

TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 5 juli 2018

Opening

De voorzitter: Goedemorgen. Welkom bij deze vergadering van de VV. Ik zie allemaal lachende gezichten. Daar ben ik blij om. Mooi dat we met z'n allen op deze mooie zomerdag ook op de foto zijn gezet. Ik wil graag vandaag. Het is eigenlijk niet mijn eerste VV maar het is wel de eerste VV die ik open. Dus bij deze vind ik dat heel leuk om dat te doen. Ik ben heel blij dat de VV ik ben heel blij dat de VV bijna compleet is maar ik wil er toch op wijzen dat twee VV-leden helaas niet aanwezig konden zijn. Dat is mijnheer Nanninga en mijnheer Van Kretschmar. Met dat zou ik graag over willen gaan naar de agenda.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: Ik wilde in eerste instantie praten over de niet vertrouwelijke agenda. Die heeft u ontvangen en ik wil graag van u horen, zoals gebruikelijk zijn er een aantal stukken voorgelegd ter bespreking en ook een aantal hamerstukken en ik zou graag van u willen horen of u opmerkingen heeft over de agenda. En ik zie al mijnheer Hombergen. Mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. En met uw eerste vergadering, dus alle goeds gewenst met deze vergadering. Ik denk dat dat ook makkelijk gaat lukken. Vanuit de PvdA hebben wij een motie en die gaat over alle werkzaamheden die nu in Den Haag / Scheveningen plaatsvinden en ik zal bij de bespreking van de notulen dat even kort toelichten.

De voorzitter: Kunt u nog even zeggen wanneer zou u dat willen bespreken?

De heer Hombergen: Ik denk dat dat aan het einde van de vergadering komt. Dat is gebruikelijk bij een motie die zonder agendapunt wordt ingebracht. Maar ik wil het even toelichten bij de bespreking van de notulen van de commissies.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Dat is genoteerd dat we aan het einde van de vergadering terugkomen op de motie van de PvdA. Zijn er nog andere opmerkingen. Mijnheer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Ik heb een vraag waarom het voorstel Groen Gas op de lijst voor bespreekstukken staat, want wat er ook in de conceptnotulen van de Commissie GSG is terug te vinden is dat het een hamerstuk zou zijn. De voltallige commissie sprak daar ook met veel lof over dus ik vroeg me af welke ontwikkelingen ertoe geleid hebben dat het nu toch als bespreekstuk op de agenda staat.

De voorzitter: Ja dank u wel voor de vraag. U bent mij voor want ik wilde er zelf ook op terugkomen. Wat ik begrepen heb dat is dat inderdaad vanuit de commissie voorgesteld werd dit als hamerstuk te behandelen. Wat ik ook weet dat is dat er toch nog vragen gesteld zijn door het VV-lid Ranner en mijn collega hoogheemraad Van Olphen wil graag in ieder geval daar even op terugkomen. Maar ik denk gelet op het feit dat zeg maar alle vragen in eerste instantie behandeld zijn in de commissie, denk ik dat het op zich goed zou zijn dat we dan de discussie of de bespreking van Harnaschpolder zich beperken tot de additionele vraag die gekomen is van het lid mijnheer Ranner. Han heb jij daar nog iets op toe te voegen?

De heer Van Olphen: Mijnheer Ranner heeft over het algemeen wijze vragen en weliswaar kwamen die na afloop, maar ik vind het toch – en dat heb ik wel eens eerder tegen mijnheer Ranner gezegd – ik vind het jammer als die vragen dan gesteld worden en aan mijnheer Ranner ook weer geantwoord worden zonder dat de rest van de commissie de vragen heeft gezien en de antwoorden heeft gehoord. Kijk als het nou hele domme vragen zijn dan zou ik zeggen ik stop ermee. Maar mijnheer Ranner heeft nooit – nou ja, nooit

is overdreven, bijna nooit – domme vragen. Dus ik vind het goed om die vraag toch te beantwoorden zodat de hele commissie daar weer op – nou ja in ieder geval notie van kan nemen. Dat is de enige reden.

De heer Ranner: De vragen zijn ook door mij Pardon mijnheer de voorzitter. De vragen zijn ook door mij rondgestuurd aan de deelnemers van de agendacommissie, waar ik dit heb gemeld.

De voorzitter: Zijn er nog andere opmerkingen? Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel voorzitter. Ik wilde toch ook graag een opmerking maken bij het groene gas dus niet alleen het antwoord. Maar goed, ook even een opmerking. En ik wil ook graag een opmerking maken bij hamerstuk H.02. Dank u wel.

De voorzitter: H.02, even kijken. Ja. Dank u wel. Dan mijnheer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik ben mij ook bewust dat dit uw eerste VV is. We hebben net een schitterende fotosessie gehad met z'n allen. Inderdaad stralende gezichten maar onze fractie vond dat we het daar niet konden laten blijven. Dus we hebben nu een kleinigheidje voor u als dijkgraaf en ik zal het eventjes alvast uitpakken want dat maakt mijn verhaal iets beter. Het is inderdaad een knuffel-muskusrat. En als je er een knuffel van kan maken dan kan het nooit zo erg zijn dat er op je gejaagd wordt natuurlijk en wij hopen dus ook dat u een dijkgraaf wordt voor alle mensen maar ook voor alle dieren. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken, zullen we het zo '...' Reuze bedankt. Nou die komt hier mooi bij te staan. Zo. Ja. Zijn er nog andere leden die opmerkingen hebben over de agenda? Ik kijk even snel de zaal rond. Dat zie ik niet. Dan stel ik voor dat we hiermee de agenda vaststellen. Dan wilde ik u vervolgens vragen of er aangezien op de agenda van de vertrouwelijke VV eigenlijk maar staat de vaststelling van de notulen van de vorige vergadering, als u geen opmerkingen heeft over deze notulen dan kunnen we bij wijze van spreken deze notulen nu vaststellen en hoeven we niet formeel nog die andere vergadering te openen. Dus ik wilde even aan u vragen of u daarmee akkoord bent of dat er toch een lid is die opmerkingen heeft over de notulen van de vertrouwelijke vergadering. Ik kijk even rond. Ik zie dat niet. Dus dan stel ik daarmee vast dat de notulen van de vertrouwelijke vergadering ook zijn vastgesteld en dat we zeg maar de vertrouwelijke vergadering hierna niet hoeven te openen. Dank u wel.

2. Lijst van besluiten en toezeggingen VV 17 mei 2018, plus bijlage audiotranscripten VV's.

De voorzitter: Mededelingen. Er zijn Nee wacht even, ik ga te snel. Lijst van besluiten en toezeggingen. Zijn er nog opmerkingen over de besluiten- en toezeggingenlijst? Zie ik niet. Dus dan wilde ik '...' Dan wilde ik voorts u vragen om de opmerkingen over de notulen van de laatste VV, zijn daar nog opmerkingen over? Ook dat zie ik niet dus dan stel ik voor dat daarmee de notulen van de laatste VV zijn vastgesteld. Dat brengt mij dan inderdaad Er is misschien één opmerking die ik zelf nog zou willen maken. Dat is: u heeft nog een audioverslag te goed van de VV van 31 mei. Er is wat vertraging opgetreden en dat zult u zo snel mogelijk ontvangen. Met dat stel ik dan voor dat we agendapunt 2 hebben afgehandeld en dat we doorgaan naar Mededelingen.

3. Mededelingen

De voorzitter: Er zijn geen mededelingen.

4. Insprekers

De voorzitter: Ga ik door naar agendapunt 3. Er zijn geen insprekers.

5. Vragenronde

De voorzitter: En dat brengt me dan heel snel naar agendapunt 5, het vragenrondje. Ik heb gisteren om vier uur een vraag ontvangen van mevrouw Hilders. Ik wil u graag de gelegenheid geven om zo dadelijk de vraag te stellen. Ik wil u wel één ding verzoeken. Dat is Het helpt enorm' In het nieuwe reglement van orde hebben we met elkaar afgesproken dat vragen voor het vragen uur echt 24 uur van tevoren binnenkomen. Dat helpt enorm om ervoor te zorgen dat zeg maar de organisatie die zeg maar probeert die vragenbeantwoording voor te bereiden zeg maar in de stress schiet. Maar ik begrijp ook dat het nieuwe reglement van orde dat is. Dit is eigenlijk de eerste VV waar dat volgens mij gebruikt wordt dus dat zal nog even wennen zijn. Dus ik wil mevrouw Hilders inderdaad nu de gelegenheid geven om die vragen te stellen maar tegelijkertijd echt het verzoek doen om vanaf nu de termijnen die daarbij horen te respecteren. Mevrouw Hilders, mag ik u Waarschijnlijk is het makkelijkste om die kant te doen?

Mevrouw Hilders: Geachte voorzitter, geacht college, VV-leden. Werkt dit? Ja. Ja, ik heb een aantal vragen over de voornemens van de NAM om in Westland en Midden-Delfland door middel van fracking meer gas uit de bodem te gaan winnen. Berichten daarover zijn onder andere verschenen in het Algemeen Dagblad van 27 juni. Fracking dat houdt in dat er ten behoeve van gaswinning water, zand en chemicaliën in de bodem worden gebracht, dat daarmee explosies veroorzaakt worden met mogelijk gevolgen voor onder andere bodemdaling tot wel 10 centimeter, kans op aardbevingen, waterkwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Het winningsgebied van de NAM ligt voor een groot deel in Westland en Midden-Delfland en voor een kleiner deel binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam, Maassluis en Vlaardingen. Allemaal dus Delflands winningsgebied. Bij de inwoners van Delfland in dit gebied is sprake van veel onrust en commotie en zeg maar deze NAM-plannen die zijn nu aangekaart terwijl er vorig jaar zelf een voorgenomen plan niet is doorgegaan. Nu blijkt dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een ontwerp-instemmingsbesluit al heeft genomen en dit ter inzage heeft gelegd voor een winningsplan Gaag-Monster. Het is op 28 juni gebeurd en tot en met 8 augustus ligt het ter inzage. Delfland heeft geen beleid op het gebied van fracking. Het college kan dus geen watervergunning verlenen op basis van het delegatiebesluit. Daaraan voorafgaand zal de VV eerst zijn kaderstellende rol dienen in te vullen en vanuit het college mag worden verwacht dat het voorwerk daarvoor adequaat wordt verricht. Dan volgen nu mijn vragen. Is het college op de hoogte van de plannen van de NAM. Wat zijn volgens het college de gevolgen van het NAM-plan voor bodemdaling, de kans op aardbevingen, de waterkwaliteit van grondwater en oppervlaktewater. Is het college op de hoogte van het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Gaag-Monster van EZK dat thans ter inzage ligt. Op welke wijze is Delfland betrokken bij het opstellen van het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Gaag-Monster. Zijn er door Delfland randvoorwaarden geformuleerd, zo niet waarom niet en zo ja, welke randvoorwaarden. Het college heeft de voornemens van NAM en EZK niet voorgelegd aan de VV. Hoe denkt het college in zijn voorbereidende en uitvoerende rol kaderstelling door de VV een plaats te geven in dit proces. Niet in de laatste plaats op het gebied van fracking. Is het college met mij eens dat kaderstelling vooraf moet gaan aan het t.z.t. verlenen van een watervergunning. Is het college voornemens om tijdig een zienswijze in te dienen met betrekking tot het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Gaag-Monster. Zo ja, wat wordt de belangrijkste inhoud en zo nee, waarom niet. Hoe denkt het college uitvoering te geven aan het voorzichtigheidsprincipe en hoe denkt het college vorm te geven aan de inspraak van inwoners en bedrijven conform het Verdrag van Aarhus. Dit waren mijn vragen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hilders. U stelt een hele serie van vragen en mijn voorstel zou zijn om deze vragen te behandelen volgens de schriftelijke procedure. Ik denk dat Er zijn een aantal vragen bij die op zich zeg maar snel beantwoord zouden kunnen worden maar ik denk dat de vragen meer recht gedaan wordt als wij hier even de tijd voor nemen en hier ook in het dagelijks bestuur over praten. Dus dat zou mijn voorstel zijn aan u en aan de andere leden in de VV.

Mevrouw Hilders: Ik mag daar hopelijk nog even op reageren?

De voorzitter: Natuurlijk.

Mevrouw Hilders: Kijk wij kunnen tot en met 7 augustus volgens mij een zienswijze indienen op het plan van EZK. Nu is mij intussen ter ore gekomen dat er een brief ligt vanuit het college waarin ze zelfs hebben ingestemd al met dit voornemen van EZ terwijl ik dan toch denk van hoe kan het dat wij hier in de VV nooit een discussie hebben gevoerd over fracking en hoe kan het dat dat zo is. En ik zou graag zien – want volgens mij kan dat dus mij volgens het delegatiebesluit wat wij hebben. Als het college hier een standpunt over heeft ingenomen zonder de VV te raadplegen dan is dat niet conform ons beleid, niet conform onze verordening en niet conform onze keur. Ik mag mij zorgen dat als het schriftelijk wordt beantwoord dat wij dan niet in staat zullen zijn om tijdig een zienswijze in te dienen en daar zou ik wel graag dan wat praktische zaken over willen maken met het college.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hilders. Zoals ik nou net zei: het is juist dat er vanuit Delfland instemming gegeven is met een wijziging van het winningsbesluit. Daar is de VV ook over geïnformeerd geweest. Ik zou nogmaals het heel erg op prijs stellen om zeg maar de achterliggende vragen van u nu eerst in het dagelijks bestuur te willen bespreken. U stelt een aantal belangrijke vragen op het gebied van kaders en beleid en de rol van het algemeen bestuur versus het dagelijks bestuur en ik denk dat het de kwaliteit van de antwoorden recht doet als we daar nu eerst even intern verder over spreken hè. U moet zich voorstellen: deze vragen die krijg ik gisteren om vier uur. Dus dat is heel erg kort dag om daar nu direct antwoord op te geven. Dus ik begrijp uw zorg dat u wilt dat wij zo spoedig mogelijk zullen reageren. Daar zullen we rekening mee houden. Maar ik wil het toch wel het schriftelijk proces daarvoor gebruiken.

Mevrouw Hilders: Ik wil er in elk geval op aandringen dat Delfland in elk geval een zienswijze indient bij EZK hierover, alleen al om onze onderhandelingspositie te versterken in de rest van het verloop en om beter in staat te zijn randvoorwaarden te stellen. Ik hoop dat ik de antwoorden krijg toch wel op zijn minst een dikke week voordat de deadline voor de zienswijzen verloopt.

De voorzitter: Mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Als ik het goed begrijp ligt er dus een recente brief van het college, in concept of misschien al klaar, om een zienswijze in te dienen. En dan zou ik het Dat is niet zo, maar dat hadden we graag van u bevestigd. Als er recentelijk in dit dossier stappen zijn gezet, die al gepasseerd zijn, dat wij daar deze week dan over geïnformeerd worden. Dat we in ieder geval de vinger aan de pols houden over wat op dit moment aan de orde is. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. Het is een beetje verleidelijk om nu toch zeg maar in die discussie betrokken te worden en dan gaan we precies doen wat ik eigenlijk niet wil. Dus er zijn Er zijn inderdaad op een aantal vragen zou ik nu direct antwoorden kunnen geven. Maar ik prefereer toch echt om dat nu niet te doen zodat u de antwoorden krijgt zeg maar in totaliteit. En ik besef heel goed dat mevrouw Hilders vraagt om dat zo spoedig mogelijk te doen. Nou daar zal ik me voor inspannen.

Mevrouw Hoogerwerf: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Hilders staat in haar zorg om deze zaak, zogenaamde fracking door de NAM, niet alleen. Ook de fractie van de Partij voor de Dieren vindt dit een onwenselijke ontwikkeling en de risico's voor de volksgezondheid, het milieu en de leefomgeving zijn zodanig groot dat wij ook graag deze week een reactie zouden willen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daar neem ik kennis van. Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u voorzitter. Daar sluiten wij ons bij aan.

De voorzitter: Mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ja zo snel mogelijk te reageren op dit dossier en ik verzoek daar wel bij ook even goed in het dossier mee te nemen de controlerende bevoegdheden van de VV zodat wij goed gepositioneerd worden om in dit dossier ook onze rol te doen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. En zeg maar uw opmerking is volgens mij ook vervat in de vragen die mevrouw Hilders gesteld heeft. Dus daar komen we op terug. Zijn er nog andere opmerkingen ten aanzien Dan stel ik hiermee '...'

Mevrouw Eekhout: Voorzitter nog één vraag daarbij. Als er een brief komt van het college zouden wij graag het volgende zien. Er zijn in de VV in ieder geval in de commissiestukken gepasseerd over die gaswinning. Daar is toen in mijn herinnering toen geen heel groot protest tegen gekomen. Nou de omstandigheden kunnen altijd veranderen waardoor je vindt dat je dat op hele korte termijn dus nu ineens wel moet doen. Maar ik zou het waarderen als in de reactie van het college ook wordt aangegeven in welke stappen de VV al meegenomen is geweest in dat dossier. Want dat loopt natuurlijk al veel langer. En mevrouw Hilders heeft het over kaderstelling en de VV informeren maar dan wil ik ook graag precies weten tot hoeverre is dat al gebeurd en had de VV ook kunnen reageren, en wat is nieuw in dit dossier. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Eekhout. En inderdaad er is al het nodige gebeurd op dit gebied en ik denk Ik stel mij voor dat wij zeker zeg maar in de tijdsvolgorde zullen aangeven op welke manieren er al interactie geweest is met de VV over dit onderwerp. We

Mevrouw Koop: Voorzitter? Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Dank u wel. Wellicht kunt u daarin ook meenemen de behandeling in de commissie waar het hoofdstuk bodemdaling aan de orde was want daarin stond ook gaswinning uitgebreid in vermeld. En dat is toen niet besproken. Ook niet door de partijen die zojuist dit initiatief namen dus wellicht kan dat ook in het overzicht worden meegenomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de opmerking. Ik kijk weer even Mijnheer Belt.

De heer Belt: Ja, ik vroeg mij af Ik neem aan dat er een conceptzienswijze dan voorbereid wordt?

De voorzitter: Ja zoals ik zei: we zullen gewoon de vragen beantwoorden en daaruit zal duidelijk worden wat de zienswijze is. Ja? Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja. Ja. Nog één toevoeging dan. Volgens mij is het nieuwe element fracking en dat wilde ik even opmerken.

De voorzitter: Dank u wel. Daar nemen we nota van. Dan Even kijken. Dank u wel, dan hebben we hiermee het vragenronde afgesloten

6. Stukken ter kennisname

6.01 Conceptnotulen commissies Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, Stedelijk Water en Watersysteem en Gezond, Schoon en Gezuiverd Water d.d. 19 juni 2018

De voorzitter: en stel ik voor dat we overgaan naar agendapunt 6, stukken ter kennisname. Dat zijn in de eerste plaats de notulen van de diverse commissies.

De heer Hombergen: commissies zijn belangrijke onderwerpen besproken, onder andere in de commissie SWW. En die onderwerpen zijn ook op de voet gevolgd. Bij de commissie SWW is aan de orde geweest de initiatieven in Den Haag bij Scheveningen om daar bouwactiviteiten te hebben in de kustlijn, en met name in de zeewering. Die zijn goed gevolgd vanuit de betrokkenen in Scheveningen en die hebben ons hun teleurstelling laten weten over het verschil tussen wat besproken is in de commissie en wat in de notulen is geëindigd. Het blijkt dat er bandopnames van de commissies op internet staan. Daar waren we ons niet van bewust maar dat is prima. Die zijn goed afgeluisterd en vervolgens is gebleken dat de toezeggingen die

gewoon woordelijk in de commissie zijn gedaan niet in de notulen zijn beland. Dat vinden we jammer. Daar zijn we ook stevig op geattendeerd vanuit de omwonenden in Scheveningen en mede omdat dat recht te doen, om dat beter te maken, zullen wij straks een motie indienen om ons punt heel duidelijk te markeren over het bouwen in de zeevering. En dat is de aanleiding voor de motie, mede de notulen en ik wil u ook vragen om die notulen te herzien. Want we hebben al vaker hier gesproken over de scherpste van de notulen maar deze keer is het zelfs anderen opgevallen en dat kan echt niet onze werkwijze worden. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. Hoogheemraad Houtzager wil graag hierop reageren.

De heer Houtzager: Ja, het is goed dat u deze opmerking maakt. Kijk, het normale proces is de commissie volgend op de commissie waar zeg maar onderwerpen aan de orde zijn daar komt het conceptverslag aan de orde. En dan wordt iedereen in staat gesteld als die vindt dat het verslag niet voldoet aan de eisen die eraan gesteld moeten worden om daar opmerkingen over te maken en dan verwerken we die. Tot op heden is dat in de commissie SWW nooit echt specifiek aan de orde geweest. Ja in dit geval hebben we kennelijk onbedoeld een stukje bestuurlijke vernieuwing toegepast door ook de bandopname die normaal alleen meeloopt om die ook extern beschikbaar te stellen hè, dus mensen konden live horen wat er gezegd was. Nou dat is natuurlijk hartstikke goed om dat een keer uit te proberen. En dan zie je dan wordt de scherpste gezocht van de opmerkingen die gemaakt worden maar daar zit ook een bepaalde context in want bewoners die meeluisteren die horen misschien andere dingen dan gezegd zijn. Dus laten we gewoon zeg maar het woordelijk verslag gewoon uitdraaien en uitprinten, en laten we dat leggen naast zeg maar de verslaglegging die gepleegd is. En mochten daar discrepanties tussen zijn dan gaan we die aanpassen. En als dat zo is dan denk ik dan hoeft u daar geen motie over in te dienen maar hebben we dat beide nu afgesproken.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dank voor de toezegging van de hoogheemraad over de notulen daarvan. Ik heb gezegd dat de afwijking in de notulen mede de reden was voor de motie en er zijn nog voldoende redenen om de motie wel door te zetten. Dus wij willen 'm graag aan het einde van deze vergadering nog steeds agenderen. En dan zal mevrouw Van Hijckama het toelichten.

De voorzitter: Dank u wel. We komen er dus aan het einde van de vergadering op terug. Ik kijk even rond. Zijn er nog andere leden die opmerkingen hebben over de conceptnotulen? Dat zie ik niet. De conceptnotulen zullen verder besproken worden, vastgesteld worden in de betrokken commissies. Dan wil ik daarmee doorgaan naar de besprekstukken.

B.00 Besprekstukken / Hamerstukken

B.00.1 Besluit tot benoeming plaatsvervangend commissieleden

De voorzitter: Het eerste besprekstuk is een besluit tot benoeming van plaatsvervangende commissieleden. En het voorgestelde besluit is om mijnheer Van Boxmeer en mevrouw De Ridder te benoemen tot plaatsvervangend commissielid. Mijn vraag aan u is of u akkoord gaat met dit voorgestelde besluit. Ik zie alleen maar knikkende gezichten dus daarmee is dat besluit genomen.

B.01 Concept Kadernota 2019 (BOB, SWW, GSG)

De voorzitter: Dan ga ik direct over naar agendapunt B.01, Concept Kadernota. Dit document, lijvig document - maar zoals in de commissie waarin ik aanwezig was waar dit besproken werd, werd ook gezegd het is een beleidsarm document. Het is uitvoerig besproken. Volgens mij heel veel technische vragen beantwoord. Maar we hebben toen ook gezegd het gaat toch als besprekstuk hiernaartoe. Dus ik wil graag leden in staat stellen om nog eventuele opmerkingen te maken. Mag ik dit keer beginnen met de fractie van de Partij voor de Dieren. Ik weet niet, moet ik aan mijnheer Simon of mevrouw Hoogerwerf het woord geven?

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik was absoluut niet vergeten dat ik hoor bij de fractie Partij voor de Dieren. U begon met de opmerking een beleidsarme kadernota. Ik denk dat de portefeuillehouder financiën tijdens dezelfde vergadering een ander beeld erover had. Maar het was inderdaad een goede discussie daarover. Maar goed, ik zal beginnen over de kadernota en mijn bevindingen. En die zijn positief. En om nog terug te komen over die beleidsarm, de kadernota is precies een opsomming van het coalitieakkoord en wat het volgend jaar gaat bereiken. Nou daarmee complimenten aan de coalitie. Zeker op het financieel gebied is de laatste pagina van de kadernota essentieel natuurlijk over de ontwikkeling van onze schuldpositie hè, de ruimte die we hebben om de schulden af te lossen. Je ziet ook hoe de balansverkorting heeft gewerkt. Daarmee mijn complimenten. Dan rest me natuurlijk altijd nog wel één waarschuwing hier neer te zetten. We praten altijd over een stip in de toekomst. De coalitie heeft hard gewerkt om de doelen te bereiken. De vraag is natuurlijk of die stip in de horizon met het gevolgde beleid wel gehaald kan worden. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Simon. Mag ik dan nu het woord geven aan mevrouw De Zoete?

Mevrouw De Zoete: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, de kadernota is een helder stuk en daar zijn Weliswaar beleidsarm maar toch heel veel onderwerpen en die zijn uitgebreid besproken in de commissie. Waarvoor dank. Wij zien als fractie uit naar de in de commissie beloofde discussie aan de hand van toekomstscenario's en dat zal dan gebeuren zoals stond vermeld aan de hand van het nieuwe belastingstelsel. Veel antwoorden zijn gegeven zoals ik zei maar duidelijk komt ook naar voren dat er ook een hoop zorgen blijven, de waterkwaliteit chemisch en biologisch, en de behalen van de KAW-doelen om maar een paar heel belangrijke te noemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Zoete. Mijnheer Adrichem.

De heer Van Adrichem: Dank u wel voorzitter. Voorzitter u zei het al: een beleidsarme maar toch in mijn ogen best wel belangrijk stuk. Er wordt toch in ieder geval doorgekeken naar de toekomst en ik denk dat dit stuk een goede basis kan zijn om de volgende verkiezingen mee in te gaan. Er staan toch echt wel een paar zaken – worden er aangeroerd, zoals circulaire economie en ga zo maar door. Dus ik denk toch wel dat het stuk echt van groot belang is. Wat mij is opgevallen is dat er één zinnetje stond in de kadernota over droogte. En wat gebeurt er, we gaan waarschijnlijk het droogste jaar ooit tegemoet. Dus misschien dat we daar toch eventjes de vinger bij aan de pols zullen moeten houden want het is denk ik toch echt wel van belang dat we ook daarop goed gesteld staan. Dat geloof ik ook echt wel. We hebben het geluk met het Brielse Meer maar ik denk toch dat het Daar wil ik het even bij laten en ik wens u al het succes toe bij de uitvoering van de zaken.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Adrichem. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja dank u wel voorzitter. Nou ja het is al gezegd, deze kadernota is in belangrijke mate een voortzetting van bestaand beleid. Er is uitgebreid over gesproken in de commissies. In de kadernota – en dat is dan nog wel een vraag die ik heb – wordt gesproken over een aantal tegenvallers als gevolg van exogene factoren en één van die factoren is de cao van de waterschappen. Inmiddels is er een cao voor de waterschappen gesloten. Mijn vraag is dus of dat nou consequenties heeft wat daarin is afgesproken voor deze kadernota en bijvoorbeeld voor de begroting 2019. Dus dat is een concrete vraag. Ja verder blijkt uit deze kadernota dat de realisatie van beleidsdoelen eigenlijk op koers ligt. Nou we hebben al eerder afspraken gemaakt over de gematigde tariefontwikkeling voor de watersysteemheffing, het bevriezen van de tarieven van de zuiveringsheffing tot en met 2022, de afbouw van de schuldpositie. En nou ja, dat ziet er allemaal prima uit en dus in dat opzicht zijn we positief over deze kadernota. Ja tot slot wil ik nog wel één opmerking maken. Dat gaat over de prestatie-indicatoren. Daar hebben we veel met elkaar over gesproken in deze VV. Daar is ook aangedrongen om ja, die op korte termijn verder te ontwikkelen. Nou dat is ook opgepakt. Er zijn de afgelopen maand een aantal bijeenkomsten geweest met ambtenaren en bestuurders om te kijken hoe we die prestatie-indicatoren verder kunnen ontwikkelen. Wij zijn bij een aantal van die bijeenkomsten geweest en die hebben we als zeer positief ervaren. We zien ook

duidelijk dat nou, de organisatie daar effort in steekt om die verder te ontwikkelen. Nou het jammere was wel dat er relatief weinig bestuurders bij die bijeenkomsten waren. En ja misschien is het wel nog eens goed om te kijken hoe dat nou precies komt hè, want juist vanuit het bestuur is sterk aangedrongen op ontwikkeling van die prestatie-indicatoren en dan zou je verwachten dat er ook veel VV-leden naar die bijeenkomsten komen. En nou ja, dat viel wat ons betreft toch een beetje tegen. Dus tot zover.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Berg. Dan wil ik graag het woord geven aan mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Dank u wel voorzitter. Allereerst complimenten voor het voorliggende kadernota. Financiën worden goed weergegeven, wat we ermee willen gaan doen. In overeenstemming ook met het coalitieakkoord. Ook over het zuiveringstarief, dat we dat op peil kunnen houden ook al hebben we daarvoor graag een motie voor ondertekend en mee ingestemd maar het moet ook maar waargemaakt kunnen worden en dat blijkt dus toch te kunnen. Wij hebben nog wel steeds – dat kon nog niet verwerkt worden in de kadernota, maar de zorg over het nieuwe belastingstelsel. Dat staat wel los van het voor volgend jaar maar dat geeft onze fractie wel veel zorgen. Mijnheer Van Adrichem gaf het al aan: het klimaat. Daar moeten we ook alert op zijn. We gaan natte perioden wisselen af met droogte. Ja dat heeft toch best wel invloed voor het beleid wat wij maken en wat we vandaag besluiten, ja dat is wel eens weer afhankelijk – toch weersafhankelijk wat we elke keer mee te maken hebben. Alleen als enige vraag: er staat ook in het vertrouwelijk gedeelte van de kadernota dus daarover financieel wil ik het dan niet hebben maar alleen de invloed. Vorige week is de cao afgesloten. Welke invloed heeft dat voor Delfland. Daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Dan ga ik door nu naar de achterste rij. Mijnheer Kuijvenhoven.

De heer Kuijvenhoven: Ja dank voorzitter. Ja, ik heb in de commissie het woord beleidsarm genoemd. We weten met z'n allen dat dat in het algemeen een negatieve annotatie heeft. Dat was geenszins mijn bedoeling en dat is ook in de discussie samen met de portefeuillehouder wel naar voren gekomen. Dus het is in die zin niet als een bepaalde kwalificatie gebruikt en dat blijkt ook uit de reacties vanmorgen. Inderdaad een afhechting van het coalitieakkoord met alle zaken die we ook weer terugvinden in deze kadernota. De beheerste tariefstelling, een structurele 50 miljoen besparing, storting van de positieve resultaten in reserve niet vrij besteedbaar enzovoort hè, als balansverkortings allerlei zaken die met elkaar zorgen dat wij een gezonde staat van dienst kunnen laten zien. Enkele zaken die ik nog even wil stipuleren die wel besproken zijn in de commissie maar die toch van belang zijn om even met elkaar vast te stellen. Bijna VV-breed is destijds gesproken over een betere beheersing van de realistische begroting. Dat staat erin. Dat heeft een goede plek gekregen. Ander item, circulair werken. Hebben we ook afgesproken en ik stel met genoeg vast dat er gekeken wordt naar een concretisering via een stappenplan om dat circulaire werken in te bedden in de werkwijze van ons hoogheemraadschap. Ook nog een cri de coeur. De kadernota die maakt gewag van het personeel, dat er andere competenties worden gevraagd. Dat de vergrijzing zorgt voor een uitstroom. Dus alle hens aan dek om ervoor te zorgen dat deze bepalende factor voor een goed welslagen van het schap, om dat goed in te vullen. Ook nog een benadrukking van het waterbewustzijn. Het kan niet voldoende worden benadrukt hè, ook in de communicatie. Er wordt gesproken over een uitrol. Dat waterbewustzijn dat moet inderdaad top of mind zijn. In de commissie is ook gesproken dat dat ook geldt voor zwembadwater hè. Ik denk dat dat inderdaad erg van belang is om dat nog eens met elkaar zo af te spreken. Kortom, prima stuk waar in kort bestek de belangrijke zaken die voor het komende jaar voor ons liggen om die ervoor te laten zorgen dat wij een mooi jaar tegemoet gaan met een mooie afsluiting van deze zittingsperiode. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kuijvenhoven. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u voorzitter. Ja het meeste is al gezegd. Ik sluit me aan bij de woorden van de vorige sprekers vanuit de – die de waardering hebben geuit over de duidelijkheid van dit verhaal. Ik wil me

uitsluitend eigenlijk beperken tot twee punten. We hebben geconstateerd dat de cao voor de waterschappen is goedgekeurd. Ja, de hele inkomensontwikkeling bij ambtenaren en dus nu ook voor onze medewerkers – gisteren ook in de Tweede Kamer uitgebreid aan de orde geweest in de Voorjaarsnota. En enerzijds ben ik verheugd voor onze medewerkers hier dat ze er salaris verkrijgen. Aan de andere kant is het voor ja, mijn partij, 50PLUS, natuurlijk wel echt zuur dat vooral de gepensioneerden nog steeds ver op de nullijn zitten. Daar kunnen we hier niks aan doen maar ik wou het wel even opmerken. Ten tweede mijnheer de voorzitter, het belastingstelsel. Ja daar hebben we binnenkort een informatieve VV over. Het is voor mij nog onduidelijk wat dat tariefmatig voor ons meebrengt maar dat moeten we dus nog even afwachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Fekkes. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Middendorp.

De heer Middendorp: Ja. Voorzitter, de fractie van de Algemene Waterschapspartij Delfland is tevreden met de kadernota. U zegt – of iemand zegt – beleidsarm maar wij vinden 'm beleidswarm. Had misschien iets hotter gekund maar er staan een hoop goede dingen in. U weet: de fractie van de Algemene Waterschapspartij heeft twee grote zorgen. Eén is waterkwaliteit. Dat gaat gewoon veel te langzaam. Ik snap ook wel dat dat niet opgelost kan worden maar zoals mijnheer Fekkes zegt ik wil het toch even gezegd hebben. Het andere punt is inderdaad de circulaire RWZI. Het is al een hele tijd de wens van onze fractie dat er een stap wordt gemaakt en dat er een cellulosezeef wordt geplaatst op de Harnaschpolder. Dat gaat om een investering van 150.000 euro en wij vinden het jammer dat die niet is opgenomen in de kadernota. En ik wil graag de hoogheemraad uitnodigen om nog even toe te lichten wanneer die dan denkt dat het wel zover is. Dan hebben verschillende mensen, mevrouw Dijkshoorn, mijnheer Van den Berg, mijnheer Fekkes, een opmerking gemaakt over de cao. Dat is inderdaad een nieuwe omstandigheid dus die hebben we niet in de commissie besproken. Onze zorg gaat er vooral uit dat het aflossingsschema voor de schulden – ik weet niet precies hoe we dat formeel genoemd hebben, maar u begrijpt de schuldenberg van Delfland die moet naar beneden. Ja als iemand er zeveneneenhalf procent verkrijgt maken wij ons zorgen of die aflossingsschema of dat op peil blijft, of dat gehandhaafd kan worden. Ik neem aan dat u daar ook in de informatieve VV een antwoord op geeft. En tenslotte'

De heer Schouffoer: Voorzitter dus de AWP zou liever de medewerkers afknippen dan de aflossing in gevaar brengen.

De heer Middendorp: Nou volgens mij heb ik dat niet gezegd voorzitter. Maar ik ben blij - als mijnheer Schouffoer daarnaar vraagt - dat ik blij ben voor iedereen die een beter salaris krijgt dus daar is helemaal geen discussie over. Waterbewustzijn. Inderdaad dat is een punt wat mijnheer Fekkes inbracht. Daar sluit ik mij bij aan. In de brief die wij straks gaan bespreken wordt gemeld dat daar vertraging is geweest maar dat er nu stappen worden gemaakt. Ik ben benieuwd inderdaad wanneer wij daarover die stappen worden geïnformeerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Middendorp. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Ook wij zijn zoals reeds in de commissie is gemeld zeer tevreden over deze heldere kadernota. Nogmaals dank voor de organisatie daarvoor. Voortzetting van bestaand beleid, maar dat betekent niet dat we zo maar doorkabbelen. Klimaatverandering vraagt om veel aandacht. Onze waardering gaat op dat punt uit naar de inzet voor energieneutraal Delfland. We kijken ook reikhalzend uit naar dat investeringsplan wat later dit jaar nog komt. Nou wat betreft klimaat vragen ook wij extra aandacht voor waterbewustzijn, met name voor klimaatadaptatie gezien extremere toestanden. Een maand terug hevige regenval en nu heel veel droogte en dat houdt ook nog een paar weken aan. Dus intensivering van de communicatie is wat ons betreft op z'n plaats. Tot slot ecologie. We zien het aan de medaille van mijnheer Houtzager. Een mooi resultaat wat we met de bijendijken hebben en dat dat ook gewaardeerd wordt. Wij vragen ook hier nogmaals aandacht voor de ecologie en de voortgang van de waternatuur. Wij willen echt dat er meer hectares waternatuur gerealiseerd gaan worden en nou ja, met name op een aantal plekken zoals de Oostboezem. Dat kunnen we niet vaak genoeg herhalen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Belt. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja dank u wel. Er zijn al wat woorden over gezegd maar ik wil het bestuur en de medewerkers feliciteren en complimenteren met de afronding van de cao-onderhandelingen. Dat heeft lang geduurd maar er ligt nu een mooie cao waar dus iedereen tevreden over is. Dan over de kadernota. Die geeft inderdaad een mooi inzicht hoe het collegeprogramma landt in het dagelijks werk van Delfland. Het heeft ook een beetje het karakter van een voortgangsrapport over het halen van de ambities en de politieke doelen die we als algemeen bestuur bij aanvang van deze periode hebben vastgesteld. Twee kanttekeningen. De Categorie Natuurterrein is minder optimistisch dan het college over het materieel halen van de KAW-doelen en we vragen het college om daarop met name de komende maanden hè, want die doelen moeten in 2021 gehaald worden, maar met name de komende maanden in de aanloop naar de verkiezingen daarop beter te acteren. En dus aandacht te vragen dat we die KAW-doelen niet gaan halen en ook een vraag aan het Rijk van hoe we dat dan wel gaan doen. Een andere opmerking heb ik over het zuiveringstarief. De motie Kretschmar, van het CDA, die bevriest de tarieven. Als nu zou blijken dat door externe ontwikkelingen de inkomsten van de zuiveringsheffingen, uit de zuiveringsheffing meer dan kostendekkend zijn dan vind ik toch noodzakelijk dat het tarief ondanks die motie naar beneden wordt bijgesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Schouffoer. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. En de kadernota laat zien dat het coalitieakkoord uit 2015 redelijk wordt gehaald door deze coalitie. Alleen het coalitieakkoord komt uit 2015 en de wereld is sindsdien al behoorlijk in beweging.

De voorzitter: Mijnheer Hombergen Mijnheer Schouffoer kunt u uw knop even uitzetten en dan mijnheer Hombergen aan? Oké.

De heer Schouffoer: Dat landt dus niet in de notulen Leon.

De heer Hombergen: Nou. Mijnheer de voorzitter. Het coalitieakk. De kadernota laat zien dat we het coalitieakkoord uit 2015 redelijk halen, aldus de coalitie. Alleen het coalitieakkoord komt uit 2015 en de wereld is toch al behoorlijk in beweging. Mijnheer Van Adrichem liet zojuist al zijn dat dit jaar waarschijnlijk het droogste jaar is sinds 1975 en ook zien we dat als het regent er enorme plensbuien boven ons gebied zijn. Met andere woorden: uitvoering aan het coalitieakkoord uit 2015 is naar ons idee niet voldoende. Er moet ook geacteerd worden op de vernieuwingen. Wat dat betreft is het dan ook jammer dat er een beleidsarme kadernota is want het is heel goed om nu ons te bezinnen op welke scenario's, welke dingen er moeten gebeuren in de komende jaren. Het coalitieakkoord geeft uitvoering aan de doelen maar de KPI's zijn vaak gesteld voorbij 2019 en wat dat betreft hebben wij echt één zorgpunt wat ook al is genoemd door de AWP en Natuurterreinen, namelijk de KPI op het gebied van de waterkwaliteit. Het lijkt erop dat de KAW-doelen van 2021 niet gaan halen en dat de oorzaak daarvan voornamelijk wordt gezocht bij andere partijen. Wat dat betreft denk ik dat Delfland een tandje bij moet zetten op datgene wat wij zelf kunnen doen. En ik heb dan ook echt een oproep aan u en aan het college om meer inzet op het gebied van de waterkwaliteit te doen en we zien dan met name mogelijkheden om de handhaving op de chemische waterkwaliteit te verbeteren. Als wij dat niet doen zullen wij in 2021 echt te horen krijgen dat Delfland zelf in gebreke is gebleven en dat wij onvoldoende hebben gedaan. Dus dat het deels eigen schuld dikke bult is en dat wil ik in dat jaar niet te horen krijgen. En ik denk dat weinig mensen hier in de VV op die boodschap zitten te wachten dat wij zelf toch nog meer hadden kunnen doen. Wat dat betreft echt een urgente oproep. Verder hebben wij een paar kanttekeningen die we mee willen geven en dat is onze zorg over de bulkkredieten, dat we steeds meer bulkkredieten gaan gebruiken waarbij de VV niet goed in staat is om de vinger te pols te houden. Op zich logisch om dat te doen bij de rioolwaterzuiveringen maar de controlerende taak van de VV en de manier waarop die bulkkredieten worden ingezet is wat ons betreft een zorgpunt. Verder zien we dat er meer gelden binnenkomen bij Delfland dan verwacht en dat heeft met name te maken met de economische ontwikkelingen en de groei van het aantal bevolking precies in ons

gebied. En wat dat betreft zouden wij denk ik heel goed willen weten wat de mogelijkheden ons dat biedt. Enerzijds zouden we natuurlijk de tarieven kunnen verlagen. Anderzijds zouden we ook iets kunnen doen aan de hardheid van de incassobeleid waarbij bij iedereen in ons gebied met name het bedrag van de zuiveringsheffing wordt geïncasseerd. Wij hebben daar deze week ook schriftelijke vragen over ingediend. Verder denk ik dat we als Delfland echt ons verder moet beraden tegen de veranderde context op welke strategiekeuzes wij kunnen doen en mij blijft het gevoel bekruipen dat we te maken hebben met een sluimerende stagnatie. We zijn tevreden over het coalitieakkoord in 2017 kennelijk maar dat is echt niet meer voldoende. Er moet een flink tandje bij en ik zou die stagnatie echt willen doorbreken. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. En dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel voorzitter. Het is al diverse malen gezegd. Dit is een beleidsarme kadernota en desondanks – zo hebben wij ook in de commissie BOB geconcludeerd – is het toch wel degelijk het kader voor de begroting 2018. Dat wil ik even als eerste gezegd hebben. Ik heb een paar opmerkingen onder andere over innovatieve ontwikkelingen rond zuiveringstechnologie. Daar ligt nog een toezegging van mijnheer Van Olphen om de VV te informeren over innovatieve zuiveringstechnologieën die bij Delfland plaatsvinden maar ook bij andere waterschappen en ook nog elders. En dat zou hij doen in samenwerking met de andere waterschappen, STOA, de vereniging zuiveringstechnologie. En ja ik wacht daar nog steeds op. Wij wachten daar nog steeds op. En ik hecht eraan om te zeggen dat investeringen op het gebied van de zuivering dat we die niet moeten overwegen voordat we een goed inzicht hebben in wat er aan innovatieve mogelijkheden ligt. En dat geldt dan ook voor AHPD, groen gas uit afvalwater, wat volgens mij hele grote kansen biedt. En ik heb ook iets gehoord van mijnheer Smits over een membraan waar we iets misschien mee gaan uittesten. In elk geval ben ik blij dat het woord Nereda niet in de kadernota staat want dat zou betekenen dat het in de begroting terug zou komen en dat verwacht ik dus nu niet. Het is heel goed om deze opties voorlopig open te houden. Ik kom ook nog even terug op de toezegging van mijnheer Smits dat we een overzicht krijgen van de resultaten en projecten van innovatiebeleid. In de commissie heeft hij mij laten weten dat het eigenlijk al klaar was en dat het ook wel eerder zou kunnen worden toegestuurd aan de VV. Nou dat willen wij graag ontvangen. Ik heb het nog niet gezien. Ik herhaal nog even dat we heel veel geld hebben geïnvesteerd in 3Di. Dat is een fantastische technologie, of een fantastisch systeem om duidelijk te maken wat voor gevolgen bijvoorbeeld extreme buien hebben bijvoorbeeld in de binnenstad van Delft, en zodanig interessant dat het ook heel goed zou kunnen worden gebruikt voor waterbewustzijn. Daarmee maak je inzichtelijk wat de gevolgen zijn van bijvoorbeeld een overstroming of een dijkdoorbraak en ik zou dus ervoor willen pleiten om het ook daarvoor te benutten. Er is echt heel veel geld in gegaan en dat kunnen we heel goed benutten voor waterbewustzijn. Tenslotte zou ik nog even graag de stand van zaken willen weten over de effectiviteit van ecologische oevers. Daar is in het coalitieakkoord destijds over afgesproken dat we er deze periode aandacht aan zouden besteden. Ik besef mij terdege dat deze periode nog niet voorbij is maar mede in samenhang met de vragen over de Kaderrichtlijn Water van andere partijen vind ik dit toch wel heel belangrijk. En als het nou eenmaal zo is dat een aantal van die oevers niet werken omdat ze of te hoog zijn aangelegd of dat ze gewoon zijn leeggevreten door de ganzen of wat dan ook, maar vertel het ons gewoon en laten we kijken hoe we daar beter mee om kunnen gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hilders. In de eerste plaats wil ik zeggen: ik wil u danken voor alle complimenten richting ook de organisatie en het DB over de kadernota in brede zin. En natuurlijk stelt u terecht dat er een aantal aandachtspunten zijn. Ik merk dat heel veel leden ook direct gereageerd hebben op het feit dat ik het woord beleidsarm in de mond nam. Laat ik daar direct van zeggen dat ik het inderdaad eens ben met mijnheer Kuijvenhoven dat het zeker niet bedoeld was in enige vorm als een soort diskwalificatie. De achtergrond van de opmerking was meer: wij hebben goede plannen neergezet in het waterbeheerplan, we hebben een coalitieakkoord, er zijn duidelijke doelen gedefinieerd. En in de kadernota geven wij – is er eigenlijk niet sprake van echt nieuw beleid maar zetten wij volop in om al die dingen te doen die nodig zijn. Vanzelfsprekend zijn er opmerkingen gemaakt over een aantal zorgpunten zoals u zei over het behalen van de KAW-doelen. Ik stel voor dat zo dadelijk mijn college waar zit - er waren er twee volgens mij, chemische waterkwaliteit en ecologische waterkwaliteit – dat mijn collega

hoogheemraden misschien daar nog een opmerking over willen maken. Het is ook Velen van u refereren aan het behaalde cao-resultaat. Ik moet u zelf zeggen dat ik erg blij ben dat er een cao-resultaat nu ligt en dat daarmee ook zeg maar onze medewerkers zal ik het zeggen marktconform of conform met de rijksoverheid gehonoreerd kunnen worden voor al het harde werk. Maar ik merk dat u ook nog een paar vragen heeft. Wat is dan de impact op zeg maar die financiën en ik weet zeker dat mijn hoogheemraad Smits op terug zal komen. Er is ook een opmerking gemaakt over het personeelsbeleid, competentie. Ik denk een hele terechte opmerking want Delfland verandert. Heb ik volgens mij in de commissie gezegd, dat bijvoorbeeld de introductie van de Omgevingswet vraagt van een fundamenteel nieuwe manier van werken. En ik ben dus ook heel En ik kan u ook zeggen dat dat in de organisatie ook volledig herkend wordt en dat we daarom ook bezig zijn met strategisch HR-management om inderdaad ervoor te zorgen dat waar dat noodzakelijk is wij blijven doen aan competentieontwikkeling, zeker ook om die omslag te maken van zeg maar interactie met onze stakeholders achteraf naar hoe participeer je nu op een effectieve manier vooraf in het proces. U stelt ook terecht een aantal opmerkingen over de uitdagingen die wij zien op het gebied van klimaat effecten. Gelukkig is het zo dat op dit moment zeg maar de droogteperikelen – hoe zal ik het zeggen. Collega-waterschappen hebben op dit moment een grotere last dan wij dat nog hebben maar dat wil niet zeggen dat niet – hittestress - en dat dat niet belangrijke onderwerpen zijn. En ik kijk even naar mijn collega hoogheemraad Houtzager die zeker daar nog op kan terugkomen wat wij verder doen. Dus dat zijn voor mij even hoog over een paar algemene opmerkingen. Een laatste nog: waterbewustzijn wordt door velen van u genoemd. Staat hoog op ons lijstje. Ik ben mij op dit moment kennis aan het nemen van zeg maar de communicatiestrategie. Die behoeft verdere concretisering. Daar heb ik ook enige opmerkingen over gemaakt in de commissie dus dat heeft zeg maar de volle aandacht. Ik stel voor dat ik eerst het woord geef aan mijn collega hoogheemraad Smits om zeg maar verder in te gaan op uw commentaar van meer financiële aard. Dank u wel.

De heer Smits: Dank u wel voorzitter. Dank ook voor de reeds beantwoorde vragen op hoofdlijnen van de kadernota. Ik dacht dat u zou concluderen daarmee is de beantwoording in eerste termijn afgerond. Dat zou gekund hebben maar ik ga toch nog in op een aantal opmerkingen die gemaakt zijn door de verschillende leden van de verenigde vergadering. Mijnheer Simon - trouwens iedereen heeft complimenten geuit. Dat waardeer ik zeer. Er is de afgelopen jaren ontzettend hard gewerkt door de medewerkers en ook het college om de afspraken die gemaakt zijn te honoreren. We zijn allemaal democraten. We proberen zo goed mogelijk te luisteren naar de leden van de verenigde vergadering, het algemeen bestuur, om daar uiting aan te geven. Wat mij een beetje opvalt, dat heeft u misschien ook wel gemerkt aan mijn gezichtsuitdrukking en hoofdbewegingen, dat vrijwel iedereen spreekt over een beleidsarme kadernota. Dat betwist ik. Dat heb ik ook in de commissie gezegd. Er is de afgelopen jaren op allerlei terreinen beleid gevoerd. Er zijn afspraken gemaakt, die zijn ook uitgevoerd. We hebben ruimte gecreëerd om schulden te kunnen aflossen. 2023 de eerste tranche voor 100 miljoen. Nu gaat er al het nodige af van de rekeningcourant. We hebben de tarieven gestabiliseerd, verlaagd zelfs. En er is inderdaad als je dat zou willen om de tarieven nog verder te verlagen. Daar zijn enorme reserves, die zou je daarvoor kunnen aanwenden. Maar wij hebben gezegd: daar is geen afspraak over gemaakt, volgend college. Met andere woorden een komend college kan op heel veel terreinen als het gaat over tarieven, klimaatadaptatie en alles wat belangrijk is duidelijke afspraken maken. Daar is ruimte voor. Op het gebied van de waterzuiveringsinstallaties staan de komende jaren enorm veel dingen te doen. We krijgen de discussie over de kap, daar komt dat onderdeel ook in terug. Met andere woorden: dit college heeft door beleid te voeren zoals afgesproken de afspraken gehonoreerd die gemaakt zijn maar tegelijk ook ruimte gecreëerd om een aantal nieuwe ontwikkelingen, vanuit de klimaatadaptatie en noem maar op, naar de inzichten van dat moment van het coalitieakkoord handen en voeten te geven. Dus we praten niet meer over een beleidsarme kadernota. Er is volop ruimte voor een nieuw beleid en het beleid wat we afgesproken dat is uitgevoerd. Mijnheer Simon, mevrouw De Zoete en anderen hebben gesproken over het nieuwe belastingstelsel. De CAB, dat is de Commissie Aanpassing Belastingstelsel heeft een advies uitgebracht, Uniebestuur heeft daarop een eigen standpunt bepaald en dat standpunt van de Unie is op dit moment in discussie. Er zijn een aantal informatieve bijeenkomsten geweest. Die heb ik bijgewoond. Daar

gaan nog een aantal andere volgen deze en volgende week. En we hebben inmiddels voor u en de verschillende commissies, en ook ambtelijk, een traject uitgestippeld om u zo goed mogelijk te informeren over de wijzigingen van dat stelsel wat er aan zit te komen. Met name ook van wat gaat het voor consequentie zijn, tariefhoogte voor watersysteemtarief en de zuiveringsheffing. Nou die exercities worden op dit moment gemaakt. In augustus is een informatieve VV voorzien. In september een commissievergadering met in september een VV om uiteindelijk in oktober ons standpunt in te kunnen brengen in de ledenraad van de Unie. Dus de komende maanden zijn wat dat betreft erg druk voor de commissies en de VV om ons te bijten in de nou ja, toch tamelijk verstrekkende voorstellen van de commissie herziening – van de Unie moet ik zeggen. En wij proberen in elk geval ook in de presentatie van allerlei stukken een aantal voorbeelden aan u te kunnen presenteren van wat het voor consequenties op financieel gebied heeft qua tarieven voor ingezetenen en verschillende categorieën in Delfland. En mijnheer Van Adrichem die heeft geattendeerd op onder meer de droogteproblematiek op dit moment. Dat heeft alles te maken met de klimaatadaptatie. We houden zeker de vinger aan de pols. Als u de media volgt – doet u ongetwijfeld – dan heeft u dat ook kunnen volgen. Mijnheer Van den Berg die heeft een vraag gesteld, ook anderen, over de mogelijke tegenvaller als gevolg van de cao-afspraken die zijn gemaakt, waarover ik ook blij ben dat die afspraak er is inmiddels. In de kadernota staat een bedrag van 3,1 miljoen gereserveerd voor onzekerheden en dat was bedoeld voor de cao, voor de afvalstoffenheffing en de informatiebeveiliging. Nou in elk geval binnen het traject van hebben we heel snel uitgerekend de cao, is de afspraak die gemaakt is met de vakbonden voldoende om dat op te kunnen vangen. Dus dat leidt niet tot extra voorstellen in uw richting om de portemonnee nog meer te trekken. Maar ik kan u ook melden dat er inmiddels een meevaller is te melden. De afvalstoffenheffing die zou worden afgeschaft die is in een mondeling overleg in de Tweede Kamer met de staatssecretaris van Financiën voorlopig voor tenminste één jaar uitgesteld. En dat betekent dat er een financiële ruimte is – ik kan niet precies zeggen hoe veel maar het zou kunnen gaan in de sfeer van 1 miljoen, iets erboven of eronder, die als meevaller is te incasseren. Dus in dat groepje van drie mogelijke onzekerheden, 3,1 miljoen, komen wij zeker uit met het bedrag wat daarvoor is ingeboekt bij de kadernota. Mijnheer Van den Berg heeft een opmerking gemaakt over de prestatie-indicatoren. Ik ben blij dat het door iedereen als positief is ervaren om die seances mee te maken. Ik heb er zelf ook één bijgewoond. Wat ik terug heb opgehaald – seances. Is dat wat anders?

Mevrouw Hilders: Seances, dan doe je met zo'n glas in zo'n ringetje. Dat kan ik mij er niet van herinneren.

De heer Smits: Oké. Ja, daar moet ik me dan toch nog wat meer in verdiepen. Misschien heeft u pedagogische kwaliteiten in die richting. We spreken elkaar. In elk geval die bijeenkomsten zijn ook door de medewerkers als positief ervaren en dat komt dan straks terug in de begroting dus ik hoop dat we daar echt een goede slag kunnen maken. Mevrouw Dijkshoorn ook dank voor de complimenten. U heeft terecht want ik ken vanuit de groep die u vertegenwoordigt de zorgen over de hoogte van de belastingtarieven en ik hoop dat wij daar u in de komende weken de nodige helderheid kunnen geven omtrent vragen die daar nog leven. Mijnheer Kuijnhoven, beleidsarm. Heb ik op gereageerd. Ook over de PI's, de balansverkorting. Nou daar zijn in de afgelopen periode echt - als ik ook weer eens zet tegen dat beleidsarme hè, de portefeuille die ik dan zelf heb mogen beheren. We zijn gekomen tot de beheerste tariefstelling, verlaging zelfs. Er is een balansverkorting doorgevoerd. De PI's die zijn ingevoerd, worden verbeterd. De herfinanciering van de Hermanspolder. Zo zou ik nog een aantal dingen kunnen noemen dus we beloven ook wat we zeggen, dat is eigenlijk de boodschap die ik ook hier zou willen neerleggen. Over het circulaire werken. Dat is een punt wat ook zeg in de portefeuille duurzaamheid en innovatie zit. Ik participeer in een overleggroep met andere gemeenten binnen het gebied van de MRDH, Rijnmond, de Deltametropool, om tot afspraken te komen op het gebied van circulariteit. Wordt ook gewerkt aan het maken van een aantal stappen. En zo'n stappenplan als u vraagt dat gaat er ook inderdaad komen. Waterbewustzijn heeft u opmerkingen over gemaakt. Dat is een heel belangrijk aangelegen punt waar ook een collega nog op zal reageren. De dijkgraaf heeft daar ook een opmerking over gemaakt. Mijnheer Fekkes heeft gezegd: het meeste is al gezegd. Ik hoop dat ik ook met mijn beantwoording al het meeste

heb gezegd in de richting van de beantwoording in uw richting. Mijnheer Middendorp. Tevreden, cellulosevraag. Daar gaat collega Van Olphen op in. De cao heb ik op gereageerd. De aflossing van de schulden. Wat ik net al opmerkte is dat wij vrij forse bedragen kunnen reserveren op dit moment om bijvoorbeeld de rekening-courant, schulden die in het verleden pakweg 60 miljoen waren per jaar. Dat is gedaald naar 20 miljoen en dat is bij wijze van spreken het volgend jaar daarna is dat nul en kunnen we echt gaan sparen om in 2023 de eerste tranche van de schulden van 100 miljoen, van 800 miljoen, om die met 100 af te lossen. Dus 2023 is de eerste keer. Zouden we onverkort met dit beleid doorgaan dan zijn we in 2032 helemaal schuldenvrij. Dat vind ik niet gezond want wat we net al met elkaar hebben geconcludeerd, er staan een aantal uitdagingen voor de deur en daar moet ook geld voor zijn. En die ruimte is er dan. Mijnheer Belt attendeert op de klimaatverandering. Zijn motie, destijds ingediend om te werken aan energiezuinige maatregelen daar zijn we volop mee bezig. Er zijn presentaties geweest in de informele VV. Zoals het mij aanvankelijk voor ogen stond zal het wellicht niet helemaal lukken maar in elk geval schieten we heel erg op om met een voorstel naar de VV te komen in november van dit jaar, zoals ik heb beloofd, om eerste stappen te zetten die leiden tot – en die afspraken hebben we gemaakt en dat gaan we ook halen wat mij betreft – dat in 2025 Delfland energieneutraal is. CO2-neutraal is een verder liggende doelstelling, 2050. Maar 2025 moeten we wat mij betreft gaan halen en wat dat betreft is uw motie een geweldige steun in de rug om die prestatie ook te leveren. Mijnheer Schouffoer heeft gezegd van nou, kadernota heeft een aantal kanten. U heeft ook onder meer geattendeerd op de KaV-doelen. Daar zal denk ik één van mijn collega's op antwoorden. Mevrouw Jans. En het zuiveringstarief. Nou ja u heeft opgemerkt: daar zou je wat meer kunnen doen. Als u daar een meerderheid voor zou weten te vinden binnen de VV dan zou je die reserves kunnen aanwenden om de tarieven nog verder te verlagen. Maar ik heb zo'n vermoeden dat het heel lastig zal zijn om die politieke meerderheid te bereiken omdat dit een coalitie is die zich graag houdt aan afspraken die zijn gemaakt. Mijnheer Hombergen

De heer Schouffoer: Voorzitter. U trekt het nu in het politieke. Mijn vraag was meer een technische vraag want het kan ook zijn dat het waterschap gewoon als instituut niet meer belasting mag heffen dan de kosten die ze voor de zuivering mag maken. Misschien kunt u daar op ingaan.

De heer Smits: Dat is Ook dat is een politieke vraag. We staan in elk geval voor de opgave om de schulden die we hebben gemaakt om die af te lossen. Nou daar heb ik in elk geval de tarieven die ik nu moet heffen – of die we moeten heffen – die heb ik daarvoor nodig. Dus du moment dat je zegt van je zou alleen maar dat bedrag mogen rekenen wat leidt tot het financieerbaar maken van de waterzuiveringsinstallaties nou dan blijf ik ten eeuwen dage met die schuld van 800 miljoen zitten. Nou en dat vind ik niet verantwoord gelet op de uitdagingen die voor de deur staan. Mijnheer Hombergen. Prettig om te horen van u dat de afspraken in het coalitieakkoord redelijk worden gehaald maar u attendeert terecht op zeg de klimaatverandering en ik denk dat iedereen daarvan doordrongen is dat daar een enorme uitdaging ligt de komende jaren. Delfland heeft in de afgelopen jaren enorm geïnvesteerd in stevige, hogere dijken. Steviger watergemalen waardoor je heel gemakkelijk in staat bent allerlei overtollige watercapaciteit weg te halen, waterbergingen en dat soort dingen. Dus we staan als het ware gesteld voor de problemen waar we de komende jaren tegenaan lopen. Maar je moet ook verder kijken want die klimaatverandering die verander je niet in een paar jaar. Dus we zullen verdere maatregelen moeten nemen om die risico's die ons mogelijk bedreigen tegen te gaan. En dat vraagt ook een mentale verandering bij de bevolking en ik denk dat we daar meer aan moeten doen. Uitdragen naar onze samenleving dat het echt bezig zijn met waterbewust zijn iets is niet alleen van een waterschap maar ook van gemeenten, provincie en ook de inwoners van de dorpen en steden. De bulkkrediet heeft u een vraag over gesteld. Dat was ook in de commissie aan de orde. Komt nog ter sprake. Een bulkkrediet dat gaat met name over de afvalwaterheffing. Een aantal punten, nou daar hoop ik met een concreet voorstel te komen bij de bestuursrapportage in september. En verder wordt het ook uiteraard geregeld in de begroting die op dit moment wordt gecontroleerd. Punt – en daar waardeer ik u omdat u altijd aandacht vraagt voor zeg incassobeleid, kwijtschelding. We proberen binnen dat hele incassobeleid zo humaan mogelijk beleid te voeren. Ik heb recent nog een voorbeeld

gehad waarbij iemand Er werd mij door een externe geattendeerd op een situatie waarvan we dan inderdaad zeggen van nou, we moeten daar met een zekere mildheid mee omgaan en dat kunnen we dan ook meestal wel honoreren als daar aanleiding toe is. Mevrouw Hilders tot slot. De zuiveringsheffing over – daar zal collega Van Olphen op reageren. Er loopt inderdaad want dat is net geïnitieerd een proef met een membraantechniek, dat wordt vanuit het innovatiefonds gefinancierd. U heeft mij ooit eens een keer geattendeerd op membraantechnieken. Vanuit Groningen had u dat aangereikt gekregen. Ik heb dat opgepikt dus daar wordt aan gewerkt. Ik hoop ook dat het lukt want dat zou heel mooi zijn voor mijnheer Van Olphen om daar verder mee aan de slag te gaan. De brief over de innovatie is inmiddels al gekoppeld in onze ingewikkelde systematiek van stukken die naar de commissie en verder gaan. Dus wordt wat dat betreft geheel bediend. En daarmee heb ik, voorzitter, dacht ik de vragen beantwoord die mij waren gesteld.

De heer Middendorp: Voorzitter, nou naar aanleiding van

De voorzitter: Mijnheer Midden..

De heer Middendorp: Heel kort, ik meende mijnheer Smits te horen zeggen dat-ie voor de schuldenaflossing dat we nu op koers liggen en om in 2032 volledig afgelost te zijn en dat hij toen gezegd heeft: en dat vind ik niet gezond gezien de uitdagingen die daar liggen. Ik heb dat misschien niet goed verstaan.

De heer Smits: Stel dat je het beleid zoals het zich nu voortzet doorzet dan ga je in 2023 100 miljoen aflossen en een paar jaar later nog eens een keer 100 miljoen, een paar jaar later nog eens een keer 100 miljoen terwijl je tegelijkertijd voor de uitdaging staat om bijvoorbeeld op het gebied van de waterzuivering ingrijpende investeringen te treffen om het water nog zuiverder te kunnen gebruiken waardoor het circulair wordt. Dat vraagt energie, dat vraagt investeringskosten. Nou die ruimte moet er wel zijn. Dus dat betekent in wezen wat je dan aflost dat biedt ruimte om een nieuwe lening af te sluiten en daar stijgt-ie weer door. Maar het staat wel in het kader van het hogere doel wat we met elkaar nastreven.

De heer Middendorp: Mag ik

De voorzitter: Wat ik wil voorstellen dat dit niet al de tweede termijn wordt maar dat we even

De heer Middendorp: Nee dan wacht ik tot de tweede termijn.

De voorzitter: Ik weet zeker dat er een aantal andere collega-hoogheemraden zijn die staan te popelen om nog een verdere invulling te geven bij de vragen. Dus met dat zou ik het woord willen geven aan mijnheer Van Olphen.

De heer Van Olphen: Dank u wel voorzitter. Ik begin met de vraag van mijnheer Middendorp. Zoals ik al eigenlijk elke commissie herhaal: wij hebben niet een onuitputtelijke hoeveelheid manuren, vrouw-uren ter beschikking. Dus wij maken keuzes met wat wij doen op de zuivering. En één van de dingen – u komt elke keer weer terug, niet alleen u hoor, trouwens wel meerdere – van hoe zit het met de cellulose. Nou zoals u weet op dit moment zijn wij bezig met een pilot voor continu korrelslib op de Harnaschpolder. We zijn met groen gas bezig geweest op De Groote Lucht en zijn nu – dat komt dadelijk als stuk naar voren – op de Harnaschpolder. Wij kunnen niet alles tegelijk. Dus wij hebben keuzes gemaakt en daar is de VV ook bij geweest. Dat houdt niet in dat wij de ontwikkelingen in het land op het gebied van cellulose niet bijhouden. Jaap Bos die gaat overal daar bij de zuiverings..

De heer: Wie is dat?

De heer Van Olphen: bij de zuiveringsmensen Maakt niet uit wie dat is, die zit daar. Maar dus we houden dat bij en als zich ineens een mogelijkheid voordoet waar wij op in kunnen springen dan zullen we dat zeker niet nalaten. Maar we kunnen niet alles tegelijk. En anders de cao, die heeft u gehoord die gaat al 7 procent omhoog dus ik weet niet waar ik al die mensen dan vandaan moet halen en zeker hoe ik ze moet betalen. Een ander ding is en ik weet niet waar dat vandaan komt, dat bedrag wat u noemt van 150.000 euro. Lijkt mij tamelijk laag en ik ben bang dat daar de manuren niet inzitten, zeker niet in verhouding tot de nieuwe cao. Maar goed, dat is het laatste woord even. Maar dan weet u hoe het zit en wat ik al zei: het wordt elke keer gevraagd en elke keer geef ik aan wat onze prioriteiten zijn, waar wij makkelijk op kunnen inhaken. Of dat nou de zoetwaterfabriek is op De Groote Lucht, zo pakken wij de dingen waar we iets kunnen. Groen gas zijn we mee bezig. Nou ik hoef u dat niet allemaal te vertellen. Dat is één ding. Dan ga ik naar mevrouw Hilders. Als mevrouw Hilders op iBabs naar het verzamelformulier gaat dan kunt u het antwoord zien op de zuiveringstechnieken. Dat staat daar uitgebreid, is dat beantwoord.

Mevrouw Hilders: Ja, bij interruptie. Daar staat in hoe het zit met onze huidige zuiveringstechnologie maar niet hoe het met de toekomstige gaat.

De heer Van Olphen: Nou ik heb geen glazen bol dus hoe het in de toekomst zit weet ik niet. Ik beperk mij tot de huidige. U bent geweest in Groningen bij een bedrijf en dat bedrijf hebben wij ook keurig uitgenodigd hier en die heeft gesprekken hier gevoerd van wat ze voor ons zouden kunnen doen, of wat wij met hen kunnen doen. Dus we houden dat keurig bij. Dat u daarna ook nog Rijnland gaat bellen om te kijken wat die nog misschien kunnen doen, die dan weer mij gaan bellen van waarom doen jullie het niet. Kijk het is zo, en dat is eigenlijk een verlengstuk van het antwoord wat ik aan mijnheer Middendorp gegeven – er zijn 21 waterschappen. Wij zijn daar één van. Wij doen een aantal dingen zoals de continu Nereda, we doen groen gas wat niemand doet. We hebben op de Harnaschpolder halen wij elektriciteit of verwarming uit het effluent. Dat zijn unieke dingen. Wij kunnen niet alles. En laat die andere waterschappen dan als dit bedrijf zo'n goed idee heeft – dan denk ik dan er nog 20 waterschappen over, laat die ook een pilot doen. En daar kunnen wij dan ons voordeel weer mee doen en dat is het.

Mevrouw Hilders: Bij interruptie. Ik heb gevraagd om me te oriënteren op de innovatieve technologieën die er zijn. Dat is dus niet hetzelfde als wat wij nu doen. En voor een deel wordt dat ingevuld en voor een deel ook niet. En wat uw opmerking over Rijnland betreft, daar heeft de dijkgraaf van Rijnland mij gevraagd om het aan een hoogheemraad te sturen omdat het zo interessant was. Dus dat is een hele andere gang van zaken dan die u nu schetst.

De heer Van Olphen: Nou ja, goed. Ik krijg dat verhaal zo te horen en dan denk is van nou, laat die andere waterschappen ook wat doen. Wij kunnen niet alles. Dat is eigenlijk de kern van mijn verhaal. En wij hebben keurig antwoord gegeven op uw vragen en daar houdt het voor mij even mee op.

Mevrouw Hilders: Nou ik vind dus – bij interruptie – dat u niet antwoord hebt gegeven op de vraag hoe zeg maar de innovatieve technologieën eruit zien. Wel staat er heel duidelijk in wat wij nu doen maar dat heb ik niet gevraagd. En de bedoeling is om aan te geven welke innovatieve mogelijkheden er zijn samen met de andere waterschappen, samen met de STOA, samen met de mensen die met HRPD want het gaat mij erom dat we gewoon goed kijken wat voor ons uiteindelijk de beste keuze gaat worden. Daar gaat het om. En dan moet je overzicht hebben.

De heer Van Olphen: U loopt voor de troepen uit.

De voorzitter: Mag ik even?

De heer Van Olphen: Wij hebben die keuze nog niet gemaakt.

De voorzitter: Mag ik even? Ik wil weer voorkomen dat we eigenlijk nu een discussie gaan doen die volgens mij gevoerd zou moeten worden via de tweede termijn. Dus ik constateer hoogheemraad Van Olphen heeft een antwoord gegeven. En natuurlijk mevrouw Hilders, in tweede termijn kunt u daar nog op terugkomen. Maar anders wordt het rommelig. Dus ik zou willen voorstellen – dit was uw commentaar – dat ik het woord nu geef aan hoogheemraad Houtzager om specifieke vragen voor wat betreft zijn portefeuille te beantwoorden.

De heer Houtzager: Ja voorzitter, dank. Allereerst specifiek dank richting mijnheer Belt voor zijn felicitatie want dat geeft ook een mogelijkheid – en die koppel ik eigenlijk aan waterbewustzijn – om toch een korte frase uit het juryrapport voor te lezen. Ja deze onderscheiding die heet de Pro flora et Securitate. En voor degene die het Latijn niet geheel machtig zijn dat betekent: voor de bloemen en de veiligheid. En dat staat ook in de overwegingen dat deze medaille aan wordt geboden voor de inzet voor de bevordering van de bloemrijke dijken in Nederland. En een bloemrijke dijk bevordert de biodiversiteit, zorgt voor landschappelijke beleefbaarheid en kan in combinatie met aangepast beheer en onderhoud bijdragen aan de stabiliteit van de dijken. En bovendien dragen bloemrijke dijken beter bij aan een algemeen waterbewust zijn. Daarvoor worden wij bedankt voor de inzet en die inzet is zeg maar in mijn persoon neergelegd maar gaat natuurlijk naar u allen toe en naar de medewerkers toe die zeg maar daar allen aan bijgedragen hebben, dit gedaan hebben, want deze inzet zeggen zij betekent dat we weer een stukje hebben bijgedragen aan het veiliger maken van Nederland. En mede door uw bloemrijke en geurige bijdrage is het gelukt om een veiliger en mooier dijklandschap te realiseren. En u heeft laten zien dat door samenwerking – is ook een mooie tekst voor vandaag – mooie resultaten worden bereikt. En natuurlijk is het zo dat we heel scherp moeten kijken dat er geen neveneffecten zijn want ik zie bij Ongebouwd enige ongerustheid misschien. Maar natuurlijk moeten we kijken dat niet zeg maar distelvorming nadelige effecten heeft dus we moeten goed monitoren. Maar de eerste stap is natuurlijk fantastisch en we gaan daar graag mee door want waterbewust zijn kan je doen door zeg maar marketing, dat is volstrekt waar maar kan je ook doen door maatregelen te nemen die het waterbewustzijn bij inwoners vergroot. En deze is daar één van en een ander is natuurlijk maatregelen door klimaatadaptatie. Maar dan kijk ik ook naar ons allen. Hebben wij onze tuin nou al klimaatadaptiever gemaakt zodat we aan onze omgeving kunnen laten zien als vertegenwoordigers van het waterschap hoe we met zeg maar de klimaatverandering omgaan hè. Dus ik roep ook – en hetzelfde geldt natuurlijk voor onze medewerkers. U bent allemaal ambassadeurs van het waterschap en wij bevorderen met elkaar het waterbewustzijn. En dat doen we door te acteren. En die wilde ik nog even in uw midden neerleggen. En nou is het jammer dat mevrouw Hilders weg is gegaan want ik wilde nou eens iets aardigs tegen haar zeggen.

De heer Boekestijn: Voorzitter. Voorzitter. Ik ruik een flinke brandlucht. Nou heb ik een BHV-hart dus ik heb geen idee waar het vandaan komt. De brandlucht.

De heer Houtzager: Van buiten. Daar komt ze aan, of niet. Want anders dan richt ik mij tot de overige leden van de fractie. Mevrouw Hilders heeft het over 3Di. 3Di is een fantastisch middel om ook waterbewustzijn onder de aandacht van inwoners te gebruiken. Wij hebben laatst in Leidschendam-Voorburg de bui van de eeuw gesimuleerd met de inwoners, dus met de grote platte tablet waar 3Di op stond en hebben we gewoon mensen laten zien wat het nou betekent als die bui van de eeuw valt. Dus ik ben het volstrekt met haar eens dat we – en we gaan ook in het kader van zeg maar De eerste stap is er ook in het kader van het plan Nationaal Plan Ruimtelijke Adaptatie dat we met alle gemeentes afspraken gaan maken over de stresstesten in het kader van klimaatadaptatie. En hoe kan je een stresstest goed doen, dat is door gebruik te maken van 3Di of een soortgelijk instrument. Maar wij zeggen natuurlijk liever 3Di want dan kan je ook beter vergelijken met elkaar. Dus ik ben het volstrekt met haar eens en ik wil graag ook discussie verder in het college voeren hoe we het gebruik van dat instrument verder kunnen inzetten. Dank.

De voorzitter: Dank u wel hoogheemraad Houtzager. Dan geef ik nu graag het woord aan hoogheemraad Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Ik krijg een galm. Ik hoop dat het niet lastig is. Ik dank u voor uw aandacht voor waterkwaliteit. De Algemene Waterschapspartij, Delfland Water Natuurlijk, Integer Liberaal en Partij van de Arbeid hebben vragen gesteld. Ik ga in op het onderdeel ecologische waterkwaliteit. Er is gevraagd naar de evaluatie van de natuurvriendelijke oevers en dan verwijs ik naar een brief, een informatieve brief die aan de VV gestuurd is in december 2016. De postdatum is 6 december 2016 en het onderwerp van de brief is: Effectiviteit natuurvriendelijke oevers. In de brief wordt aangegeven dat het duurt een tijdje voordat natuurvriendelijke oevers aanslaan. In de brief wordt ook de ganzenvraat genoemd én – en dat is het antwoord op uw vraag die ook al in de commissie SWW gesteld is – in de brief wordt aangegeven dat in 2018 een procesplan voor de aanpak van evaluatie opgeleverd wordt, dat die ook ingebracht zal worden in de commissie SWW en dat de evaluatie zelf in 2019 uitgevoerd wordt. Dus dat is het antwoord op de vraag, even een feitelijk antwoord op de vraag naar die evaluatie. Natuurvriendelijke oevers. Loopt gewoon. Het initiatief loopt al lang hè, het loopt ook al vanaf de vorige collegeperiode. Het is zelfs zo dat de vorige rekeningcommissie heeft daar een onderzoek naar uitgevoerd. Dat onderzoek is ook erg informatief en ik raad u aan om dat onderzoek nog eens op te zoeken en dat kan heel makkelijk want het is goed te vinden. Dus dat is wat betreft de natuurvriendelijke oevers. Er zijn ook al verschillende O ja, in de brief wordt ook verwezen naar de ontwikkeling die toen op dat moment gaande was en dat was de ontwikkeling van de ecologische sleutelfactoren. In de brief staat dat ook één van de redenen is om de evaluatie uit te stellen dat STOA, dat is het kennisinstituut, dat die toen bezig was met de ontwikkeling van de ecologische sleutelfactoren. De zijn inmiddels ontwikkeld. Daar zijn al een aantal congressen en conferenties over geweest. De ecologische sleutelfactoren zijn ook uitgewerkt voor Delfland en daarover zijn ook verschillende informatieve VV's geweest. En één van de eerste – zal niet de eerste zijn, ik denk dat het de tweede was – was in september vorig jaar. Toen is de systematiek uitgelegd en daarna is er tenminste nog één informatie VV daarop geweest waar ook toegelicht is hoe zo'n ecologische sleutelfactor of de set van factoren werkte in de analyse van het watersysteem. Dus er zijn ook toen voorbeelden genoemd van goh, we hebben die watergang of dat onderdeel van de boezem doorgelicht en we hebben gewoon gezien dat we die en die en die en die en die hè, het is een hele set aan maatregelen kunnen treffen. Die zijn ook benoemd. Daarop zullen we – en dat heb ik ook meermalen gezegd – terugkomen in de bestuursrapportage. De voortgang daarvan en ook het formuleren van PI's. We hebben ook zo'n seance gehad over de PI's van het Programma watersysteem. Was echt erg informatief en erg constructief en daarmee gaan we ook verder. Ja. En in de brief wordt ook verwezen naar het stroomgebied beheersplan 3. In de komende periode – we zijn nu bezig met het stroomgebied beheersplan 2 en het vervolg daarop is het stroomgebied beheersplan 3. Het nummer zegt het al. En daarin wordt ook gewerkt met de ecologische sleutelfactoren. Dus STOA heeft een handreiking uitgebracht waarbij die factoren dan ook toegepast worden. En dat is wel heel mooi om te merken, dat is een ondersteuning van de ontwikkeling die bij Delfland al in gang gezet is. En tot slot sluit ik even aan bij de vorige spreker. Ecologische oevers of ecologische takkenbossen, ecologisch water is onderdeel ook van het waterbewustzijn. Als je daar een mooi wandelpad, je maakt daar een laarzenpad enzovoort dan kunnen we dat ook inzetten voor het waterbewustzijn. En dat zal ook input gegeven hebben aan de belangstelling voor waterkwaliteit en daarmee had ik eigenlijk willen beginnen is dat we hebben de waterkwaliteitsrapportage uitgebracht. Daarin zijn we ook volledig transparant geweest. Hoe zitten we met de doelen, wat is de situatie nu en wat is de verwachting voor de komende periode. En daarin hebben we ook gezegd: in 2021 – dat is onze inzet – hebben wij de maatregelen gerealiseerd zodat de natuur zich kan ontwikkelen, zodat we in 2027 de gewenste situatie zullen bereiken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel hoogheemraad Jans. Dan wil ik nu graag het woord geven aan hoogheemraad Ter Woorst.

Mevrouw Ter Woorst: Dank u wel voorzitter. Ja u kent mij altijd als de mevrouw van de stikstof, fosfaten, nutriënten en de gewasbeschermingsmiddelen maar met deze droogte ben ik ook weer de mevrouw van de zout dus ik ben portefeuillehouder schoon, gezond en zoet water en het zoete water is altijd iets heel vanzelfsprekends maar de afgelopen dagen is het toch wel heel erg in de belangstelling geweest. Dus dat is het voordeel van droogte. We hebben daar nu geen last van maar het levert wel heel veel aandacht op van de buitenwereld en geeft daarmee ook een mooie kans voor waterbewustzijn om te laten zien wat voor ons heel vanzelfsprekends is hè, het inlaten van water uit de Brielse Meer, dat dat voor een breed publiek onder de aandacht gebracht wordt. Zelfs Radio Rijnmond die had uitgerekend hoeveel keer De Kuip je kon vullen met het water dat we ingelaten hadden. Wat bleek, De Kuip was te klein. Ik heb het niet nagerekend maar dat waren de berekeningen van Radio Rijnmond. Dus we hebben tot nu toe 5 miljard liter water ingelaten en zoals u weet op dit moment ook 4 kuub per seconde, dus 4 badkuipen vol. En dat hebben we ook gebruikt als gelegenheid om niet alleen maar te laten zien wat wij doen maar ook te laten zien wat de ander kan doen. Dus we doen het samen, goed waterbeheer. Dus we hebben ook de tuinbouw en glastuinbouw water proof gevraagd van hoe meer water je hergebruikt – dus ook daar willen we meer circulariteit – hoe minder water wij hoeven in te laten en hoe meer water je hergebruikt in de tuinbouw hoe minder water er ook uitgaat en hoe beter het is voor de waterkwaliteit. En hoe minder wij ook hoeven door te spoelen dus droogte kan ook een kans zijn. Dan waren er zorgen over de KAW ook voor chemie. Leon wilde graag een tandje erbij. Nou dat hebben we gedaan. Daar zijn we hard mee bezig dus we hebben een motie een paar jaar geleden ingediend en die is nu in uitvoering. Nou dat is 9 ton per jaar extra erbij onder andere voor handhaving. Nou u bent daarover regelmatig geïnformeerd in informatieve VV's maar ook in de KAS in maart en dat heeft geleid tot een trendbreuk. Nou daar was ik blij door verrast en ik denk dat we daar samen blij door verrast waren en de tuinbouw was er ook blij verrast door. Dus dat was

De heer Hombergen: Voorzitter. Een interruptie dan. Fijn dat er een tandje bij is gezet. Fijn dat er inderdaad een positieve ontwikkeling is geweest maar we signaleren ook dat daarmee de kaderrichtlijn waterdoelen in dit tempo niet gehaald gaat worden. Dus eigenlijk vraag ik aan u om daar twee of drie tandjes bij te doen.

Mevrouw Ter Woorst: Nou ja. Kijk, dat heb ik ook meermalen aangegeven. Als ik een Wat wij in machte hebben zeg maar dat doen wij. Dus mijn eigen fractie heeft me ook wel eens gevraagd: Ingrid, als we er nou eens een motie bij doen of meer geld erbij doen. Nee, meer geld betekent niet dat er recht evenredig een betere waterkwaliteit komt dus binnen wat wij nu in machte hebben is echt maximaal wat we kunnen doen. En daar wil ik even op ingaan. Dus die 9 ton die gaat onder andere naar gebiedsgericht meten. Er is extra capaciteit bij handhaving en het CDA noemt het ook wel eens positieve handhaving. Relus noemde dat vaak zo. Dus dat gebiedsgericht meten is positief handhaven dus je kent de oude trits van de overheid: de wortel, de preek en de zweep hè. Dus we hebben de wortel. Drie jaar lang doen we aan gebiedsgericht meten maar wie niet luisteren wil moet voelen dus u heeft ook gelezen in de Woudse Droogmakerij, in Midden-Delfland, drie jaar zijn we daar geweest met gebiedsgericht meten. Drie jaar lang hebben de ondernemers advies gehad

De heer Schouffoer: Voorzitter, interruptie. Excuses. Mevrouw Ter Woorst gaat nu haar beleid van de afgelopen drie jaar weer toelichten. Vanuit de eerste termijn is er een aansporing gekomen van een aantal leden van de VV om de komende resterende maanden van deze collegeperiode aandacht te vragen bij het ministerie van Landbouw om te kijken van hoe gaan we nou de KAW doeleinden op stikstof en fosfaat wel halen. Ja misschien zou u die aansporing ook heel kort zeggen van wat u daar dan aan gaat doen. Dus terugkijken dat hoeven we nu niet. We hebben het nu over de kadernota die op het volgende jaar ziet. Misschien halen we dan de eindtijd van de vergadering.

Mevrouw Ter Woorst: Ik wilde niet toelichten wat we hebben gedaan maar wat we nu doen. En inderdaad daarnaast hebben we dus aansporing nodig of doen we aansporing richting Rijk. Dus dat is inderdaad dat

zijn er twee. Dat is LNV, dat is ook lenW zoals u weet en ook daar zetten we ons in richting bij die ministeries. En zodra ik meer weet kom ik daar op terug.

De voorzitter: Dank u wel hoogheerraad Ter Woorst. U ziet dat we elkaar mooi aanvullen want ik ging in redelijk hoog over in mijn beantwoording maar ik heb het idee dat mijn collega hoogheeraden in zeer veel detail op de vraag zijn ingegaan. Maar ik geef u graag de gelegenheid om in tweede termijn nog een opmerking te maken of een vraag te stellen als u dat nodig vindt. Mag ik dit keer beginnen de fractie Ongebouwd, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Ja dank u wel voorzitter. Eigenlijk heb ik in de eerste termijn alles al gezegd maar ik ben toch getriggerd door een uitspraak van hoogheerraad Houtzager. Hij heeft het op zich zelf uitgelokt nu. Op de voorpagina van de kadernota staat natuurlijk een hele mooie foto van een klein stukje highway wat aangelegd is. Op dit stukje was – heb ik vorig jaar vragen over gesteld of tenminste opmerkingen over gemaakt over het aantal distels. Dat is ook uw opmerking die u maakte. Het is nu een erg droge periode en het enige wat nu nog bloeit is distels. Dus dat is toch wel een aandacht- en zorgpunt van onze fractie. Dat geldt ook voor de natuurvriendelijke oevers die er zijn dat de overheersing van brandnetels en distels, de enige plant die ongeveer overleeft met droogte. Dus daar onze zorg toch voor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Dan geef ik nu graag het woord aan – even kijken – mijnheer Van den Berg. Nee? Mijnheer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Ja, kleine opmerking over dat ene zinnetje droogte waar mijnheer Smits op reageerde. Mijn diepere bedoeling is dat we ook daar in tijden van overvloed water binnenhouden. Daar is gewoon innovatie voor nodig om in tijd van overvloed meer water vast te kunnen houden zodat we dat in droge tijden weer kunnen gebruiken. Dat was de achterliggende gedachte bij mijn opmerking.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Zoete? Nee. Mijnheer Simon?

De heer Simon: Ik zal kort reageren op twee punten. Ten eerste ik wilde me aansluiten bij de oproep bij de oproep van de Partij van de Arbeid om er drie tandjes bij op te doen. Vroeger deed ik er zelf maar eentje maar ik hoor nu dat er drie tandjes kan dus misschien sluit ik me daar wel bij aan. En ik hoor de portefeuillehouder Van Olphen zich zorgen maken over personeelstekort op de zuiveringsinstallatie. Ik heb nu de cao gezien. Ik stel mij graag beschikbaar, dat kunnen we wel regelen denk ik.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Simon. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel voorzitter. Ik begreep dat terwijl ik even weg was er een compliment is uitgedeeld door mijnheer Houtzager voor mijn suggesties op het gebied van 3Di. Dat is heel goed om te horen. Verder zou ik heel graag willen zeggen dat ik alle begrip heb voor de opmerking van mijnheer Van Olphen dat Delfland niet alles kan. Uiteraard, zou ik zeggen. Maar wat ik inbreng is ook vooral – dat wil ik wel zeggen – constructief bedoeld. Het is gewoon een oproep om te kijken wat is er allemaal te koop op het gebied van zuiveringstechnologie. Wat zijn er voor nieuwe ontwikkelingen. En ik heb er zelf één achterhaald waar ik zelf van denk goed als die onderzocht zou worden. Ik bedoel niet dat u dat allemaal zelf moet doen maar wel dat er ergens een bovenop in STOA-verband of anderszins dat iemand dat overzicht zou moeten gaan maken. En het is ons ook een keer toegezegd. En ik bedoel dan inderdaad niet wat we nu gebruiken maar wat er allemaal voor opties zijn waar wij over op een bepaald moment uit kunnen kiezen als wij nieuwe investeringen overwegen. En ik wil heel nadrukkelijk zeggen dat het beslist niet verkeerd bedoeld is maar juist heel constructief en meedenken met Delfland. Ik hoop dat u het ook zo wilt zien.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Bedankt voor alle antwoorden. Ik wilde de hoogheemraad voor de bloemrijke dijken ook even een complimentje geven maar ik wilde zijn opmerking over de bloemrijke dijken ook weer graag delen met ons commissielid Pieter Boot die destijds de vragen over de bloemrijke dijken heeft opgesteld. En wellicht dat u dat ook nog even aan Pieter Boot bij de betreffende commissievergadering wilt doen want u bent er heel blij mee maar Pieter Boot zal dat ook heel graag uit uw mond vernemen dat dat een beetje komt door zijn schriftelijke vragen. Een tweede punt, de cao voor de waterschappen. Inderdaad heel goed. Die volgt een cao van de rijksoverheid en dus die van ons hier als bestuurder ook op de voet dus wat dat betreft goed dat dat redelijk simultaan loopt en mooi dat dan ook dat geen reden is om van de ene partij naar de andere partij over te stappen, zoals toch nog wel hier en daar gebeurt met personeelsverloop. Dan de chemische waterkwaliteit. En de hoogheemraad heeft even genoemd dat we daarbij werken met de wortel - dat was ons goed bekend - de preek en de zweep. De preek heb ik even over nagedacht. Ja, die gebeurt inderdaad ook. Ik heb bij u gevonden dat u dat al vanaf 2008 doet, dat dat ook echt bij de tuinders ligt. En dat is inderdaad ook waar. Het typische van de chemische waterkwaliteit is dat de verontreiniging van binnen ons eigen gebied komt. We kunnen dus niet de Fransen of de Duitser de schuld geven, wij zijn het zelf. En wat dat betreft denk ik dat de preek die u al de hele tijd houdt en die inderdaad is niet meer afdoende is en ik denk dat dat betekent dat we toch echt een tandje erbij moeten zetten op het gebied van de handhaving want een mens is soms hardleers. En hier en daar laten zien dat het ons menens is dat hoort er dan ook wel gewoon bij. En dat goed gericht, gebiedsgericht, effectgericht maar wat dat betreft kan er wat ons betreft echt een tandje bij.

De voorzitter: Mijnheer Hombergen, ik heb het idee dat mijnheer Van Adrichem een interruptie wil plegen. Klopt dat?

De heer Van Adrichem: Ja dat klopt. Ik wilde namelijk even gewag doen van het feit dat de preek wel degelijk geholpen heeft en dat er op dit moment voor miljoenen euro's geïnvesteerd wordt door de glastuinbouw om apparaten te installeren die het water dus zuiveren voordat ze het riool ingaan. En ik vind het echt een beetje te kort door de bocht om nu te zeggen dat de preek niet geholpen heeft.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik zal er direct op reageren. Ik heb 'm wel aan. Nee, ik zal er direct op reageren. Inderdaad wordt er nu ook geïnvesteerd en wat mij betreft too little, too late. Er zijn nog steeds heel veel verboden middelen die al echt heel lang verboden zijn die nog steeds telkens in ons water terechtkomen. Onverklaarbaar kennelijk en daar moeten we echt stappen in zetten. En wat dat betreft een tandje erbij wat ons betreft. Dan nog één kleine waarschuwing. We kunnen hier lekker uit het raam kijken, de gracht ziet er nog redelijk uit als water. Buiten Delft heb ik al het groene tapijt in de kanalen zien optrekken, in de grachten, in de sloten zien optrekken. En ik hoop echt dat dit jaar we bij de eerstkomende vergadering als we hier naar buiten kijken niet over een groen tapijt op de Oude Delft zouden hoeven uit te kijken. Als je tegenwoordig even kijkt op Google Maps dan zie je heel goed de kanalen van Delft gemarkeerd als zijnde hartstikke groen en ik hoop dat we dat over één of twee jaar echt niet meer via Google Maps ook al vernemen. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Voorzitter ik heb adequaat antwoord gekregen en ik hoef niet de commissievergadering helemaal opnieuw te beleven, dus ik laat het hierbij.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Belt.

De heer Belt: Voorzitter, dank. Wij begrijpen dat een brede aanpak nodig is om de KAW-doelen voor ecologie te halen maar nogmaals, wij benadrukken dat wij toch echt ook graag uitbreiding van die hectares zien. Daar is ooit ook een bulkkrediet voor vrijgegeven met veel vertrouwen. Dus de vraag is toch ook ja, hoeveel komt er nou nog aan, aan hectares.

De voorzitter: Mijnheer Middendorp.

De heer Middendorp: Dank u wel. Ik dank de hoogheemraad Van Olphen voor zijn in ieder geval voor zijn doen uitermate heldere en duidelijke antwoord en ik waardeer ook de openheid en de eerlijkheid. Maar – u voelt natuurlijk bij een compliment komt altijd een maar – de fractie van de AWP Delfland heeft al vaker het over dat cellulose gehad en wij vinden het echt te kort door de bocht om te zeggen van nou ja, ik heb geen handjes. U bent de hoogheemraad. Wij hebben een vraag en u zegt nou Want de VV heeft het primaat en het DB voert uit. Dan betekent het dat u voor ons in rij en gelid zet op welke termijn u handjes heeft. Heel concreet. De pilot waar u het over heeft is al gedaan bij Hommels, Noorderkwartier en in Wetterskip Friesland. Wat ons betreft moet er gewoon een zeef gekocht worden. Ik heb het inderdaad over de kosten van de zeef. Die heb ik trouwens van u of van uw collega's gekregen dus die heb ik niet ergens anders vandaan. En dan heb ik het niet over de hoeveelheid arbeid die daar dan nog of hoe het heet, werknemer tijd die daar dan nog bij hoort. U zegt: ik doe al zoveel. Dat klinkt ja, een beetje defaitistisch. Als iets makkelijk, eenvoudig en snel te implementeren is dan zou het die cellulosezeef kunnen zijn. En ja, ik wil u in overweging geven als u niet met een plan komt dan maken wij het inzet van de verkiezingen.

De heer Van Olphen: Voorzitter wat een goed idee en misschien zou mijnheer Middendorp ook gewoon moties of amendementen kunnen indienen en dan zien of zijn visie gedeeld wordt door de hele VV en of de hele VV de portefeuillehouder inderdaad opdracht zal geven om zoiets operationeels in te vullen. Waar is uw motie mijnheer Middendorp?

De heer Middendorp: Ik was nog niet uitgesproken. Dank je wel. Ik wilde eigenlijk net zeggen dat mijnheer Schouffoer en ik zijn het zelden eens maar ik was het wel dit keer heel erg eens met zijn oproep aan hoogheemraad Ter Woorst om ter zake te antwoorden. Gebiedsgericht, effectgericht maar wij zien ook graag resultaatgericht. En eigenlijk zien we niet resultaatgericht maar we willen graag resultaten zien. En dat is inderdaad minder middelen in het water en daar heb ik eigenlijk geen duidelijk antwoord op genomen, behalve eigenlijk een soort verkapte vorm van uitstel tot 2021. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja voorzitter ik wil eigenlijk alleen de woorden van mijnheer Houtzager onderstrepen voor wat betreft waterbewustzijn. Verbeter de wereld en begin bij jezelf en laat ook als VV-lid zien wat je er zelf aan doet in je eigen tuin.

De voorzitter: Mijnheer Van Kuijvenhoven.

De heer Van Kuijvenhoven: Ja dank voorzitter. Geen verdere bemerkingen meer. Ik ben van oordeel dat de nieuwe VV straks in het komende voorjaar zich gelukkig mag prijzen met dit stuk als opstap.

De voorzitter: Dank u wel voor alle opmerkingen in tweede termijn. Mijn indruk is dat de VV de kadernota zoals die voorligt ondersteunt. Dat is voor ons belangrijk want het is natuurlijk essentieel als input voor het volgende proces om de begroting voor volgend jaar op te stellen. We nemen ook nota van het feit dat vele VV-leden zeggen: er zijn doelstellingen op de lange termijn en er is zeg maar de bemoediging om te kijken of op een aantal zaken wij dingen verder kunnen intensiveren. Ik denk dat het belangrijk is om vanuit onze kant te zeggen dat wij committed zijn aan de doelstellingen die ten grondslag liggen aan de kadernota hè. Daarvoor zijn heel veel lijnen uitgezet en vanzelfsprekend wordt er gemonitord in hoeverre zeg maar de acties die wij ondernemen inderdaad die realisatie van die doelstellingen dichterbij brengen. En mocht dat ertoe leiden dat we toch zien dat bepaalde doelstellingen in gevaar komen, ja dan zullen wij inderdaad zeker ons beraden om te kijken op welke manier wij plannen zouden moeten aanpassen om er toch voor te zorgen dat de doelstellingen die allemaal vastgelegd zijn en geaccordeerd zijn dat we die kunnen halen.

Mijn voorstel zou zijn, maar ik kijk ook even naar mijn collega-hoogheemraden of zij toch nog de behoefte hebben om nog verdere antwoorden te geven op Oké. Dan geef ik nu graag het woord aan hoogheemraad Van Olphen.

De heer Van Olphen: Allereerst nog even mevrouw Hilders. Ik twijfel niet aan uw goede bedoelingen. Laat dat vooropstaan. U vraagt ook naar nieuwe ontwikkelingen. U weet wij hebben een pilot op de Harnaschpolder. Die duurt vier jaar. Daar promoveert iemand op met – nou ja, daar betalen wij aan mee buiten dat het op ons terrein gebeurt. Dat is een totaal nieuwe ontwikkeling die nog niet, nog nergens gebruikt wordt. Dus dat is één van de nieuwe ontwikkelingen. U vraagt naar nieuwe ontwikkelingen. Er zijn er misschien wel meer. Dat wordt allemaal bijgehouden. We zijn lid van de STOWA. Mijnheer Bos die heeft met de club van zuiveringsbeheerders regelmatig contact wat andere waterschappen doen. Wat ik al eerder zei: wij zijn één van de 21 waterschappen. Wij kunnen niet alles. Maar dat houdt niet in dat we grote oren hebben – nou ja, ik heb vrij grote oren – dus dan kijk je van wat doen de anderen en waar kunnen we uiteindelijk als wij de beslissing nemen over een aantal jaren of wij naar continu Nereda overgaan nou dan zien er misschien andere ontwikkelingen die getest zijn bij andere waterschappen. En dan kunnen we hier met z'n allen zoals we hier zitten – nou ik zit er misschien niet meer maar anderen misschien nog wel – dan kunnen we kijken van welke kant gaan we op. En gaan we dit doen of gaan we wat anders doen. Dus wij nemen één nieuwe ontwikkeling voor onze rekening samen met Rijnland trouwens die er ook bij betrokken is, en andere waterschappen nemen andere ontwikkelingen. En wat ik al zei: ik kan niet in een glazen bol kijken maar dit is natuurlijk – dit gaat wel. Dit is een soort glazen bol-verhaal waar wij mee bezig zijn. Dat is één ding. Dan ga ik nog even naar mijnheer Middendorp. Ja als wij met z'n allen vinden dat we er cellulose uit moeten halen, natuurlijk wat ik al zei op de vraag van mevrouw Hilders: wij volgen wat andere waterschappen doen en als we dat met z'n alleen willen en wij hebben dat '...' Ja, we willen daar geld voor vrijmaken en het kan technisch allemaal en weet ik het dan, nou dan zeg ik: nou dan wil ik boter bij de vis. Dan wil ik eerst geld hebben en mensen om het te kunnen doen voordat ik iets ga doen. En maar ja wat ik al zei, ik heb het al meer herhaald hè, dat weet u ook. Wij doen een heleboel dingen. Ik praat veel met andere waterschappen en zoals u ook veel H₂O lezen, dat soort bladen. Lijkt het erop of al die andere waterschappen altijd veel verder zijn dan wij? Als je goed kijkt en je leest die H₂O-dingen dan denk ik verrek, dat doen wij al jaren. Alleen wij zijn nooit goed geweest in het communiceren naar buiten. Maar goed. Wij doen een hoop en we doen alles wat we kunnen en het is niet zo dat we denken van nou ja, laat maar zitten dit cellulose-verhaal. Als het ineens voorbij komt en we hebben de middelen en het geld en alles daarvoor dan zullen we het zeker niet nalaten maar op dit moment ja, doen wij – roeien we om even met mevrouw Ter Woorst te spreken, wij roeien met de riemen die we hebben. En dat doen we verrotte goed.

De voorzitter: Dank u wel hoogheemraad Van Olphen. Dan wil ik ook met toch een klein oogje op de tijd – we hebben nog een behoorlijke agenda voor ons met zeker agendapunten waarvoor volgens mij veel interesse ineens – zou ik willen voorstellen om over te gaan tot vaststelling van dit besluit. En wetend dat er altijd op detailpunten de discussie voortgezet zou kunnen worden maar ik weet ook zeker – daar hebben we ook commissies voor om dat verder te doen. Dus met uw welvinden zou ik willen voorstellen dat we het voorgestelde besluit nu vaststellen. Akkoord? Dan wil ik hiermee dit agendapunt dan afsluiten.

B.10 Groen gas AWZI Harnaschpolder (GSG)

De voorzitter: En overgaan naar agendapunt B.10, Groen gas Harnaschpolder. Mag ik hoogheemraad Van Olphen het woord geven?

De heer Van Olphen: Wat ik al eerder zei en daar dank ik ook de commissieleden voor en met name mijnheer Belt die nog ons complimenteerde met waar we mee bezig zijn met het groen gas, we hebben een heleboel hobbels genomen op De Groote Lucht. En doordat we daar die hobbels genomen hebben

kunnen we dat ja, exporteren dat verhaal naar de Harnaschpolder waar de wet van de grote getallen geldt zodat we niet het hele riedeltje weer opnieuw moeten doen. Dat gezegd hebbende, mijnheer Ranner kwam nog met een aantal vragen waarvan ik al zei van ja, dat zijn toch wel interessante vragen. Zoals ik al zei mijnheer Ranner komt meestal met interessante vragen. En ik vind het ook goed en daarom heb ik me ook geschikt in het verhaal om te zeggen van ik wil daar toch hier vandaag nog antwoord op geven. De vragen zijn doorgestuurd door mijnheer Hombergen naar de agendacommissie om eens te kijken van dat iedereen de antwoorden ook hoort en weet waarom iets is of waarom iets niet is. Het gaat over twee dingen, de aanbesteding en de wijziging, eventuele wijziging, van het DBFO-contract, de overeenkomst. Eén van de vragen van mijnheer Ranner of eigenlijk zijn eerste vraag: of er al een openbare aanbesteding plaats heeft gevonden. Nee. Er heeft nog geen openbare aanbesteding plaatsgevonden. Als wij vandaag weliswaar ja zeggen dan gaat dat met een razend tempo – want ik begrijp zelfs dat het morgen al gaat gebeuren, nou ja in ieder ge.. Hoe sneller hoe beter want elke dag dat we later zijn kost ons geld of levert minder geld op kun je beter zeggen. Dat is één. De tweede vraag van als dat dan gebeurt welke selectiecriteria. Nou de levering, de installatie en het onderhoud van een groen gasinstallatie zal openbaar Europees worden aanbesteed door Delfland. En dan was de volgende vraag eventueel zo nee. De wijziging van de DBFO-overeenkomst en de realisatie in samenwerking met Delfland kwalificeert niet als een wezenlijke wijziging. Er wordt niet openbaar aanbesteed. En dat is het verhaal waar u ook naar vraagt van hoe is de combinatie met Delfluent.

De heer Ranner: Voorzitter, ik heb dat laatste niet begrepen. In eerste instantie u zegt we gaan ervan uit dat hij openbaar wordt aanbesteed als we ja zeggen. En als laatste zegt u dat dat waarschijnlijk niet nodig is.

De heer Van Olphen: Ja maar dat is Even kijken. Dat is in verhouding tot het DBFO-contract. Dat zijn twee aparte dingen. Het ene is een wezenlijk onderdeel, de groen gas is een wezenlijk onderdeel van de rest wat je niet los kan koppelen. We gaan iets extra's doen binnen het DBFO-contract. Dat is geen wezenlijke wijziging dus wij hoeven dat stukje niet aan te Maar het geheel wordt wel aanbesteed. En dan heb ik nog een vraag: valt de opwekking van groen gas voor externen wel of niet binnen de oorspronkelijke scope van het contract en is er dus sprake van een wijzigingen. Nee, er is geen Het valt volledig binnen de scope van het contract en er is dus geen sprake van een wezenlijke wijziging. En komt de laatste stap, de omzetting van biogas naar elektriciteit, die zal vervangen worden door het omzetten van biogas naar groen gas. Deze scopewijziging kwalificeert niet als wezenlijke wijziging. Dit is ook extern al bij eerdere gelegenheden geverifieerd juridisch, of dat allemaal goed was. En voor zover wij weten – nou en dat weten we, daar gaan we vanuit ook anders dan doe je dat niet – is dit correct bevonden zodat wij gewoon aan de slag kunnen op de manier zoals het ook in het voorstel staat.

De voorzitter: Mijnheer Ranner.

De heer Ranner: Voorzitter, voor alle duidelijkheid: wij zijn vóór dit besluit. Groen gas is een goeie daad. Wij hebben die vraag gesteld omdat wij ook tegelijkertijd voor ordelijk bestuur zijn. De Partij van de Arbeid vindt dat we niet het risico moeten lopen dat we in feite fouten maken waardoor we teruggefloten worden. Dus in de tweede plaats dank voor uw aandacht hiervoor en dat u die vraag hebt willen beantwoorden. Ik ben ook blij te horen dat u dus direct na deze vergadering waarschijnlijk de zaak ook in de stroomversnelling gaat zetten maar u zich er rekenschap van geven dat als u in die voorwaarden vermeldt welk rendement er echt aan de orde is, namelijk die 15 procent waar we het in de commissie over hebben gehad, dan zullen er mogelijkerwijs toch wel een aantal partijen zijn die hier belangstelling voor hebben. Dus hoe gaat u daar mee om? Dank u wel.

De heer Van Olphen: Mijnheer Ranner, u heeft u slaat de spijker op z'n kop wil ik niet zeggen maar u heeft een punt. Inderdaad dat is al bij het hele verhaal betrokken. Ik moet u eerlijk zeggen ik ben niet zo goed op

de hoogte dat ik alle details daarover weet maar daar is rekening mee gehouden. Ik vind het terecht dat u het aankaart maar houdt u er rekening mee – of nee, geeft u zich er rekenschap van dat wij dat al heel degelijk hebben onderzocht dat we daar later geen moeilijkheden over krijgen. Dat is misschien ja, een antwoord waar u wel of niet wat mee kunt maar ik ga er vanuit dat wij ambtelijk en juridisch alles hebben onderzocht van waar we tegenaan kunnen lopen. Desalniettemin vind ik het goed dat u die vraag stelt want dat maakt ons ook scherp van hebben we dat wel goed onderzocht. En misschien zou iemand gezegd hebben hé, wacht even, we zijn iets vergeten. We zijn dit in dit geval met of zonder uw vraag niet vergeten dus daar moet u even van uitgaan en mochten we nog meer weten dan kunnen we natuurlijk weer gewoon mondeling vertellen hoe dat gegaan is.

De voorzitter: Mijnheer Ranner.

De heer Ranner: Met dit antwoord kunnen wij akkoord gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor dat we het voorgestelde besluit zoals u dat in de stukken gezien heeft dat we dat O sorry.

Mevrouw De Zoete: Dank u voorzitter. Ik had gevraagd een opmerking te maken en dat gaat zeker niet, zal niet negatief zijn over dit voorstel want het staat buiten kijf dat dit een grote verbetering met zich meebrengt. Ik wil alleen een waarschuwing laten horen die misschien overbodig is maar goed dat zij dan zo. Vijftien jaar staat hier voor de periode die de levensduur moet zijn van de installatie. Eigenlijk zijn we nu al een beetje door de werkelijkheid ingehaald want we gaan van het gas af hè, dat horen we allerwegen. Vijftien jaar zal het zeker nog wel de kans krijgen om geld op te brengen maar alleen voorbereidingen kosten een heleboel tijd en er moet bijtijds nagedacht worden over wat we dan na die vijftien jaar gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Zoete en mijn excuses dat ik even vergeten was dat u gevraagd had om hier inderdaad een vraag over te stellen. Hoogheemraad Van Olphen.

De heer Van Olphen: Ja de afschrijvingstermijn en van het groen gas afgaan. Hoe meer groen gas wij leveren voor bussen, kijkt u maar naar de HTM in Den Haag, vrachtwagens – des te minder hoeven wij op te pompen in Slochteren. Dus wat dat betreft er is rekening mee gehouden met al dat soort dingen. Ja je kan niet met alles rekening houden. Daar komt die glazen bol weer tevoorschijn. Maar we hebben met van alles rekening gehouden dat wij het op hele korte termijn onze investering terug kunnen verdienen. We hebben – nou dat kunt u zien in de stukken, we zijn van hele negatieve scenario's uitgegaan van als dit dan dat. Nou ja er zijn natuurlijk bepaalde dingen waar we niet zo makkelijk iets kunnen zeggen. De gasprijzen, de olieprijs enzovoort enzovoort. Maar daar is allemaal rekening mee gehouden dat wij op korte termijn dit terug kunnen verdienen. En wat ik al zei: de tijd staat niet stil. We zijn op de Harnaschpolder bezig met continu Nereda-verhaal. Misschien dat we hier met z'n allen over een paar jaar beslissen van hé, we gaan die kant op. En wat dat dan voor consequenties voor allerlei dingen heeft dat is een ander verhaal. En dan heb ik nog één ding, dat was ik vergeten te beantwoorden. Mijnheer Simon. Ja wij hebben natuurlijk een hoop handjes nodig en ik begrijp dat u daar best wil helpen. Maar ja, met deze cao. Ik weet niet of we u kunnen betalen. Dat is de vraag. Maar mocht u het om niet doen dan kunt u contact opnemen met mijnheer Bos die achter u zit en dan kunnen we zien waar u wat kan helpen.

De voorzitter: Dank u. Dank u wel hoogheemraad Van Olphen. Dan met deze beantwoording stel ik voor dat het voorgestelde besluit vastgesteld is. Ik kijk even rond. Ik zie alleen maar knikkende gezichten. Dan wil ik daarmee dit agendapunt afsluiten en naar agendapunt B.11. Brief voormalig dijkgraaf. Eerst een verzoek om even een korte schorsing te doen. Diegenen die gebruik willen maken van toilet et cetera of misschien een sigaret willen opsteken. Dus dan stel ik voor dat we over 10 minuten de vergadering hervatten, 5 minuten, 5 minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik zou graag weer willen beginnen. Dus mag ik iedereen verzoeken om weer zijn plaats in te nemen. Ja.

B.11 Brief voormalig dijkgraaf

De voorzitter: Dan komen wij, dan komen wij nu bij agendapunt B11: Brief voormalig dijkgraaf. En voordat ik de gelegenheid geef aan coalitie en andere fracties om daar het woord over te voeren zou ik het willen aftrappen met een korte verklaring namens het dagelijks bestuur. Ik wil namelijk graag kort uiteenzetten hoe wij als dagelijks bestuur aankijken tegen de brief van mijn voorganger. We onderschrijven dat Delfland belangrijke successen heeft behaald. Waterveiligheid is op orde, waterkwaliteit wordt stapje voor stapje beter en innovatieve technologieën worden toegepast bij de zuiveringen, ten behoeve van energietransitie als voorbeeld. Daarnaast herkennen wij ook in de brief een aantal belangrijke uitdagingen voor de toekomst, zoals klimaatadaptatie, de circulaire transitie en het vergroten van waterbewustzijn. De vorige dijkgraaf plaatst ook een aantal kritische noten over vertrouwen en samenwerking. En op 4 juni jongstleden hebben wij een eerste reactie hierop gegeven. Wij willen juist op dit punt nu iets dieper ingaan. Terecht stelt de vorige dijkgraaf dat met elkaar tot stand brengen, is en blijft de sleutel tot goede samenwerking. Het dagelijks bestuur hecht sterk aan een goede onderlinge samenwerking en grijpt ook de komst van mijzelf als nieuwe dijkgraaf aan om de samenwerking te versterken. Sinds mijn komst, vier weken geleden, hebben wij al diverse malen gesproken over de manier waarop wij deze samenwerking willen vormgeven en willen versterken. Voorbeelden van thema's die daarbij aan de orde zijn gekomen zijn rol bewustzijn, integraliteit en de manier waarop we met elkaar het gesprek voeren. Laat ik daar iets meer nog over zeggen. Rolbewustzijn betekent dat wij bestuurders zijn en geen managers, en dat het voor de organisatie heel belangrijk is dat deze rollen niet worden vermengd. Integraliteit betekent dat wij primair kijken naar het integrale Delfland belang. Delfland is immers meer dan een optelsom van portefeuilles. En ten aanzien van gespreksvoering gaan wij stevige discussies over de inhoud niet uit de weg maar blijven daarbij wel alert op de persoonlijke relaties. U ziet dat wij de samenwerking heel serieus en gedegen oppakken en toch wil ik een waarschuwing plaatsen. Veranderingen in werkwijze zullen ook tijd vragen. We hebben de eerste stappen al gezet en we zullen die blijven zetten. We zullen elkaar scherp houden en waar nodig bijsturen. Ik heb niet voor niets affiniteit met de PDCA cyclus. Maar we willen nu ook echt een punt zetten achter het verleden zodat wij ons vizier kunnen richten op de toekomst van Delfland. En laat ik tenslotte afsluiten met een persoonlijke noot, u heeft mij gekozen als nieuwe dijkgraaf en daar ben ik u nog altijd heel dankbaar voor. Ik ben nu druk bezig om mijn kennis van die mooie waterwereld te verbreden en te verdiepen. Ik ben me volledig bewust van de rol die de dijkgraaf ook speelt bij het borgen van integriteit. Ik ben gekomen niet om scheidsrechter te spelen over zaken in het verleden maar om partijen te verbinden en de focus ferm op de toekomst te houden. En ik wil graag met u allen daar mijn energie in steken. En dan wil ik nu, na deze verklaring namens het dagelijks bestuur met mijn persoonlijke noot zeg maar als dijkgraaf, wil ik nu graag het woord geven aan mijnheer Van den Berg, die het woord zal voeren namens de coalitie, begrijp ik.

De heer Van den Berg: Ja dank u wel voorzitter.

Mevrouw Hilders: Mag ik even iets vragen, het is op ons verzoek, van mijn partij is dit geagendeerd ondersteund door drie andere partijen. Is het niet logisch dat wij beginnen met het woord te voeren?

De voorzitter: mevrouw Hilders, ik wil toch voorstellen dat we nu eerst even de heer Van den Berg het woord geven en daarna zal ik alle partijen de gelegenheid geven die om, om daarna hun mening kenbaar te geven. Dus ik, ja.

Mevrouw Hilders: Door ons is het punt geagendeerd dus het lijkt mij logisch dat wij dan het eerst het woord mogen voeren. Dank u wel.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Voorzitter dat is inderdaad de gebruikelijke gang van zaken.

De voorzitter: Dat is dan een ordervoorstel, dan, ik kijk rond, ik zie aan een aantal gezichten, als dat de gebruikelijke gang van zaken is dan

De heer Hombergen: Ja voorzitter, een ordevoorstel

De voorzitter: Wacht even. Laat ik het even duidelijk stellen, mijn voorstel zou zijn om de heer Van den Berg nu namens de coalitie het woord te geven en daarna de andere partijen. Want het is vanzelfsprekend belangrijk dat iedereen de gelegenheid krijgt om zijn visie op deze brief kenbaar te maken. Dat zou mijn voorstel zijn maar ik geef graag even de gelegenheid, mevrouw Hilders heeft duidelijk gemaakt dat zij graag als eerste, na mij, het woord zou willen voeren. Ik begrijp van mevrouw De Zoete dat u zich daarbij aansluit. De heer Hombergen ook, zijn er nog anderen die zich daarbij aansluiten, de heer Fekkes ook. Oké, dan, wat zegt u? Mijnheer Van den Berg, wilt u over het ordervoorstel iets zeggen?

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel voorzitter, ik wil er wel iets over zeggen omdat ik ook het verzoek heb gedaan om als eerste het woord te mogen krijgen. Ook omdat wij ervoor hebben gekozen om in eerste instantie door een persoon het woord te laten voeren en niet alle coalitiepartijen het woord geven, dus dat leek ons in het debat ook wel handig om die reden als eerste het woord te krijgen. Dus dat is eigenlijk de achtergrond van de reden dat we dat verzoek hebben gedaan en ja, ik denk dat het debat ook wat overzichtelijker zou maken dus, nou meer zit daar eigenlijk niet achter dan dit.

Mevrouw Hilders: Dat is volstrekt ongebruikelijk.

De voorzitter: Nou, laat, mijn voorstel, ik wil het liefst zo snel mogelijk overgaan tot de discussie over de inhoud.

De heer Van den Berg: Voorzitter, misschien mag ik iets zeggen? Ik denk dat we hier de discussie niet over moeten gaan hebben. Dus ik heb toegelicht wat de achtergrond is van de reden van dit verzoek maar ik wil ook de partijen die om dit debat hebben gevraagd niet in de weg zitten om hier het woord over te voeren. Dus ik zou zeggen, laat ons daarbij neerleggen en laten we dan eerst de partijen die het woord wilden, het woord geven.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Berg. Dan wil ik, dat neem ik dan graag over. En dan stel ik voor dat we dit keer rechts achterin dus met Integer Liberaal mevrouw Hilders, als ook initiatiefneemster voor dit agendaonderwerp, om u het woord te geven.

De heer Van den Berg: Voorzitter, nu maak ik toch bezwaar tegen de woorden initiatiefneemster voor dit onderwerp. We hebben hier een agendacommissie, daar is deze brief in besproken, daarin hebben we als fractievoorzitters besproken of het geagendeerd zou worden. En ik denk niet dat het aan een partij is om te claimen dat zij ervoor hebben gezorgd dat dit, dat deze brief op de agenda staat. Dus laten we dan de orde ook doen, van in de agendacommissie is het besluit genomen dat we dit agenderen, en het is niet een besluit wat mevrouw Hilders heeft genomen.

Mevrouw Hilders: Als ik daar iets op terug mag zeggen. In de agendacommissie is wel degelijk geprobeerd om het überhaupt niet te agenderen

De heer Van den Berg: Daar maak ik ook bezwaar tegen. In de agendacommissie heeft een besluit genomen om deze brief te agenderen.

De voorzitter: Mag ik nog, mag ik nu even. De agendacommissie heeft na rijp beraad besloten om het te agenderen. En ik wil nu het liefste overgaan tot de inhoudelijke bespreking van het onderwerp en daarmee hè mevrouw Hilders vroeg nadrukkelijk het woord, dat was niet mijn aanvankelijke inzet, maar ik stel mijn aanvankelijke voorstel bij en ik geef nu graag mevrouw Hilders de gelegenheid om inhoudelijk te reageren op dit agendaonderwerp.

Mevrouw Hilders: Dank u wel voorzitter. Mijn fractie Integer Liberaal heeft op 4 juni het initiatief genomen om de brief van dijkgraaf Van Haersma Buma te agenderen. Dat is later ondersteund door de fracties van

De voorzitter: Mevrouw Hilders, kunt u iets dichter bij de microfoon, ja.

Mevrouw Hilders: Mijn fractie, Integer Liberaal, heeft op 4 juni het initiatief genomen om de brief van dijkgraaf Van Haersma Buma te agenderen. In de agenderingstekst van mijn fractie worden twee onderwerpen genoemd die op korte termijn actie behoeven. Dat is de verhouding tussen de VV, het college en de dijkgraaf als bestuursorgaan in het kader ook van de monistische verhoudingen, en het tweede is het ontbreken van een integriteitstoets. De agendering is gesteund door de fracties van 50PLUS, Partij voor de Dieren en de PvdA. Ik wijs erop dat de dijkgraaf deze brief in zijn functie van dijkgraaf heeft geschreven. In zijn exitgesprek op 23 mei heeft hij een concept van de brief met de fractievoorzitters besproken, de brief was dus geen verrassing. De brief schetst een indringend en onthutsend beeld van de staat van ons dagelijks bestuur, daarom is bespreking in de VV noodzakelijk ook al hebben coalitiepartijen getracht dat te voorkomen. Ik kom daar nog op terug. Het is niet eerder voorgekomen dat een dijkgraaf op dergelijke wijze heeft gemeend afscheid te moeten nemen. De reactie van het college dat het hier gaat om een persoonlijke en eenzijdige opvatting van dijkgraaf Van Haersma Buma, is onder de maat. Ik ben ook benieuwd hoe die tot stand is gekomen. Voor mijn fractie is de brief van de voormalig dijkgraaf juist heel herkenbaar. Dat de samenwerking binnen het college te wensen over laat was al veel langer bekend, ook al voor de Galanbrief van juni 2017, ruim een jaar geleden, waarin stond dat sprake was van een gebrek aan hygiëne van samenwerking in het dagelijks bestuur. Ook daarvoor was bekend dat het college niet goed samenwerkte. Het college is veelvuldig de hei op geweest om de samenwerking te verbeteren, en na zo'n heisessie ging het college dan weer op oude voet verder. Met als onsterfelijke uitspraak van de ene hoogheemraad tegen de andere: als je een unaniem standpunt wilt moet je het met mij eens zijn. Tenslotte wilde de begeleiders niet meer mee omdat het college toch niet wilde samenwerken, en dat hadden ze helaas correct ingeschat. De Galanbrief is uiteindelijk voorzien van een weinig overtuigende reactie van het college en vervolgens is er een verbetertraject ingegaan met de heer Evers om te bezien hoe het college de eindstreep van de verkiezingen in 2019, zonder al te grote ongelukken, zou kunnen halen. De heer Evers had er van tevoren een hard hoofd in, hij heeft expliciet de uitspraak gedaan over de ernst van de bestuurlijke problematiek en zijn grote zorg voor de ambtelijke organisatie. Zijn observaties in het verslag wat wij vandaag ook hebben gekregen, corresponderen met die van de heer Van Haersma Buma. De vraag is niet of het college kan samenwerken maar of het college wil samenwerken. En dan merk ik toch op dat we daar ook nog redelijk goed voor betaald worden. De resultaten van het traject van de heer Evers werden aan de fractievoorzitters gepresenteerd in aanwezigheid van alle hoogheemraden zoals die vooraf ook hadden geëist. Na ruim drie jaar kregen wij te horen dat hoogheemraden informatie hadden gedeeld en dat naar elkaar luisteren echt een meerwaarde had. En dat ze dat bij sommige eerdere projecten zelfs ook hadden gedaan en kennelijk dus ook soms onbewust bekwaam waren geweest. De brief van de, de brief van Galan stonden natuurlijk heel wezenlijk weer zaken in net zoals in de brief van de heer Van Haersma Buma en de terugkoppeling van de heer Evers. Een algemeen bestuur moet daar iets mee, het is dus heel goed om deze brief vandaag te bespreken in de VV. Voor mijn fractie springen twee belangrijke onderwerpen uit de brief van de dijkgraaf in het oog. Waarop naar onze mening op korte

termijn voor de verenigde vergadering actie moet worden ondernomen. De invulling van het monisme en het ontbreken van een integriteitstoets. De verenigde vergadering die volgens de heer Van Haersma Buma, zelf de discussie over de invulling van het monisme ter hand nemen. De beelden over het monisme tussen de drie bestuursorganen van Delfland, dus de VV, het college en de dijkgraaf, lopen volgens hem zover uiteen dat conflicten zich zullen blijven aandienen. Van de drie bestuursorganen is de VV het hoogste orgaan. De leden van de VV zijn gekozen als volksvertegenwoordiger. De VV stelt kaders, heeft een aantal bestuurlijke, heeft bestuursbevoegdheden en controleert het college. Het college bereid voor, voert uit een verantwoord zich naar de verenigde vergadering. De dijkgraaf is de onafhankelijke voorzitter van de VV, hij is tevens voorzitter van het college en hij heeft een aantal eigen bevoegdheden op het gebied van integriteit, calamiteiten en dergelijke. Dit lijkt misschien een theoretische discussie maar dat is het niet, er gaat namelijk een machtsstrijd achter schuil waarbij leden van het college zich macht toe-eigenen ten koste van de andere bestuursorganen. Ik heb daar ook voorbeelden van. Ook in het recente verleden speelde deze discussie. In de vorige bestuursperiode hebben mevrouw Jans en ik een onderzoek laten doen door de Universiteit van Leiden omdat wij ons ook weleens op het verkeerde been gezet voelde en niet precies wisten wat er nu wel en niet klopte in een monisme. De uitkomst van dat onderzoek was dat het verschil tussen monisme en dualisme helemaal niet zo groot is. De VV stelt net als de gemeenteraad kaders en controleert het college, het college bereid voor, voert uit een verantwoord naar de VV. De essentie lag volgens het onderzoek in het delegatiebesluit, in het delegatiebesluit van VV naar het college. Dat bepaalde in hoge mate hoe een aantal dingen uitpakten. En dat was reden voor de oprichting van een VV commissie monisme en het delegatiebesluit. De commissie heeft een aantal technische aanpassingen van het delegatiebesluit voorgesteld die inmiddels zijn verwerkt. En er ligt nog een aantal meer beleidsmatige vraagstukken op tafel over onder andere de sturing van de VV op gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden, evenals een correcte toepassing van gedelegeerden bevoegdheden die recht doet aan de rol en de positie van de VV. Die moeten nog worden afgerond en het is zaak daarmee vaart te maken in de tweede helft van 2018. Delegatie aan het college moet voortvloeien uit het beleid, uit de verordeningen en de keur van Delfland. Als daaraan wordt voorbijgegaan kan sprake zijn van onbevoegd genomen collegebesluit en daar zit echt niemand op te wachten. Het door de dijkgraaf Van Haersma Buma gesignaleerde verkeerde uitleg van het monisme in het college kan dus ernstige gevolgen hebben, zoals nietige of vernietigbare besluiten. Van het college mag worden verwacht dat zij onderkennen wat de reikwijdte is van de delegatie. Het is dringend noodzakelijk dat het college van Delfland in de resterende periode tot aan de verkiezingen gaat samenwerken. Dat is in het belang van alle burgers, alle bedrijven en de geborgde zetels. Zij hebben alle belang bij en recht op een goed functionerend bestuur en goed waterbeheer. Denk alleen maar aan de recente regenbuien en aan de huidige droogte. De meerderheid van de VV, de coalitiepartijen dus, die dekten tot nu toe altijd het college. Daarbij werd vaak gerefereerd aan het belang van Delfland. Het belang van Delfland is echter niet om de boel uit de hand te laten lopen en niet in te grijpen. De coalitiepartijen houden al gedurende langere tijd een minder goed functionerend college in het zadel, ze dekken alles af, en dat bleek ook uit het verslag van het laatste coalitieoverleg. En daar zal ik even iets uit citeren, daar stond dus in: in de agendacommissie zal gepoogd worden de exitbrief van Michiel niet te laten behandelen of klein te houden. Er stond ook in: de sfeer in de agendacommissie was gespannen, de messen lijken te worden geslepen voor de VV van 5 juli. En vervolgens een oproep om, waar mogelijk, de bilaterale contacten te benutten om bij deze partijen de gevoelens te temperen in de aanloop naar de VV. Dus ja, ik vind dat niet heel bestuurlijk zuiver. Daarmee laden de coalitiepartijen een grote verantwoordelijkheid op zich, in normale omstandigheden zou een niet goed functionerend college de eer aan zichzelf moet houden. De politieke realiteit in deze VV leert ons dat een motie van wantrouwen echter geen enkele kans zou maken. Daarom heeft de fractie Integer Liberaal een motie van disfunctioneren opgesteld, die wij straks willen indienen. Waarin wij het college vragen gewoon om collegiaal samenwerken vanaf nu serieuzer te nemen, de wettelijke balans tussen de bestuursorganen te respecteren en zich te houden aan de gedragscode integriteit. En als dat opnieuw niet lukt daar passende consequenties aan te verbinden. En van de dijkgraaf vragen wij om gestalte te geven aan een juiste uitleg en toepassing van de staatsrechtelijke orgaan en de

nakoming en het respecteren van de bestuurlijke integriteitsnormen. Dan nog een ander punt, er ontbreekt dus op dit moment een integriteitstoets bij Delfland. Dijkgraaf Van Haersma Buma, adviseert op dit punt de commissie te benoemen die de dijkgraaf van advies kan voorzien bij de uitvoering van zijn wettelijke taak ten aanzien van integriteit, die breed toets, die strekt zich uit tot de benoembaarheid van hoogheemraden. Gezien de verkiezingen in maart 2019 is dit extra urgent. Er is inmiddels in de agendacommissie toegezegd dat we in de bestuursconferentie van Delfland dit najaar aandacht moeten besteden, zullen besteden aan integriteit, maar daar moet eigenlijk al goed voorbereid stuk op tafel liggen anders halen we het niet voor de verkiezingen. En ik verzoek op dit punt in elk geval een toezegging van het college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hilders. Dan

De heer Middendorp: Is er nu sprake van een motie of niet?

De voorzitter: Wat ik begrepen heb, dat is mevrouw Hilders later een motie gaat indienen. Nou die wacht ik dan af. Maar dus dit is een vooraankondiging dat er een motie op komst is, ja. Mevrouw Hilders wilt u de motie nu indienen? Dan zou ik nu het woord willen geven aan mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik heb net al toegelicht dat ik in eerste instantie namens de coalitiepartijen het woord zal voeren over dit onderwerp. Ook om te voorkomen dat we in herhaling vervallen als ieder afzonderlijk dat woord voert. Wat overigens niet wegneemt dat in de loop van dit debat het mogelijk is dat andere partijen aanvullingen of accenten leggen. Maar dat zal ook afhangen van het vervolg van dit debat. Het is al aan de orde geweest, er is in de agendacommissie discussie geweest over de behandeling van deze brief in de VV. Nou, daar hebben we met elkaar over doorgesproken en ik wil ook wel zeggen dat ik er wel begrip voor heb dat een aantal partijen dit onderwerp in de VV aan de orde wil stellen. En vandaar dat het hier vandaag ook op de agenda ook staat. Die brief is wat mij betreft echter geen reden om de ingezette koers, voor het verbeteren van de samenwerking in het college, te gaan veranderen of bijstellen. Wat dat betreft wil ik mij ook van harte aansluiten bij de woorden van de dijkgraaf die eigenlijk aangeeft van: nou, geef mij nou ruimte om dit proces verder te brengen en laten we vooral de blik vooruit hebben. En dat past volgens mij ook bij de stappen die we het afgelopen half jaar met elkaar hebben genomen. Want dan wil ik toch weer even terug naar de VV vergadering van eind 2017, waar wij hier als voltallige VV hebben gezegd van: nou er moet iets gebeuren om tot verbetering in de samenwerking binnen het college te komen. Dat was niet een actie van een of meer fracties, dat was een VV breed gesteunde actie. En dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat Frans Evers is benaderd om dat traject te begeleiden. Dat is ook weer gedaan met instemming van alle fracties in deze VV en de fractievoorzitters van alle VV-fracties, waren in feite opdrachtgevers van de heer Evers. Nou vervolgens heeft de heer Evers aangegeven dat hij daarmee aan de slag ging, op basis van de mutual gains benadering. En nou, daar heeft hij tussendoor ook een terugkoppeling aan gedaan, daar hebben we ook afspraken over gemaakt binnen de fractievoorzitters van de VV, dat hij in eerste instantie zou terug melden aan Leo Hombergen en Lars Nanninga. Dat is ook gebeurd. En uiteindelijk is op 22 mei is er een bijeenkomst geweest waar alle fractievoorzitters van de VV bij aanwezig waren, waar het voltallige college bij aanwezig was, en waar Frans Evers zijn bevindingen heeft gepresenteerd. En de bevindingen van Frans Evers waren dat er met die mutual gains aanpak vorderingen zijn gemaakt in de verbetering van de samenwerking binnen het college. En hij heeft ook aangegeven dat dat een basis geeft om die verbetering en de samenwerking binnen het college verder vorm te geven. In die bijeenkomst heeft het college een commitment gegeven aan het vervolgen van het proces dat door Frans Evers in gang is gezet en dat is ondersteund door alle fractievoorzitters. En daarbij is ook besloten om op dat moment de opdracht aan Frans Evers te beëindigen, zodat hij het stokje zou kunnen overdragen aan de nieuwe dijkgraaf, om dat proces verder vorm te geven. En zo het ook geschied. En nou vervolgens vraagt de dijkgraaf, die neemt die handschoen op, die heeft het onmiddellijk bij de installatie begin juli, heeft hij aangegeven dat hij graag dit

verbetertraject en het vervolg daarvan, ter hand wil nemen. En hij heeft ook gevraagd om daar ruimte voor te krijgen. Dat is overigens ook een oproep die de commissaris van de koning heeft gedaan bij de installatie van het dijkgraaf hier. Die heeft ook nadrukkelijk aan dit bestuur gevraagd: geef de nieuwe dijkgraaf ruimte om tot verbetering in samenwerking te komen. Nou, de heer Daverveldt heeft zojuist ook al geschetst dat hij nu hier een aantal weken werkzaam is, en dat hij ook onmiddellijk dit onderwerp hoog op zijn prioriteitenlijstje heeft gezet. En dat is niet alleen daarbij gebleven, hij heeft ook al een aantal sessies gehad, met het dagelijks bestuur om de samenwerking verder vorm te geven. Nou we hebben een melding gedaan dat dat deze week ook nog een keer is gebeurd, een hele dag samen met het college. En de dijkgraaf meldt nu aan ons allen terug dat zijn eerste indrukken bemoedigend zijn. Dus ik zou zeggen, de dijkgraaf vraagt de ruimte om dit traject verder vorm te geven, geef de dijkgraaf ook die ruimte om dat traject verder vorm te geven. Dat wil overigens niet zeggen dat wij als VV niet kritisch dat proces moeten volgen. Laat daar geen misverstand over bestaan. Ook binnen de coalitie waren er zorgen over de samenwerking binnen het college en wij zullen ook niet achterover leunen en het maar aan het college verder overlaten, we zullen dat proces ook kritisch volgen. Zoals de partijen die niet tot de coalitie behoren dat ook doen. Maar ik zou zeggen, laten wij toch vooral vooruit gaan kijken, laten wij vooral deze periode op een goede manier met elkaar verder vormgeven en afmaken. En ja, dan wil ik toch alvast iets zeggen over de aangekondigde motie van mevrouw Hilders. Ja ik denk dat nou juist niet de ruimte geven is die wordt gevraagd door de dijkgraaf en ik denk dat we daarmee juist stappen terugzetten in het proces in plaats van stappen vooruitzetten in het proces. Dus wat dat betreft sluit ik mij eigenlijk ook volledig aan bij de woorden van de heer Daverveldt om hem de ruimte te geven om dit proces verder te begeleiden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Berg. Dan wil ik nu graag het woord geven aan mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, een poosje geleden vroeg een journalist aan mij: er is zoveel rottigheid binnen het bestuur van Delfland, waarom horen we niets van de ChristenUnie/SGP? Ik heb toen geantwoord: we zitten in Delfland voor waterzaken. Als je daarnaar luistert dan hoor je ons wel. Dat neemt niet weg dat wij als fractie ook best gemerkt hebben dat er problemen zijn in de samenwerking binnen het algemeen bestuur, binnen het dagelijks bestuur. En die zaken hebben wij ook steeds op die plek, waar het hoort, naar voren gebracht. Zaken die niet voldoende voortvarend werden aangepast, stukken die achterwege bleven. En steeds was het antwoord: niets aan de hand, het komt goed. Het doet mijn beetje denken aan Winnie de Poeh die altijd tegen zijn overbezorgde vriendje Knorretje zegt: geen zorgen Knorrie. En uiteindelijk komt er dan, door een slimigheidje of door toeval, altijd wel goed. Dat is natuurlijk niet zo leuk, als je dat merkt, en het is ook vooral erg treurig dat die opstelling langzamerhand ook steeds meer de VV binnen is gekomen. En reactie op de brief van de heer Van Haersma Buma, naar aanleiding van de PI-besprekingen, waar best wel wat negatiefs over op te merken valt, en zelfs op het rapport van de heer Evers waar ik niet zoveel positiefs in lees behalve dat de ambtenaren het wel goed doen. Steeds krijg je het antwoord: geen zorgen, het gaat goed. Voorzitter, het is niet alleen het dagelijks bestuur maar ook het algemeen bestuur dat een beter zicht moet krijgen op het eigen functioneren. Aan het AB wordt door de dijkgraaf gewerkt en die wil ik zeker niet voor de voeten lopen dus een motie die die kant op gaat zal onze steun niet krijgen. Een motie die bijvoorbeeld professor Frissen van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur zou vragen om de VV te helpen beter te gaan functioneren, zou zeker onze steun krijgen. Aangezien ik nog steeds hoor: geen zorgen, geen zorgen, heb ik een dergelijke motie niet voorbereid want ik acht die weinig kansvol. Maar misschien blijkt uit de discussie dat het toch anders ligt en dan zal ik mij er graag voor inzetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Zoete. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik ga toch een opmerking doen over het proces want eigenlijk stoort mij de behandeling van dit punt mij nu al. We hebben in de agendacommissie besloten om dit een besprekingsstuk te maken met twee termijnen en dat iedereen gewoon een kans heeft om te bespreken. Ik merk nu in de opzet dat het allemaal door elkaar gaat en dat andere partijen hierdoor niet op een goede manier hun standpunt kunnen doen. Aan de andere kant, ik begrijp dat de coalitie zelf daar een standpunt over wil doen, maar dat ik wil ik gewoon even meegeven, als je afspraken maakt van hoe je dit punt behandeld moet we er ook gewoon aan houden, en dat stoort mij een beetje. Dan kom ik nu terug op die brief, van Michiel Van Haersma Buma, en dan denk ik wat moet ik hiermee? En dat klinkt in eerste instantie negatief maar dat betekent dus dat ik hier iets mee moet doen. Want er staan echt hele vervelende dingen in. En de reactie van het college hierop is van: ja, we gaan de samenwerking verbeteren. De vorige spreker mevrouw De Zoete heeft al gezegd: als je kijkt naar het rapport van Frans Evers, ik moet het nog even zien. Ik wil natuurlijk ook niet een nieuwe dijkgraaf in de weg zitten maar let op, ik heb hem niet aangesteld om problemen op te lossen, ik heb hem aangesteld om het te verbeteren. Daar zit wel een nuanceverschil in. En op dat punt, als je dan kijkt naar de samenwerking, ja dan moet ik zeggen, ik ben er niet gerust op, ik wil daar gewoon echt gewoon een goede stevige statement over hebben. Daarom heb ik ook de motie van mevrouw Hilders ondertekend. Maar mevrouw De Zoete zei ook heel terecht: we moeten ook zelf naar de VV kijken, een spiegel voorhouden. Ik weet dat de Partij van de Arbeid een motie ook voorbereid heeft, en ik ben benieuwd hoe dat inleidend verhaaltje gaat.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Simon. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Er is al veel gezegd en ik zal proberen het kort te houden. De brief van Michiel Van Haersma Buma die is behoorlijk binnengekomen. Er worden fundamentele zorgpunten gesteld aan het functioneren van Delfland. En wat dat betreft gaat het diep. Wij hebben natuurlijk een voortraject gehad, de brief van Michiel kwam niet zomaar uit de lucht vallen. Er is een notie geweest in een brief van Galan en wij hebben ook een opdracht gegeven aan de heer Evers maar dat had een beperkte scope. En zoals we kunnen zien in de laatste brief zijn daar echt hele diepe zorgpunten over het functioneren van het dagelijks bestuur ook in verhouding intern, ook in verhouding tot de andere bestuursorganen van dit hoogheemraadschap. Ook de brief van de heer Evers komt er overheen. En als we dan zien hoe de eerste reactie is geweest van het college, geeft mij dan geen geruststelling dat de boodschap goed is ontvangen en goed is geïnternaliseerd. Ik heb wel zojuist heel erg goed gehoord wat onze nieuwe dijkgraaf heeft gezegd, en alle waardering daarvoor, en ik denk dat het ook heel goed is wat hij zegt en die oproep maar ik zou daar graag een steun voor in de rug willen geven. En een steun voor in de rug voor hoe de vlag er werkelijk bij hangt en dan zou ik eigenlijk heel graag ook een onafhankelijk perspectief op willen hebben. Want ik hoor verschillende signalen, signalen van hele grote zorgpunten en signalen van: nou, het valt toch eigenlijk wel mee, en laat ons nou gewoon ons werk doen de komende paar maanden tot einde van deze coalitie want we zijn zo lekker op gang. Wat dat betreft is er bij mij dus eigenlijk hele grote verwarring, ik heb wel een hele grote zorg en ik weet dus niet meer welke kant het op moet gaan. Ik heb daarbij wel een heel erge zorgpunt erbij gekregen sinds de brief van Evers namelijk dat er bij het ambtelijk apparaat ook zorgpunten ontstaan en dat is toch echt wel de kurk en de kracht van Delfland die ik graag in stand wil houden. Vorige zomer was ik met mijn motorfiets op vakantie in Duitsland, in de buurt van het dorpje Hamelen, en daar ligt een heel, heel klein dorpje in de buurt, echt een boerengat. En dat dorpje dat heet Münchhausen. Ik verwacht niet dat iemand die daarvan de baron was zichzelf zomaar uit het water kon trekken en eigenlijk denk ik dat een beetje steun van extern kan helpen om deze, weer orde te krijgen in deze chaos. Daarom heb ik vanuit mijn fractie ook een motie opgesteld en ik doe hier dringend beroep aan alle fractievoorzitters, aan alle fractievoorzitters van alle partijen om deze motie te steunen. De motie is niet gericht op deze of gene, is niet oordelend van karakter, maar is inderdaad een vraag om een snel kort onderzoek te hebben, een extern onderzoek, van bijvoorbeeld de Nederlandse School van Openbaar Bestuur, dat is professor Frissen, om eens van buiten naar binnen te kijken hoe wij hier functioneren met daar aandachtspunten om dingen te verbeteren. En

daar kan ook het monisme onderdeel van zijn, ook het functioneren van het dagelijks bestuur, ook het functioneren van onszelf en de interactie met het dagelijks bestuur en het ambtelijk apparaat. Deze actie wil ik vragen om daar een commissie voor in te stellen vanuit de VV, voor mensen zonder een dubbelrol, dus mensen met alleen maar een VV-functie om dat aan te sturen, waarbij we een perspectief geven op het hele functioneren van, het bestuurlijk functioneren van Delfland. De motie heb ik laten ondertekenen door mijn fractiegenoten. Ik heb hem gisteravond aan een ieder gemaild dus ik neem aan dat een ieder daarvan kennis heeft. En ik wil die graag bij deze indienen en eigenlijk hoop ik dat we met deze werkwijze kort hier orde in de chaos kunnen brengen en tot een ordentelijk einde kunnen komen. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hombergen. Dank u wel. Ja. Oké. Zal ik hem nu voorlezen. De bedoeling is dat de motie ook zichtbaar wordt op de schermen, en dan zal ik hem daarna voorlezen. Gaat dat lukken of zal ik alvast beginnen? Ja ik denk, ik zal het toch even doen. Wat zeg je? De verenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Delfland, in de vergadering bijeen op 5 juli 2018, overwegende dat het afgelopen jaar op verschillende wijze Delfland herhaaldelijk in het nieuws is geweest met berichten over het functioneren van het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Dat er bij de laatste ook de aansturing richting het ambtelijk apparaat van Delfland als aandachtspunt wordt genoemd, dat we naast deze berichten er ook nog andere signalen zijn waarin het goed functioneren van Delfland ter sprake wordt gebracht waaronder een brief van de voormalige dijkgraaf aan de fractievoorzitters. De berichten zullen blijven aanhouden en de reputatieschade groter wordt indien er geen afdoende antwoord op wordt geformuleerd. Juist nu met de nieuwe voorzitter de mogelijkheid bestaat om met een goede start en goede verhoudingen door te pakken stelt in een commissie die tot taak heeft een snel en gedegen onderzoek, Quickscan, door een onafhankelijk bureau uit te laten voeren naar het bestuurlijk functioneren van Delfland, met als niet limitatief resultaat, aanbevelingen voor het functioneren van het bestuur intern en de onderlinge verhouding van dijkgraaf, hoogheemraden, de rapportage en verantwoording aan de VV, en de interactie met het ambtelijke apparaat. Met ten geleide, als sturende vragen, de wijze en effectiviteit waarop uitdagingen die meerdere disciplines behelzen worden aangestuurd vanuit het college. Punten ter verbetering van het functioneren van elk der bestuursorganen, punten ter verbetering van de onderlinge verhoudingen en interactie van elk der bestuursorganen, typische casussen met een analyse ter verbetering van het functioneren van elk der bestuursorganen. Dit met inachtneming van de groeiende aandacht voor politieke besluiten inzake het waterbeheer in het algemeen, het monisme en het bestuurlijk en juridisch veranderingen bij de verantwoordelijkheden van Delfland, onder andere Omgevingswet. En draagt het college op dit initiatief van een adequate structuur, ambtelijke ondersteuning en middelen te voorzien en gaat over tot de orde van de dag. En deze motie is ondertekend door de leden van de PvdA fractie, dus drie leden. Dank u wel. Dan wil ik nu even doorgaan met andere partijen de gelegenheid geven om een reactie te geven, en dan kom ik eerst bij mijnheer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja voorzitter. Soms heb je van die brieven die moet je van jezelf schrijven en dat lucht dan enorm op. Je leest ze nog eens na en je bedenkt dan dat je het heel goed gezien hebt. En dan besluit je toch om hem in de la te leggen. Nou in het kader van, van, ik sla even een paar stukjes over, die ik heb voorbereid. En omdat er al veel over die brief is gezegd. Ik herken natuurlijk een aantal zorgen van de vertrekkende dijkgraaf. Hij deed erg zijn best voor veel dingen in het waterschap maar op dit dossier lukte het niet om te anticiperen op de gewenste noodzakelijke veranderingen. En misschien was het ook gewoon niet meer mogelijk vanuit zijn eigen betrokkenheid en geschiedenis. Voorzitter, net als uw voorganger, zoals die in zijn brief schrijft, heeft u nu bij uw aantreden de kans om een aantal zaken, samen met het college en de VV, anders aan te pakken dan uw voorganger deed. Eerlijk gezegd rekende ik daar ook op en ik verwacht ook niet dat ik de enige ben die daar op rekent. Ik heb er heel veel vertrouwen in dat deze leiderschapswissel een positieve impuls zal kunnen geven aan de manier waarop Delfland bestuurd en geleid wordt. Wat mij betreft had die brief achterwege kunnen laten, er zijn overgangsgesprekken, voortgangsgesprekken en overdrachtsgesprekken, ja dank u wel. Er zijn overdrachtsgesprekken en voortgangsgesprekken geweest en daar zijn we allemaal bij geweest. In de

laatste alinea van zijn brief schrijft de dijkgraaf dat het mooi geweest is. Dat wil ik heel graag beamen. En na het glorieuze afscheid is het nu eindelijk tijd voor een andere aanpak. Ik wil u en het college, en ons algemeen bestuur, graag de ruimte gunnen om het ook echt anders te gaan doen. En misschien kunnen de aanbevelingen van de voormalige dijkgraaf, maar ook de aanbevelingen van de heer Evers dienen als een leidraad of als handige tips. Maar dit is geen keurslijf. Hopelijk komen we samen, en ik bedoel college en VV, tot onze eigen inzichten over ons functioneren. En ja, in aanvulling op mevrouw De Zoete, wil ik ook melden dat ik niet heel veel zin in allerlei moties en emoties die vanuit de voorgeschiedenis zijn geformuleerd en ik eigenlijk alleen maar moties wil steunen die unaniem door alle partijen worden aangedragen. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Schouffoer, dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Belt. Oh sorry, mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja voorzitter, therapeutisch gezien, zeg ik ook altijd tegen mijn cliënten, als je grote problemen heb zet het op papier, dan kunnen we er vervolgens over praten. Ja of we hier nou over alles moeten praten, dat betwijfel ik, de meeste zaken zijn bekend. In de brief staat het ook een aantal suggesties wat ik denk met het oog op de toekomst dat het verstandiger is daar nog eens het nader te over hebben en via het college de voorstellen daarover te bespreken. Ten aanzien van de problemen die geschetst zijn vind ik het overigens wel vreemd dat in eerste instantie er een persbericht komt waarin wordt gesproken van de persoonlijke visie van de heer Van Haersma Buma terwijl de feiten overduidelijk waren. Maar u heeft daar net in uw toelichting, waar u mee begon, daar toch wat nuanceringen aan gegeven en dat stel ik op prijs dus dat is voor mij afgehandeld. Ik constateer de afgelopen jaren dat de energie in het college drastisch is afgenomen en ik vertrouw er wel op, ook overigens dat gesprek wat wij gisteren hebben gehad, het kennismakingsgesprek maar ook het, de inleiding die u net hebt gehouden, dat ziet er voldoende perspectief in om toch de energie weer op te krikken, voldoende samenwerking te creëren en ja toch ten aanzien van het niveau van hiervoor, het college uit het slob te halen. En ik moet zeggen dat 50PLUS u daarin alle vertrouwen geeft. En vanuit mijn professie, ja, komt het u niet helemaal uit, ben ik graag bereid om het college en de individuele leden met quantum touch de nodige energie te verschaffen. Dat is een serieus aanbod voorzitter. Ten aanzien van de motie van de Partij van de Arbeid, ja ik kan dat op dit moment, gelet ook op uw positieve woorden, kan ik het onvoldoende inschatten of het nou nodig is daar nog een commissie op te zetten met een paar externe erbij. Of dat u zegt van: nou, we redden het zelf wel. In dat geval zou ik zeggen van: ja, hou die motie achter de hand. Maar ik wil primair toch de verantwoordelijkheid en de activiteiten bij u leggen. Nogmaals, met vertrouwen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Fekkes. We hebben een eerste termijn gehad met diverse gezichtspunten. Wat ik zou willen voorstellen dat is dat we de vergadering even schorsen, want ik vind het belangrijk om ook even in gezamenlijkheid met het dagelijks bestuur even te reflecteren op alle opmerkingen die gemaakt zijn, voordat wij reageren en u daar weer de gelegenheid geven om daarop te reageren. Dus zal ik voorstellen, 15 minuten? 15 minuten, ja? Dan stel ik voor dat we voor 15 minuten de vergadering schorsen.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en mij is ingefluisterd dat mevrouw Hilders een motie wil indienen dus daar geef ik daar graag toe de gelegenheid.

Mevrouw Hilders: Dank u wel. Ik heb hem al kort beschreven tijdens mijn eerste termijn en ik kom hem nu aan u aanreiken, bij wijze van indienen.

De voorzitter: Een vraagje, hebben wij deze motie ook, mensen kunnen, want het is een redelijk lange motie, maar ik ga hem toch weer even oplezen net als ik dat zo dadelijk met de motie van de heer Hombergen gedaan heb. Motie van disfunctioneren, de verenigde vergadering van de

hoogheemraadschap van Delfland in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2018, overwegende dat de brief van dijkgraaf Van Haersma Buma een onthutsend en verontrustend beeld schetst van de stand van zaken in het dagelijks bestuur en van de gestoorde verhouding tussen de drie bestuursorganen van Delfland, verenigde vergadering, college en dijkgraaf. Deze brief mede terug grijpt op feiten uit de Galanbrief van juni 2017 over problemen met betrekking tot de samenwerking in het college. Het college meermaals de kans heeft gekregen om zich deze zaken ter harte te nemen en beter samen te werken. Het college intenties voor een betere samenwerking meermaals heeft onderschreven maar verbetering uitbleef. Betere samenwerking mede getuigen het verslag van de heer Evers opnieuw niet gelukt is. Zijn opmerking over verschillende opvattingen rond gezag, ondersteunende waarnemingen van de heer Van Haersma Buma, het college met een weinig overtuigende verklaring afstand heeft genomen van de brief van de heer Van Haersma Buma. De inwoners en bedrijven van Delfland recht hebben op behoorlijk bestuur en goed waterbeheer voor de noodzaak daartoe zie onder andere de intensieve regenbui in Delfland in de lente en zomer van dit jaar en de thans aanhoudende droogte. Goed waterbeheer gezien de samenhang tussen de portefeuillehouders, samenwerking vereist tussen de portefeuillehouders, bestuurders en niet in de laatste plaats, dagelijks bestuur zich richting de ambtelijke organisatie dient te verhouden conform de gedragscode integriteit Delfland. Melding aan vertrouwenspersonen over wangedrag van bestuurders niet zouden mogen voorkomen. De dijkgraaf onder andere als taak heeft de bestuurlijke integriteit binnen Delfland te bevorderen, artikel 94 lid 2, Waterschapswet. Verzoekt de hoogheemraden uit het dagelijks bestuur van Delfland collegiaal samen te werken tussen de hoogheemraden vanaf nu serieuzer te nemen. De wettelijke balans tussen de bestuursorganen te respecteren, zich te houden aan de gedragscode integriteit Delfland, jegens zowel de ambtelijke organisatie als alle leden van het algemene dagelijks bestuur. Als daaraan opnieuw niet kan worden voldaan daar als dagelijks bestuur daar passende consequenties aan te verbinden. Verzoekt de dijkgraaf, vanuit zijn positie als onafhankelijk voorzitter door de kroon benoemde bestuurder, te bevorderen dat een juiste uitleg en toepassing van de staatsrechtelijke verhoudingen tussen de bestuursorganen van Delfland gestalte krijgt, nakoming en respecteren van de bestuurlijke integriteitsnormen, in het hoogheemraadschap van Delfland, en gaat over tot de orde van de dag. En deze motie is ondertekend door een, twee, drie, vier, dus door fractie Integer Liberaal en de Partij van de Dieren. Dank u wel. Dan wil ik graag nu, even kijken, nu wil ik graag nu een reactie gegeven op alle opmerkingen die gemaakt zijn in de eerste termijn. Mevrouw Hilders verwijst naar integriteit. Inderdaad een heel belangrijk element, ik kan u zeggen dat ik mij volledig bewust bent van de rol die de Waterschapswet mij in deze toebedeeld. En ik ben mij ook bewust dat het, het integriteitsbeleid van Delfland nog verdere concretisering behoeft. De komende maanden zal ik hiermee aan de slag gaan, met de intentie inderdaad om op de bestuursconferentie in november met u daarover het gesprek aan te gaan. Ik denk zelf, ik hou ervan om gedegen werk te doen en ik denk dat het belangrijk is dat ik daar de tijd voor heb om dat te doen. En dat, als ik daar met u over in gesprek ga tijdens de bestuursconferentie, dat dat nog niet zeg maar problemen zal opleveren met de aanstaande verkiezingen. Ik kan u dus nog niet precies aangeven hoe om te gaan, hoe die concretiseringsslag er precies uit zal zien. Wat ik wel wil zeggen, integriteit is natuurlijk ook een zaak van ons allemaal. Eenduidige afspraken, heldere procedures en bovenal een open en transparante cultuur om met elkaar, om elkaar aan te spreken, dat vormt in ieder geval voor mij de basis om samen met u dat integriteitsbeleid verder vorm te geven. Mevrouw Hilders, noemt ook, refereert ook aan zeg maar de verhoudingen tussen de drie bestuursorganen, algemeen bestuur, dagelijks bestuur en dijkgraaf. Ik sta in ieder geval heel erg open om zeg maar, als er knelpunten ervaren worden in die verhoudingen, om daar met u het gesprek over aan te gaan. En ik hou ervan, om wat dat betreft ook zeg maar de beestjes bij naam te noemen. Dat maakt het veel makkelijker om uiteindelijk ook tot de gewenste verbeteringen, waar dat dan gewenst is, te komen. Verder wilde ik toch ook een meer algemene opmerking maken en dat is, je kunt altijd op twee manieren tegen bepaalde zaken aankijken. Ik wil toch heel duidelijk gezegd hebben dat, ik loop hier nu een maand rond. Ik heb mij diverse interacties met het dagelijks bestuur gehad, direct twee dagen na mijn installatie een vergadering, reguliere vergadering, maar ook eergister een hele dag, afgezien van een kort bezoek wat ik moest brengen aan het provinciehuis, waar wij inderdaad alleen gepraat

hebben over de wijze waarop wij als dagelijks bestuur willen samenwerken. En ik wil toch gezegd hebben dat mijn indruk, op basis van deze eerste maand werken met dit dagelijks bestuur, dat het echt geen, om het dan maar misschien plat te zeggen, geen bende is. Dit, de intentie is er echt om goed werk te leveren. Ik heb in eerdere ervaringen ook echt wel eens besturen gezien waar er wat dat betreft zeg maar nog meer te doen zou zijn. En ik wil dat, u kunt zeggen van: ja, dat is leuk dat uw ervaring is op basis van vier weken bij Delfland, dat is natuurlijk terecht want ik was er niet eerder, daar ga ik ook geen uitspraak over doen. Maar ik wil toch ook benoemen dat we natuurlijk met zijn allen ook resultaten afleveren. We hebben eerder vandaag over een kadernota gesproken en natuurlijk, er zijn altijd wensen voor aangegeven maar grosso modo zijn er vele fracties geweest, zo niet alle, die zich uiteindelijk complimenteus hebben uitgesproken over het werk wat afgeleverd wordt, en dat is maar een voorbeeld. En laat ik er direct bij zeggen, ik zeg niet dat het alleen maar zeg maar de verdienste is natuurlijk van het dagelijks bestuur. De ambtelijke organisatie verdient daar de grote credits, maar de wijze waarop het dagelijks bestuur functioneert of niet, heeft natuurlijk direct te maken met het feit of er zeg maar de goede resultaten worden opgeleverd. Dat gezegd hebbend wil ik helemaal niet daarmee dus de indruk wekken dat er geen verbetermogelijkheden zijn, versterkingsmogelijkheden. Ik ben iemand die uit een omgeving komt waar ik eigenlijk heel mijn carrière gewend bent te denken, dat zit in mijn DNA, in termen van continu verbeteren. Dus als ik ergens kom, dan denk ik, ik neem nota van de status-quo en ik ben van nature heel erg geïnteresseerd welke kansen er liggen om zeg maar het prestatieniveau op een nog hoger plan te kiezen. En wat voor mij dan heel belangrijk is, dat is, hoe gaan dan medebestuurleden daarmee om? Soms heb ik in besturen gezeten, die zeiden: ach, moet dat nou allemaal verder verbeteren, veel werk en. Maar dat is hier helemaal niet aan de hand. Ik heb daadwerkelijk ervaren dat er een hele constructieve aanpak is om samen dingen verder te versterken. En ik noemde al een aantal terreinen, en die hebben ook te maken met zeg maar de link naar de organisatie toe. Het is inderdaad belangrijk dat wij dubbele sturing voorkomen. Dat is een heel belangrijk punt voor mijzelf ook als dijkgraaf. In mijn vorige functie was nog een rol van directeur, dat is een fundamenteel andere rol die ik nu heb. Wat ik inderdaad heel nadrukkelijk stel in mijn interactie, dat is, de directeur zit naast mij. Dus het rolbewustzijn, en ik betrek het nu even heel persoonlijk op mijzelf, maar dat geldt natuurlijk voor mij maar ook voor de anderen, is ontzettend belangrijk. En daarom heb ik daar in de eerste termijn ook al iets over gezegd. Het tweede wat ik heel belangrijk vind, dat is inderdaad de veiligheid. Daar is ook aan gerefereerd, er zijn meldingen geweest, en zeker het feit dat er meldingen geweest zijn over bestuursleden, dat is een zorgpunt. En dat geeft nog eens een keer aan hoe belangrijk het hier is dat wij allen alert zijn in de manier waarop wij met elkaar, want het is niet alleen maar veiligheid zeg maar richting organisatie maar ook veiligheid in de bestuurlijke gremia zelf, hoe wij met elkaar omgaan. En wat mij betreft is het dan heel belangrijk dat het niet betekent dat we zeg maar die discussies, die verschillende standpunten, dat we die uit de weg gaan. Nee, dat zou de dood in de pot zijn. Want dan gaat de kwaliteit, van wat we met zijn allen proberen af te leveren, komt inderdaad onder druk te staan. En dat betekent ook de ontvangende partij, als er iemand is die zegt: inhoudelijk ben ik het hier niet mee eens. Ja dat je, dat het belangrijk is om daar ook weer op een goede manier mee om te gaan. Dat je bij wijze van spreken niet omvalt. Dus weerbaarheid is ook belangrijk. Maar tegelijkertijd, je kunt de boodschap in heel veel manieren verkondigen. Zoals de Fransen: c'est le ton qui fait la musique. Uiteindelijk is het belangrijk dat wij met elkaar willen blijven samenwerken en wij komen hier door die deur naar binnen en we gaan met zijn allen door die deur weer gezamenlijk naar buiten, de blik gericht op de toekomst. Ik denk dat de energie is er, om dat aan te pakken. Wij gebruiken instrumenten die wij denken dat nuttig kunnen zijn. U heeft zelf Frans Evers methodologie, de multiple gains, genoemd. Maar we zijn ook aan de slag gegaan met management drives om beter inzicht te krijgen, niet alleen over hoe wij zelf zeg maar gemotiveerd zijn, waar we energie uit krijgen, et cetera. Maar ook heel belangrijk, als je dat allemaal optelt, wat betekent dat voor ons als team? En we zijn nu bezig om een verdere slag te slaan ten aanzien van kernwaarden, zeg maar de handrails waar we elkaar ook op willen aanspreken. Dus dit is wat mij betreft een proces, dat is niet afgerond, we hebben twee dagen geleden zoals ik zei, belangrijke stappen gezet. Volgende week hebben we weer een college, komt het ook weer op de agenda, en daar blijven we aan werken. Dus dat gezegd hebbend, ik ben heel erg gemotiveerd om, om

dit op te pakken. En ik vind het heel erg goed dat u kritisch mij volgt, en ons volgt, maar ik waardeer het heel erg als ik inderdaad van de verenigde vergadering de ruimte krijg om al die stappen die we al gedeeltelijk gezet hebben, en nu aan het zetten zijn, om die verder vorm te geven. Dat is mijn reactie op de eerste termijn. En dan wilde ik daarmee, daarmee geef ik, maar laat ik het dan expliciet maken, als ik praat over de moties die voorliggen, ik realiseer mij heel goed, ik zit hier niet om daarin een stem te hebben maar ik mag u wel adviseren. En ik denk, naar aanleiding van wat ik net gezegd heb, dat het u niet zal verbazen dat de motie van de Partij van de Arbeid van de heer Hombergen, en ik begrijp alle goede bedoelingen, alle intenties, op zich waardeer ik dat ook, maar ik heb er eerlijk gezegd op dit moment, zeg ik dank u, maar toch nee dank u. Ik heb er geen behoefte aan om op dit moment, omdat ik er het volle vertrouwen in heb dat, met wat wij, waar wij mee bezig zijn, dat als ik nu er opeens weer externe, met alle goede bedoelingen, hulp bij krijg, dat het hele proces alleen maar zwaarder maakt en zeg maar moeilijker gaat maken. Dus dat is mijn insteek. Ten aanzien van de motie die nou net is ingebracht door mevrouw Hilders, u noemt een aantal zaken over integriteit en de verhouding. Ik heb u aangegeven dat ik met integriteit aan de slag ga, en ik heb ook aangegeven wanneer ik daar op terug wil komen. En natuurlijk, dus daarmee is voor mij uw motie niet nodig. En daarom zou mijn advies ook zijn om deze motie, daar kennis van te nemen maar niet te ondersteunen. Dat is mijn insteek. Ik geef daarmee u de gelegenheid om te reageren op wat ik, op basis van uw eerste termijn gezegd heb, en ik stel voor dat we dat dan maar in dezelfde volgorde doen als in eerste termijn. Dus ik geef graag mevrouw Hilders het woord.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel voorzitter. Geachte dijkgraaf, ik heb het volste vertrouwen in u. Oh, ik heb het volste vertrouwen in u en uw goede intenties en daar is vast niets op aan te merken. Ik registreer dat u zegt van over de integriteit, daar wil ik mee aan de slag, u heeft het toch over de bestuursconferentie. Ik maak mij zorgen over het tijdpad omdat er verkiezingen aankomen en er volgend jaar bestuurders beoordeeld moeten worden aan de hand van een toetsingskader wat wij nog moet vaststellen. Dus als wij het op de bestuursconferentie bespreken dan vind ik dat prima maar mag er dan alstublieft een uitgewerkt voorstel voorliggen, zodat we toch een beetje snel door kunnen. Ja, u heeft ook alle vertrouwen in de leden van het college en in de samenwerking. Wij hebben de afgelopen paar jaar toch iets anders zien gebeuren en ik weet niet of u de hele tijd namens het college heeft gesproken, u heeft wel een aantal keren ik gezegd, maar ja, ik handhaaf mijn motie en ik wil ook graag een hoofdelijke stemming daarover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hilders. Ik zie, zijn dit interrupties? Of U heeft een interruptie of?

De heer Schouffoer: Nee een ordevoorstel, een ordeverzoek. Dijkgraaf, ik moet om 13:00 uur bij de poort staan. Ik had erop gerekend dat we om 12:30 uur klaar zouden zijn, en ik heb behoefte aan een korte verklaring voordat ik vertrek. Dus ik vraag het woord.

De voorzitter: Ik zie de heer Hombergen knikken dus ik geef u heel graag het woord.

De heer Schouffoer: Voorzitter, dank u wel. Ik heb kennis genomen van de verklaring die u zojuist ook, of de reactie namens het college, heeft gedaan. Want ik zie een dijkgraaf met een keten om en die spreekt op die plaats namens het college. Ik heb in de eerste termijn mijn vertrouwen in u als dijkgraaf als leidinggevend figuur, uitgesproken. Ik heb ook gezegd dat een aantal dingen echter ook wel verbetering behoeven. Ik heb ook gezegd dat die verbetering bij het college zit maar ook hier bij ons, in onze VV. Ik heb kennis genomen van de motie van de Partij van de Arbeid, waar, die ik zie als een soort van aanbod om te helpen. Ik heb er ook kennis van genomen dat u, dat het college zegt: die hulp slaan we nu vriendelijk af, en ik kan dat begrijpen. Als het gaat over de motie van mevrouw Hilders, ja om fysieke reden zal ik daar niet voor stemmen want ik denk dat ik al weg ben als ik bij de stemming ben. Ik kan er dus ook niet tegen stemmen maar ik wil zeggen dat ik geacht wordt om tegen gestemd te hebben omdat ik mijn in heel aantal van de overwegingen niet kan vinden. Het is wel een overweging die ik van harte overschrijf en namelijk

dat de inwoners, bedrijven van Delfland en ook de ecologie en de bossen en de natuurterrein eigenaren recht hebben op een goed bestuur. En die overweging, mevrouw Hilders, die kan ik heel goed delen. Waar de motie ook toe oproept, ja, die gaan mij al iets te ver. Ik zie het gewoon als een motie van afkeuring en wantrouwen en die zie ik in dit stadium niet. Nou daarbij is mijn standpunt in deze tweede termijn ook gezegd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Schouffoer. Dan ga ik nu terug naar mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel voorzitter. Vanuit de Partij van de Arbeid wil ik als eerste reageren op de motie van mevrouw Hilders. Wat u betreft staan, in de motie van mevrouw Hilders, wat ons betreft, ik heb hem anders gelezen, niet zo heel veel bijzondere dingen, behalve om de gewone dingen toch wel extra aandacht te geven. En wat dat betreft willen wij de motie ook van harte steunen, wij denken dat het een verstandige motie is waar de goede dingen benoemd zijn. We hebben ook naar uw antwoord geluisterd, en wat ik uit uw antwoord inhoudelijk opmaak is dat die de strekking van de motie ook steunt. Er is goed bestuur nodig, integriteit is belangrijk en u zult zich ervoor inspannen om de goede verhoudingen recht aan te doen. En dan wil ik niet in de semantische discussie terecht gaan gekomen dat je hem wel of niet steunt en dergelijke, ik zie dat inhoudelijk gezien, dat we op een lijn zitten en dat is wat mij betreft op dit moment voldoende. De boodschap is gegeven en goed ontvangen. Wat betreft onze motie, is het inderdaad een hulpaanbod vanuit de VV om u ter wille te zijn en een extra referentiekader te geven. Niet iedereen van ons heeft een referentiekader wat uit andere waterschappen komt. En wat dat betreft, datgene wat wij hier gaandeweg normaal zijn gaan vinden, dat is misschien wel bij andere waterschappen heel anders. Sommigen hebben ook een referentiekader wat komt uit de gemeentepolitiek, of uit een ander deel van de politiek, maar daar heersen natuurlijk geen monisme dus wat dat betreft zou je alles weer kunnen zeggen van, ja maar dat is nou eenmaal anders. En het lijkt ons goed om extern een blik te hebben over de manier waarop wij hier met elkaar omgaan. We hebben uw betoog echter ook heel goed gehoord en wij zullen de motie niet intrekken maar aanhouden, en zie dat vooral als een bemoediging om vooral het pad wat in bent gegaan, om dat vast te houden. Daar wil ik wel nog een opmerking bij maken, ik heb de coalitie ook al horen zeggen, bij de heer Paul Van den Berg, dat er inderdaad problemen zijn in de samenwerking. En dat is goed om dat een keertje gezegd te hebben. U heeft ook gezegd van: ik zal mij daartoe ten uiterste inspannen om dat te verbeteren. En wij vinden dat moedig want daarmee trekt u dat probleem ook enigszins naar u toe. En we hopen dat u dat inderdaad goed kan handelen want u bent niet de veroorzaker van het probleem, wat dat betreft bent u erin gevallen. Wij hebben alle vertrouwen in u maar het probleem is niet alleen het uwe, het probleem is van het hele college, en wellicht ook van de VV hier, dat weet ik eigenlijk niet, daarvoor had ik ook dat onderzoek in gedachten, om ook een spiegel naar onszelf te slaan. We hebben uw oproep goed gehoord, ik wil ook mijn vertrouwen in u uitspreken en daarmee hou ik de motie aan.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. Dan ga ik nu naar mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Voorzitter, ik heb in de eerste termijn het vertrouwen al in u uitgesproken, dat werd herbevestigd door uw beantwoording in dit punt ik heb geen behoefte aan moties. Mocht het onverhoopt allemaal niet lukken dan hebben we de motie van de Partij van de Arbeid achter de hand en dat zien we dan wel weer. En ik wens u een voorspoedige toekomst, reis, wat er ook gewenst mag worden.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik heb goed naar u geluisterd over wat u zojuist naar voren hebt gebracht. En ik hoor daar ook handreikingen in, naar de partijen die om dit debat hebben gevraagd. En bijvoorbeeld op het punt van de integriteit en de verhouding tussen de verschillende organen van dit waterschap. Daar heeft mevrouw Hilders nadrukkelijk om gevraagd in haar verhaal en daarvan zegt

u: nou, dat ga ik ook oppakken, dat gaan we ook opnemen. Ook al heel concreet bij de bestuursconferentie, bijvoorbeeld op het punt van de integriteit. En nou ja, ik denk dat dat ook een handreiking is richting degenen die om dit debat hebben gevraagd. Als ik dan kijk naar de moties, nou de PvdA heeft zojuist de motie aangehouden, ik wil er toch wel iets over zeggen want, ja ik heb deze bestuursperiode is PvdA, hoewel ze niet deel uitmaken van de coalitie, wel ervaren als een constructieve partij. Die meedenkt en ook kritisch is en nou ja, zo beschouw ik deze motie ook een beetje, als een manier om te helpen en niet om het college dwars te zitten of de coalitie dwars te zitten maar om te helpen. Nou ja, en daarvan zegt u, nu eventjes niet, nu heb ik daar geen behoefte aan. Ik denk dat ik wel de ruimte heb om dit proces verder zelf vorm te geven met het college. Nou ja, en als u daar op enig moment toch denkt dat u daar hulp bij nodig heeft dan, nou ja dan zou ik zeggen, neem daar dan ook ruimte voor. Dus ik waardeer het dan vervolgens ook wel weer dat de PvdA dan zegt, nadat zij u heeft gehoord, we houden deze motie aan. En dat vind ik ook een prima oplossing omdat dat ook weer helpt in het verder brengen van dit proces. Ja, nou ja de motie van mevrouw Hilders, ja dat zal u niet verbazen dat wij die niet steunen. Maar, nou ja nogmaals, ook op de inhoudelijke, een aantal van de inhoudelijke punten in die motie, ja hebt u ook aangegeven, ja dat ga ik oppakken, ja daar ga ik mee aan de slag met dat college. En dat geldt natuurlijk niet alleen voor het college, ik vind dat we daar als bestuur gezamenlijk moeten doen, zeker zo'n punt als integriteit, dat moeten we als bestuur als geheel oppakken. En dat balletje moeten we ook helemaal niet bij u alleen leggen, of bij het college leggen, dat moeten wij als VV alle 30 mensen die hier zitten gezamenlijk opnemen. Dus nou ja, hier wou ik het eigenlijk bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Berg, dan ga ik naar mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik heb geen opmerkingen, sorry.

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het college, alle leden van het college, zijn aardige mensen, stuk voor stuk. En ze staan erg voor hun eigen, voor hun taak. Ik denk dat een deel van hen ook werkelijk ervan overtuigd is, en misschien wel allemaal, dat ze heel goed samenwerken. Dat ze in ieder geval dat misschien in het verleden iets minder we gedaan, dat ze daar nu heel erg mee bezig zijn. Vandaar dat ik ook zeg, ik krijg steeds te horen: geen zorgen. Helaas, het rapport van Frans Evers laat toch een ander beeld zien. Dus ik ben blij, voor een deel teleurgesteld, omdat ik toch weer een beetje het verhaal krijgt van geen zorgen. Maar ik ben blij dat ik ook gehoord heb dat er toch wel wat problemen zijn. Deze vergadering laat zien, en ook de aanloop naar deze vergadering toe, laat zien dat er helaas ook in de VV, in het algemeen bestuur, echt problemen zijn. Vandaar dat ik net die opmerking heb gemaakt van: het zou goed zijn als een ervaren iemand, zoals professor Frissen, mee zou kijken in de cyclus en ons wat tips zou kunnen geven. Ik zeg dat met name omdat dit eigenlijk het laatste moment is dat dat kan in deze periode. De motie van de heer Hombergen van de PvdA zou ik sowieso niet gesteund hebben, niet omdat het geen goed idee zou zijn maar meer omdat er in deze periode daar de tijd niet meer voor is. Mijn grote zorg, en dat is waarom ik nu ook dat met nadruk zeg, is dat we in de volgende periode gewoon op dezelfde voet doorgaan. Omdat iedereen ervan overtuigd is dat die het toch zo goed doet. In de praktijk blijkt dat niet het geval, maar de goede moed, die houden we er allemaal in.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Zoete. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik ben ook wel aardig hoor, als VV heb ik begrepen. De opmerking van mevrouw De Zoete over, de verantwoordelijkheid, tijdspad van, er moet echt iets gebeuren. En ik wil ook gewoon een streep onder zetten, ook naar de toekomst kijken. Ik ben heel erg blij met de beantwoording van de dijkgraaf over de punten die in de motie staan van mevrouw Hilders. Ik zie dat dat gewoon echt meegenomen is. Ik ben medeondertekenaar van die motie want ik wil gewoon echt dat het

gewoon serieus aangepakt wordt en ik wil er ook gewoon voor staan. Het is ook een verantwoordelijkheid van mij als VV-lid, als openbaar bestuurder van de berichtgeving naar buiten, is gewoon schadelijk voor Delfland, hier moet gewoon een einde aan komen en ook daar denk ik van dat het voor heel veel mensen schadelijk is. Denk niet alleen aan onszelf, wij worden zelf verantwoordelijkheid daarvoor moeten afleggen maar ook bijvoorbeeld voor de ambtelijke organisatie die daar gewoon heel veel last van heeft. We moeten gewoon verder maar ik wil wel zeggen van dat de voorgaande drie jaar, ja er zijn dingen gebeurd en die mogen gewoon echt niet meer gebeuren. En dat had ook niet meer mogen gebeuren. Dat is de reden waarom ik die motie ondertekend heb. De strekking van deze motie, dat is waar de dijkgraaf zegt van: ik neem dat mee. Ik zal inderdaad de indiener ook adviseren om deze motie ook aan te houden. Net zoals de motie van de Partij van de Arbeid. Maar hier wel gewoon werk van maken en hier dit proces gewoon blijven monitoren. Want we zijn met z'n allen gewoon verantwoordelijk voor wat Delfland naar buiten brengt.

De voorzitter: Even kijken, dank u wel mijnheer Simon. Een korte reactie op de tweede termijn. Ik ben, ik ben blij dat de heer Hombergen aan de ene kant, een hele constructieve rol speelt door hulp aan te bieden. Maar dat hij ook gevoelig is voor, voor het feit dat ik op dit moment die hulp, of wij op dit moment die hulp niet denken nodig te hebben. En ik ben blij dat u daarmee de motie wilt aanhouden. Ik heb ook, ik merk op dat vele leden zeggen dat ze blij zijn dat ik serieus werk ga maken van, dat wij serieus werk gaan maken van de integriteit en zeg maar de verhoudingen met het algemeen bestuur. Ik hoor mevrouw Hilders zeggen van: is de bestuursconferentie niet te laat? Maar ik hou er ook van om geen beloftes te doen die ik niet kan waarmaken. Dus voor mij is de kwaliteit van de discussie het belangrijkste en ik denk dat dit nog steeds goed past in zeg maar de termijn naar de verkiezingen toe. Dus het, de noodzaak om hier een concretiseringsslag te doen die wordt echt op ingezien en opgepakt. Mevrouw De Zoete, ik, dat zei u ook in de eerste termijn, dat u vaak hoort van: maak je geen zorgen, het komt allemaal goed. Ik heb proberen aan te geven dat ik, dat wij heel erg commitment hebben om inderdaad zeg maar de samenwerking te versterken, en daar zijn we volop mee bezig. Ik proef in uw woorden ook een beetje van: eerst zien dan geloven, ja? En dat begrijp ik. Maar ik kan u zeggen, er zijn bepaalde stappen die we nu al aan het zetten zijn, en aan de andere kant heb ik er ook voor gewaarschuwd, ja sommige dingen, die kosten ook tijd. Voor mij is het heel belangrijk dat als er zaken zijn, die we zeggen: nou, dat is eigenlijk niet goed, dat we dan ook de discussie met elkaar direct aangaan en elkaar scherp houden. En wat mij betreft denk ik van, we gaan echt wel die verbeter, versterkingscyclus in. Ik heb een vraagje aan eigenlijk mevrouw Hilders, ik hoor de heer Simon nu zeggen dat hij uw motie misschien wil aanhouden. En hoe moet ik dat opvatten, is de motie nog steeds ingediend zodat we hem zo dadelijk in stemmen moeten brengen?

Mevrouw Hilders: De motie is nog steeds ingediend, en mag ik ook op de andere punten die u zojuist noemde even reageren?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Hilders: U heeft het net over de concretiseringsslag en u denkt dat u dat wel op tijd zal gaan halen. En dat is natuurlijk ook uw verantwoordelijkheid. Ik wil er wel even op wijzen van, als wij niet op tijd een toetskader integriteit hebben voordat er nieuwe bestuursleden benoemd worden, dan maken we ons wel redelijk belachelijk. Dus, als u zegt dat het haalbaar is, dan vertrouw ik daarop, dat u dat ook heel goed weet. En verder, ja, ik handhaaf de motie, ik breng hem in stemming, en ik verzoek om hoofdelijke stemming.

De voorzitter: Prima, dank u wel voor de, dank u wel voor de verduidelijking. Dan wil ik alleen vragen aan de heer Simon, de handtekening van u onder de motie blijft staan of?

De heer Simon: De handtekening blijft staan.

De voorzitter: Ja, ja, prima, oké. Alles wat u over deze materie gezegd heeft, langzamerhand gezegd is, en ik zou willen voorstellen dat we overgaan dan tot de stemming, over de motie van mevrouw Hilders. En dat betekent dat ik eerst aan u de gelegenheid wil geven of er fracties zijn die een stemverklaring willen afleggen. Ja? Mijnheer

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Het is nu voor de stemming van de motie van mevrouw Hilders. Wij steunen deze motie en zullen hem ook blijven steunen. Ik moet daarbij, ik wil daarbij graag wel aantekenen dat ik niet in de semantiek willen komen van of je hem wel of niet overneemt. En we hebben zeer veel waardering voor uw antwoord daarop en we zien dat als feitelijk, of inhoudelijk, overnemen van de motie. In die context willen wij onze positie ten opzichte van de motie handhaven.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Wij ondersteunen de motie niet. Wij vinden disfunctioneren ook een zeer zware benaming. En de vraag die bij mij ook blijft hangen, van, dat heeft u ook al deels aangestipt, een deel van de partij die de motie ondersteunen, hoe rijmen zij de term disfunctioneren met ook alle goede voorstellen die de afgelopen jaren, en ook vandaag langs zijn gekomen, zoals een volledig onderschreven kadernota en groen gras besluit en dergelijke. Hoe rijmen die partijen dat met elkaar als ze het hebben over disfunctioneren van dit bestuur?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Belt. Mijnheer Middendorp.

De heer Middendorp: Ja voorzitter, mijn collega Belt geeft inderdaad aan, het woord disfunctioneren voor een motie vind ik echt ontzettend jammer. Ik hoor u, ik heb ook horen zeggen in deze vergadering dat de inhoud van de motie en uw inzet, uw geplande, uw voorgenomen inzet, dat daar eigenlijk geen licht tussen zit. Ik had daarom graag gezien dat de hele VV deze motie zou omarmen. Maar dat is blijkbaar teveel gevraagd, omdat er in de motie ook iets staat van, van zelfreflectie namelijk omdat het in het verleden iets minder goed is gegaan, mijnheer Paul van den Berg heeft dat benoemd maar u, in uw rol als uzelf of in uw rol als voorzitter van het college, heeft dat nog niet met zoveel woorden uitgesproken. En dat mis ik. Desalniettemin is de algemene maatschappij Delfland onderdeel van de coalitie en dien hoofden steunen wij de motie niet.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even verder, mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Mijnheer de voorzitter. Gelet op u toezeggingen heb ik geen behoefte aan deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond, ik zie geen andere, of sorry, mijnheer Simons.

De heer Simons: Ik had al gezegd dat mijn handtekening erop blijft. Ik heb ook gezegd dat u de punten grotendeels overneemt. Ik stem gewoon voor deze motie, om u meer ruggengraat te geven maar ook als blijkt dat ik hier gewoon echt heel serieus instaat. En dat wil ik ook gewoon gehoord hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik nu voor dat we de motie in stemming brengen en dat zullen we doen via handopsteking.

Mevrouw Hilders: Ik heb gevraagd om een hoofdelijke stemming.

De voorzitter: Hoofdelijke stemming?

Mevrouw Hilders: “...”

De voorzitter: Oké, mevrouw Hilders, dat was me even ontgaan dus we gaan nu een procedure, ja. Nou dan maak ik dit ook eens mee. Kijk eens. Even zien. De heer Belt. Wat zegt u, ja. Nee, stemmen, u moet voor of tegen stemmen. En dan gaan we, hoe? Oh oké, ja prima.

De heer Belt: Tegen.

De voorzitter: Tegen. Dan gaan we naar, maakt iemand, houdt het bij? Ja, nee oké, prima. Hoogheemraad Ter Woorst.

Mevrouw Ter Woorst: Tegen.

De voorzitter: De heer Simon.

De heer Simon: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Hoogerwerf.

Mevrouw Hoogerwerf: Voor.

De voorzitter: De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Tegen.

De voorzitter: De heer Schouffoer is inmiddels vertrokken. En dan, even kijken, oh deze. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Voor.

De voorzitter: De heer Boekestijn.

De heer Boekestijn: Voor.

De voorzitter: De heer De Nooy. Die is ook al. De heer Houtzager.

De heer Houtzager: Tegen.

De voorzitter: De heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Eekhout.

Mevrouw Eekhout: Tegen.

De voorzitter: Hoogheemraad Jans.

Mevrouw Jans: Tegen.

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Tegen.

De voorzitter: De heer Van den Berg, eh Paul Van den Berg.

De heer Van den Berg: Tegen.

De voorzitter: Ja, De heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Tegen.

De voorzitter: Hoogheemraad Van Olphen.

De heer Van Olphen: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Ammerlaan.

Mevrouw Ammerlaan-Romeyn: Tegen.

De voorzitter: De heer Van den Berg

De heer Van den Berg: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Burg. Oh, die is er. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Hijlckama, excuses.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Van Hijlckama Vlieg, ik ben voor.

De voorzitter: Ja, en dan gaan we. De heer Ranner.

De heer Ranner: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Tegen.

De voorzitter: De heer Kuijvenhoven.

De heer Kuijvenhoven: Tegen.

De voorzitter: Hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Tegen.

De voorzitter: En dan zijn we rond. Dus dan kijk ik even, er zijn, ik heb direct de uitslag: er zijn 18 stemmen tegen uitgebracht en zeven stemmen voor, daarmee is de motie verworpen. Dan wil ik, wil ik hiermee agendapunt, even kijken tussen alle, waar is de agenda. Ja, dan wil ik hiermee agendapunt B11 afsluiten.

H.02 Aanvraag uitvoeringskrediet vervanging mobiele devices (BOB)

De voorzitter: En overgaan naar de hamerstukken maar er was, voor wat betreft uitvoeringskrediet vervanging mobiele devices, had mevrouw De Zoete gezegd dat ze graag daar een opmerking over wilde maken. Gaat uw gang.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u voorzitter. Ik wilde even wijzen op het verschil tussen economische en technische levensduur. Er wordt bij dit stuk gezegd dat de technische levensduur is verstreken, dat zal beslist niet voor alle apparatuur gelden, dat is niet tegenwoordig meer vier jaar. De economische levensduur wel en dat is iets waar wij als fractie in de komende tijd zeer veel aandacht aan willen besteden. Dat kan enorme besparingen opleveren bij het hoogheemraadschap, als technische en economische levensduur niet meer door elkaar worden gehaald. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze opmerking. Korte reactie, ik denk dat het een van de belangrijke punten achter dit voorstel is dat continuering van zeg maar het gebruik van deze apparatuur gaat zeg maar snel leiden tot een beveiligingsrisico. En dat is de reden dat we zeggen, nu is een moderniseringsslag noodzakelijk.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Over de hele breedte van deze apparatuur.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Zijn er nog andere dan stel ik voor om, dan moet ik even het vastgestelde, voorgestelde besluit, om dat vast te stellen. Ja, prima.

H.03 Bodemdalingsstrategie (SWW)

H.04 Peilbesluit A16 (SWW)

H.06 Zienswijze programmabegroting Aquon 2019 (BOB)

H.07 Verkiezingen Delfland 20 maart 2019 – aanwijzen Delft als vestigingsplaats van het hoofdstembureau (BOB)

H.08 Aanpassen investeringsplan en uitvoeringskrediet voor het afronden van de bouw van het gemaal Akkerdijkse polder (SWW)

De voorzitter: Dan gaan wij, alle andere punten op de agenda waren hamerstukken, er is geen behoefte voor geweest om daar verder opmerkingen over te maken dus dan zullen we ze ook als hamerstukken behandelen. En dan kom ik uiteindelijk bij de motie van de Partij van de Arbeid die we zouden bespreken aan het einde van de vergadering. Dus ik wil graag mevrouw Van Hijckama het woord geven, Vlieg, sorry.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Dank u wel voorzitter, het is een ingewikkelde naam, die komt uit het hoge Noorden, dus het is even wennen. Wij hebben een motie die gaat over onze zorgen over de zeewering. Daar is een grote bouwproductie gaande, zeker in Den Haag. Er is een sterke druk op dit moment op meervoudig gebruik van de zeewering in de stad en tegelijkertijd veranderen de omstandigheden daarbij. De basiskustlijn die is veranderd, de KNMI-scenario's schetsen veranderingen en planvorming in de stad is minder planmatig en meer ad hoc, dus je kunt er moeilijk op anticiperen. Het beleid van Delfland was altijd sterk, want eenduidig. Aantallen kubieke meters zand dienen ter plaatse zeewaarts gecompenseerd te worden, geen misverstand over mogelijk. Dat beleid dat geldt nog steeds, maar vraagt tegelijkertijd, gezien de dynamiek die daar plaatsvindt, om uitzonderingen. Dat betekent maatwerk, bilaterale afspraken en dus ook uitzonderingen op dat beleid. En daarmee verliezen wij, als kaderstellend en controlerend orgaan van dit waterschap, het beleidskader uit het oog. Het kan bijna niet anders want alles verandert en ook niet wij

alleen verliezen dat uit het oog, ook de belanghebbenden bij de bouwproductie weten niet echt meer goed waar ze aan toe zijn. Dat geldt voor bewoners, bedrijven, projectontwikkelaars maar ook de gemeente. Dit geheel is in de commissie besproken, twee keer, het hoogheemraad heeft toegezegd dat hij hierover een gesprek zal gaan voeren met de wethouder van Den Haag. Dat appreciëren wij zeer. Maar dat is nog niet voldoende, de toezegging op dat gesprek is voor ons nog niet voldoende om nu duidelijkheid te hebben over wat dit gaat betekenen. En wat wij willen, de tijdsdruk is ook behoorlijk hoog, want die bouwproductie die gaat verder. Nou is het zo dat in de zomer de vergunningsaanvragen niet erg hard zullen lopen, wat gebouwd wordt dat gaat, wij hebben geen bezwaren tegen afgegeven vergunningen, daar gaat het ons niet om. Maar het gaat ons om de versterking van het gekozen bestuur, door een helder en expliciet beleid te formuleren waar iedereen van weet, waar hij zich aan moet houden. Als je dat zo uit doet gaan dan krijg je dat initiatieven als vanzelf rekening gaan houden en met wat Delfland wil en dan word je dus aangereikt wat je wil bereiken. Terwijl als we nu zien dat we Delfland steeds op de achterhand ziet, eerste vergunningsaanvraag afwachten, dan pas gaat reageren, dan manifesteren wij ons als hindermacht eerder dan als constructieve partij. Dat willen wij niet, het gaat ons echt om de versterking van het gekozen bestuur en om de positie van het waterschap, dat zeggen we als AB-lid maar ook natuurlijk om nog even te parafraseren als ambassadeur van het waterschap. Wij willen dat Delfland goed overkomt en duidelijkheid geeft aan de samenleving, ook in verband met het waterbewustzijn, en ook vanwege het feit dat we straks in de lijn van de Omgevingswet moeten gaan handelen. Bezwaren achteraf niet meer mogelijk zijn en dus op voorhand onze standpunten moeten gaan inbrengen. Dit ter toelichting, ik zal u de motie aanreiken.

De voorzitter: Dank u wel. De motie, ik zal hem eerst voorlezen, hij staat ook inmiddels op het scherm. Kustverdediging en ontgroning in tijden van intensiveringsdruk in de bouw. De verenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Delfland in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2018, overwegende dat de gemeente Den Haag doende is om in bestaand stedelijk gebied circa 50.000 woningen te bouwen. Hiertoe zal iedere locatie moeten worden benut, ook die in de kuststrook. In de kuststrook is de ruimte zeer beperkt en gaat het vooral om appartementen en hoogbouw, met bijbehorende parkeervoorzieningen. In dezelfde kuststrook bestaat ook een grote investeringsdruk vanuit het bad toerisme, waartoe de accommodatie van short stay, tijdelijk verhuur, toeristische attracties en parkeerfaciliteiten de bouw in de kuststrook doen aanjagen. De ruimte voor parkeren bij nieuwe projecten vooral ondergronds gezocht wordt, ook in de zeewering, terwijl dat daar niet wenselijk is vanwege de kustveiligheid op langere termijn. De klimaatscenario's van het KNMI en de zeespiegelstijging van 3 meter aan het einde van deze eeuw voor mogelijk houden, de maatregelen van RWS ter verdediging van de kust bestaan uit het repetitief suppleren van zand, zonder dat daarbij de garantie gegeven is dat dit op termijn de zeewerende werking van de zandmassa aan de kuststrook in stand kan houden. Het beleid van Delfland, ten aanzien van ontgroningen in de zeewering, tot dusver erin heeft bestaan dat iedere kubieke meter zand die ten behoeve van een bouwproject of voor welk doel dan ook, uit de zeewering wordt weggenomen, dient te worden gecompenseerd met een permanente zeewaartse aanvulling van op zijn minst een gelijke hoeveelheid kubieke meter zand. De toepassing van dit beleid helder en voor ieder navolgbaar moet zijn vanwege het algemeen belang en vanwege het gekozen bestuur van Delfland in haar controlerende en vertegenwoordigende functie. Constaterende dat momenteel voor een aantal projecten door Delfland van dit beleid wordt afgeweken bij wijze van uitzondering, er voor deze afwijkingen geen instemming is gegeven of gevraagd van het algemeen bestuur van Delfland. Er bij belanghebbende vooral bewoners, en appartement eigenaren, grote onrust is ontstaan over de wijze waarop, en de mate waarin Delfland zijn beleid voortzet in weerwil van de bouwinitiatieven die hiervan afwijken. Er door projectontwikkelaars van wordt uitgegaan dat de nu door Delfland toegestane uitzonderingen ook voor nieuwe bouwinitiatieven van toepassing zijn, of dat dit kan worden uit onderhandeld. En men het erop aan kan laten komen dat Delfland pas na aanvraag omgevingsvergunning bij de gemeente zal aangeven of er ook een watervergunning kan worden verleend. Verzoekt het bestuur van Delfland om: het beleid ten aanzien van ontgroningen in de zeewering te herformuleren, zodanig dat dit beleid algemeen en consistent

toepasbaar wordt gemaakt, dit beleid geen ruimte geeft aan incidentele uitzonderingen, dit beleid op voorhand, dat wil zeggen ruim voordat de procedure omgevingsvergunning wordt ingezet, aan initiatiefnemers van bouwprojecten en andere belanghebbenden, duidelijkheid biedt over de voorwaarden die vanwege de kustveiligheid door Delfland zullen worden gesteld, zodat een omgevingsvergunning ook daadwerkelijk kan worden verleend. Dit beleid in de VV van 20 september ter vaststelling te agenderen en tot dat moment geen vergunningen te verlenen voor nieuwe bouwprojecten waarbij ontgronding in de zeekering aan de orde is, en gaat over tot de orde van de dag. En deze motie is ondertekend door een, twee, door de fractie PvdA, de fractie CU/SGP, Partij van de Dieren en 50PLUS en Integer Liberaal. Ja? Dan wil ik graag nu hoogheemraad Houtzager de gelegenheid geven om te reageren.

De heer Houtzager: Ja voorzitter, dank. Dank u. Een motie op inhoud en dat vergt ook een ja, een diepgaande reactie van onze kant. U stelt in de motie dat, gelukkig u heeft mij de motie ook van tevoren doen toekomen dus dat stelde mij ook in staat om zeg maar mijn reactie voor te bereiden, waarvoor dank. Als we de motie bij de hand nemen dan constateert u dat er een druk op de ruimte is, in dit stedelijk gebied, de druk op de ruimte aanzienlijk toeneemt, en dat onderschrijven we. En dat komt ook zeker overeen met de constatering die in het vigerend waterbeheerplan staan. De mogelijkheid van een grotere zeespiegelstijging is in onderzoek en zal in september met het Deltaprogramma 2019 bekend worden. De huidige inzichten zijn tot die tijd voor Delfland leidend, en de omgeving. De overweging dat er op termijn geen garantie is gegeven onderhoud van de zeekering door Rijkswaterstaat, die deel ik niet. Het Rijk is gehouden aan het tot stand houden, aan het in stand houden van de basiskustlijn, en daar voldoende zand voor aanwezig te laten zijn. Delfland heeft de ontwikkelingen aan de kust getoetst aan de waterveiligheidseisen en het behoud van de robuuste kust. Randvoorwaarde is voor ons altijd dat de waterveiligheid geborgd blijft. Het beleid van de zeekering staat duidelijk vermeld in het Delfland algemene waterkeringsbeleid. De beleidsregels medegebruik zeekering en de tussennotitie kust. In dat kader kijk ik ook naar de motie in het licht van het waterbeheerplan 2016-2021, en specifiek naar paragraaf 9.3, en daar staat in: de beste dijk is een multifunctionele dijk. En dat houdt in dat Delfland kijkt hoe om te gaan met de ruimtelijke druk, het zoeken naar innovatieve oplossingen en daarbij, ik herhaal het nog maar even, de waterveiligheid altijd als een randvoorwaarde te zien waaraan moet worden voldaan. En binnen de bebouwingscontouren is het rijksbeleid, en ons beleid, gericht op een ja-mits koers. En lees ik, en zoals ik lees in de motie vraagt deze om een restrictiever beleid, dat meer op een nee-tenzij koers lijkt. En indien dat zo is, dan wijkt dat af van paragraaf 9.3 van het waterbeheerplan gestelde. Zo'n koerswijziging raden wij ook af. Want dat past niet bij de samenwerking die wij met onze partners en omgeving nastreven. In de motie zien we een duidelijke zorg doorklinken, die bij de Partij van de Arbeid als indiener van de motie, leeft over de veiligheid van de kust. Wij kunnen die zorg, kunnen wij onvoldoende duiden. Mijn conclusie namens het college is dat Delfland ervoor zorgt dat bij ieder ontwikkeling langs de kust de waterveiligheid gedegen wordt onderbouwd met onderzoeken en adviezen. Uiteindelijk moet de oplossing, waar het de primaire waterkering betreft, blijven voldoen aan de door het Rijk vastgestelde normering en beoordelingswijze. Die onlangs nog geactualiseerd is en waar nu de toetsrondes plaatsvinden maar waarbij niet de verwachting is dat de kust, dat daar zeg maar op basis ook van de nieuwe normering gezien de breedte van de kust, dat daar problemen zullen ontstaan. Per ontwikkeling wordt gekeken wie nodig is om hier zekerheid voor te krijgen. En zo nodig wordt daar ook bij het ministerie Rijkswaterstaat en of het expertisenetwerk waterkeringen ingeschakeld, zoals we ook gedaan hebben bij het plan om op de "...", de parkeergarage te realiseren. Die is extern getoetst en voldoet aan de eisen van waterveiligheid. En wij zijn ons bewust dat Delfland bij de komende beoordeling van de hij al twee moet aantonen dat de waterkering weer aan de eisen voldoet, waar ik net een verwachting heb uitgesproken. Vanuit de richting die in het waterbeheerplan is verwoord, en dat iedere ontwikkeling aan de waterveiligheidseisen voor nu en de toekomst wordt beoordeeld, is de motie te ontraden. De motie die geeft een koers, een koersverlegging aan die niet, naar een ja-mits, maar naar nee-tenzij leidt. Nu ik toch even, zeg maar dat is het algemene verhaal. Nu even naar de specifieke, het specifieke punt toe gaan. Partijen in de omgeving van de Noordboulevard zijn ongerust, met name over het initiatief van de

gemeente Den Haag, om een tunnel te realiseren, een ondergrondse tunnel van, nou zou ik maar zeggen het verlengde van de Alkemadelaan, rechtstreeks de parkeergarage in, omdat daar nu sprake is, in dit bouwplan wat nu gerealiseerd wordt, van een bovengrondse inrit. Dan moet je dus eerst de Zwolsestraat op, en dan kan je pas linksaf die tunnel in. Nou en de gemeente Den Haag wil, om congestie te voorkomen, wil Den Haag een soort, nou ik noem het maar even een short cut realiseren. Daar ligt de grote zorg op. Dat is nadrukkelijk in de commissie aan de orde geweest. Nou we hebben bij de discussie die we hadden over het verslag, waarbij bewoners meekeken, die zorgen nog eens even nadrukkelijk neergelegd. En ik heb u een aantal dingen toegezegd, de commissie een aantal dingen toegezegd. Een: we gaan naar de, er is nog geen bouwplan ingediend voor die ondergrondse tunnel, maar we gaan naar de proactieve stand en we gaan nu, er is voor september nu een afspraak met wethouder Revis in de maak om zeg maar op bestuurlijk niveau dit plan te bespreken. Maar wij gaan ook nu op ambtelijk niveau gaan we actief niet meedenken maar gaan we actief gaan we het bekijken van, wat zijn de plannen nu en wat betekent dat? In eerste instantie zullen wij eisen dat een indiener van een ondergrondse tunnel, dat die ons overtuigd dat de waterveiligheid niet in het geding is, door middel van externe toetsingen. Die moet hij zelf inhuren, moet hij aan ons laten zien en wij leggen dat pakket dan weer extern voor naar onze adviseur, dan heb je feitelijk een soort dubbele check op een gebied waar u terecht van zegt dat er sprake is van een kwetsbaar gebied. En dan hebben we een aantal checks ingebouwd, zeker ook naar bewoners toe, ik wil daar met alle plezier, maar dat doe ik dan wel in overleg met de gemeente Den Haag, wat die is tenslotte initiatiefnemer, de bewoners daar ook in betrekken. Want u was ook zo transparant om mij de e-mail wisseling met de bewoners toe te sturen, dus dat wil ik heel graag. Want ik wil graag, namens dit college, opkomen ook voor de belangen van de bewoners. Want ik voel mee met hun zorg, en Delfland staat daar ook voor. Want wij zijn van de waterveiligheid. Nou dat is een. Twee is, u zegt: ja, waarom compenseer je in dat gebied nou niet wat zand? Dat heeft wel een historie en die historie is dat zeg maar in die hele boulevardontwikkeling, en die is eerder begonnen, toen is die nieuwe boulevard gebouwd, die nieuwe boulevard had niet gebouwd kunnen worden als niet eerst de basiskustlijn was verlegd. En wat is het materieel effect van het verleggen van de basiskustlijn? Dat is dat er zandsuppletie heeft plaatsgevonden. Dus feitelijk ligt er in dat gebied een overmaat aan zand. Door, ja u zit nee te schudden, maar met het verleggen van de basiskustlijn is, heeft er zandsuppletie plaatsgevonden. Er is extra zand gekomen, laat ik het dan even zo zeggen, mijnheer Hombergen. En dat, dat betekent dat je in zo'n geval getoetst, extern getoetst, kan toestaan dat dat zand, wat zeg maar in het achterliggende gebied ligt, ontgraven wordt en afgevoerd wordt. Maar is dus gerelateerd aan deze specifieke situatie waarin de vorige periode bestuurlijke afspraken met de gemeente Den Haag over gemaakt zijn. Dus als u zegt: geef dat precedenten, wat mij betreft nee. Dus in Kijkduin voeren we een hele andere discussie. Want, maar wat er zeg maar altijd bovenal staat is dat we niet over kruiwagens met zand moeten gaan praten maar dat het gaat om de kustveiligheid. En daaraan, en daaraan toetsen we. Nou als u dit zo zeg maar ziet dan hoop ik dat dat voor u voldoende vertrouwen geeft, aanknopingspunten, om zeg maar met de bewoners van de appartementen, waarvoor de neus deze parkeergarage gebouwd wordt, ook het gesprek verder aan te gaan. En dat zij zich verzekerd voelen van een waterschap wat staat voor de waterveiligheid en dus ook voor hun, en mede voor hun belang. En om die reden zou ik u willen adviseren om de motie niet, om de motie in te trekken. Dank.

De voorzitter: Dank u wel hoogheemraad Houtzager. Mevrouw Van Hijlckama.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Ja ik reageer graag. Ik reageer graag. Het is duidelijk dat u erboven op zit, dat heeft onze grote waardering. Het is ook duidelijk dat u daar met vakkundigheid en verantwoordelijkheidsgevoel mee omgaat, daar hebben we ook absoluut vertrouwen in. Het is alleen wel zo dat wij met deze motie eigenlijk een beroep doen op u, om het beleid dat u voert, te expliciteren. Dat is wat vragen. We vragen een notitie, of iets wat hier ter besluitvorming kan worden voorgelegd, waarin u aangeeft welke normen u toepast. Want dat is nodig omdat iedere keer weer opnieuw maatwerk vereist is. En dat multifunctionele gebruik van de zeewering, daar zijn we helemaal voor, dat kan ook niet anders. Het steeds ter plekke compenseren van die kubieke meters zand, dat kan ook niet altijd. Maar Rijkswaterstaat

zegt wel, die garandeert niet, die zegt wel dat ze steeds hun eigen afwegingen hebben. En wij vragen ons af, laat me nou even, dat, wij vragen ons af dat als Den Haag met de heilige zegen van het hoogheemraadschap gatenkaas maakt van de zeewering, of die dan ook steeds in de toekomst die zandsuppleties willen gaan financieren. Dat is onze vraag. En de, dus er zijn onzekerheden en daarom denk ik dat het goed is als Delfland gewoon expliciet zegt: we vragen niet om nieuw onderzoek, we vragen niet om nieuw beleid, we vragen gewoon of u wilt opschrijven hoe u het doet, in dat overleg, welke normen u toepast. Het is absoluut niet aan de orde dat wij om koersverandering vragen, daar vragen we niet om, we vragen om een stukje tekst waarmee u ons involveert als verenigde vergadering in de manier waarop u handelt. En we hebben wel is waar twee keer een commissiebespreking gehad, maar commissies nemen geen besluiten, en ik heb u gevraagd om de VV in zijn breedte daarbij te betrekken, omdat het van essentieel belang is dat wij met z'n allen weten hoe het belang van de zeewering door u behandeld wordt. En dat dat in orde is, dat vertrouw ik zo, en daarom denk ik dat het geen enkel probleem zou moeten zijn om in september, daar ons over te informeren in de zin van consistent uniform en voor ieder helder interpreteerbaar beleid. En daarmee bereiken we als het ware dat we bestuurskosten verminderen, dat we proceskosten voor projectontwikkelaars verminderen. En u heeft al gezegd: we gaan nu proactief aan de slag. Maar als u toch blijft wachten totdat die vergunningverlening er is, dan is al die ontwikkelingsactiviteit al achter de rug en dan kom Delfland achteraf, en dan staan we toch 3-0 achter in dat overleg. Dus dit is de reden voor deze motie en ik zou hem graag willen handhaven.

De heer Houtzager: Ja twee opmerkingen daarover, kijk uw motie is natuurlijk veel scherper, en daar staat mij nog ergens een toon aan, bij mevrouw Van Hijckama Vlieg, en uw motie gaat veel verder dan uw woorden. Want u legt ons in feitelijk op dat we nu de boel stil leggen. Dus wat dat betreft kunnen we dit niet volgen. Dat is een. Twee is: ik ben van mening dat we dat de afgelopen commissie hebben gedaan. En ook uw commissielid heeft na de discussie die daarover was, gezegd: nou, goed dat we de discussie hebben gehad, dat er toezeggingen zijn gedaan, ga zo door. Dat was ongeveer, ik trek even mijn conclusie daaruit, dus die heeft niet gezegd van: nou dit is voor ons zeer onbevredigend en we willen het in de VV behandelen. Daarom was ik ook wat verbaasd over de motie. Dat kunnen we u natuurlijk niet onthouden maar dat is wel een feit. Dus ik ben ook, wat zegt u, ik hoorde een interruptie.

De heer Middendorp: Voorzitter bij interruptie, dat u verbaasd was, was dat een feit?

De heer Houtzager: Nu?

De heer Middendorp: Ik was verbaasd en dat is een feit. Waarom is dat een feit?

De heer Houtzager: Nou dat zeg ik toch niet dat dat een feit was, ik zeg dat ik verbaasd was. Dan, ja dan zegt u: kom nou, kom nou in september naar ons toe. Dat beleid ligt vast, dat heb ik u net voorgelegd. Dus ik zie niet, ik zie geen enkele weg om met u weer over dat beleid te gaan praten. Want dat beleid ligt vast, dat kunt u opzoeken, daar kunt u naar kijken en daar kunt u wat van vinden. En ik zou ook willen voorstellen, laten we dat nou niet doen, laten we, dat kunt u gewoon zelf zien. Laten we nou met elkaar afspreken dat als er bouwprojecten zijn die zeg maar zo, van zodanig, ja wat zal ik zeggen, politieke importantie zijn, nou dan vind ik het geen enkel probleem. Alhoewel het onze verantwoordelijkheid is, om die met de commissie te bespreken. Dus daar in, en ik wil zelfs zo ver gaan dat ik de concept watervergunning over die tunnel, dat ik die ook nog even met u in de commissie bespreek. Dus dat vind ik in het kader van transparantie vind ik dat geen enkel probleem. Dan kan ik het u altijd uitleggen, dan kunnen we het er met elkaar over hebben, maar dan neem ik u ook mee in de besluitvorming die ik doe. Dus als u dat, want dat, tenslotte wil u dat zeg maar de belangen goed behartigd zijn, en u wil daar over kunnen meepraten. Nou die toezegging doe ik u graag, maar dan hoop ik dat u ook dan zegt: nou, met die toezegging kunnen we een stap verder maken.

De voorzitter: Mevrouw Van Hijckama Vlieg.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ja, dat zijn een aantal toezeggingen, daar bedanken wij u voor, dat is mooi. Onze intentie was om het VV breed te doen, en niet alleen in de commissie. De commissie besluit niet, en wij willen graag dat het beleid helder en verankerd is in dit kaderstellende gremium, dat is wat wij willen. En als het al zo duidelijk vastligt, wat is er tegen om het even samen te vatten zodat u er ook helder over kunt communiceren.

De heer Houtzager: Dan stuur ik u de links toe.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ik begrijp dat u handelingsvrijheid wilt met die projectontwikkelaars, het is al moeilijk zat, maar er is ook een samenleving, en die vraagt om zekerheden.

De heer Houtzager: Nee, nee, nee. Daar kom ik tegen op. Ik ben geen, ik handel niet met de ontwikkelaars. Wij zijn, wij zijn de betrouwbare overheid en wij kijken of het waterveiligheidsbelang gediend is. Dus ik ga hooguit met een ontwikkelaar een keer in de kraan zitten omdat ik het ook interessant vind om ergens vanuit de lucht een broodje te eten, maar ik zoek altijd de rol van, wij onderhandelen niet. Ik kan me voorstellen dat het gemeentebestuur onderhandelt met een ontwikkelaar, maar ook een gemeentebestuur heeft een publiekrechtelijke rol. En ik wil graag in die publiekrechtelijke rol blijven zitten.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Dat zou ik u niet willen ontnemen, dat ben ik helemaal met u eens. En daarom zou ik u willen verzoeken, als publiekrechtelijk orgaan, om de normstellende beleidsvorming hier aan de VV voor te leggen.

De voorzitter: Mag ik Er zijn een aantal toezeggingen gedaan door hoogheemraad Houtzager. Wat ik graag zou willen horen dat is of u op basis van die toezeggingen de motie wilt intrekken? Of dat u toch zegt dat u de motie straks in stemming wilt brengen.

Mevrouw Hilders: Mogen de andere VV-leden er ook nog over meediscussiëren?

De voorzitter: voldoende vraag voor mij. Dan stel ik, ik heb al een paar handen, volgens mij mijnheer Middendorp en mevrouw Hilders, en mijnheer Van Adrichem. Ik begin met mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb de hoogheemraad een aantal dingen horen zeggen, onder andere dat de basiskustlijn gehandhaafd wordt het blijft voldoen aan de normen van het Rijk. Maar als de dijk zakt dan komt het toch echt voor onze rekening en dat is niet hetzelfde als de basiskustlijn, dat is een. Ten tweede hoor ik de hoogheemraad zeggen dat waterveiligheid een randvoorwaarde is, dat is misschien niet helemaal bevredigend voor een waterschap. En voorts is dit dus, als het beleid niet duidelijk op papier staat en er worden wel uitzonderingen verleend, dan is dit wellicht zo'n situatie als die ik daarstraks bedoelde, van hoe zijn de bevoegdheden verdeeld tussen het college en de VV? En als wij geen beleid hebben geformuleerd en als er geen verordeningen zijn en geen keur, dan hoort zo'n besluit terug te komen in de VV en dat wilde ik nog even opmerken als laatste. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hilders. Mijnheer Middendorp.

De heer Middendorp: Dank u wel voorzitter. Wij horen, ik praat maar in pluralis majestatis, wij horen twee betrokken VV-leden, mevrouw Van Hijckama Vlieg en de heer Houtzager. En laat ik beginnen met mijn complimenten dat de heer Houtzager deze complexe materie op een zeer begrijpelijke wijze, en uitgebreid heeft toegelicht. En wat ik ook hoor is dat mevrouw Van Hijckama Vlieg bereid is om haar motie te heroverwegen als zij tenminste de toezegging krijgt dat u met een notitie komt. Ik zie als, vanaf de zijlijn, en dit is inderdaad een hele complex issue om onvoorbereid nu een oordeel te vellen, maar ik zie eerlijk

gezegd niet in waarom Delfland inderdaad dit niet expliciet zou kunnen maken. Dus ik zeg op voorhand dat wij de motie niet gaan steunen maar ik zou een toezegging van het college van nou, zeg maar de kern van wat u voorstelt, waren wij misschien niet van plan maar daarom kunnen wij het toch wel doen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Middendorp. Mijnheer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Ja voorzitter, ik hoorde bij mevrouw Van Hijckama Vlieg, hoorde ik de zorg dat de VV er niet in zijn geheel bij betrokken wordt. Maar als we een zaak in de commissie bespreken kunnen we er bespreekstuk van maken en kunnen we het hier in de VV breed kunnen we dat onder ogen zien en daar onze uitspraak over doen. Dus ik denk dat die zorg op deze manier niet nodig is.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er andere VV-leden die behoefte hebben om hier een opmerking over te maken? Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou ja, ja dank u wel voorzitter, ik moet in alle eerlijkheid zeggen dat ik de inhoud van deze discussie niet geheel kan doorgronden. Dat heeft er ook mee te maken dat ik niet in de commissie zit. Ondanks begrijp ik de uitleg van betrokken VV-lid en het hoogheemraad. Maar ik constateer wel dat er blijkbaar verschillende vooronderstellingen zijn. En dat ook de consequenties van deze motie verschillend worden beoordeeld. En dan zou ik het in elk geval jammer vinden dat deze motie straks in stemming wordt gebracht en wellicht gewoon wordt weggestemd terwijl hier volgens mij een hele goeie fundamentele discussie onder zit. En dan zou ik zeggen: breng dat dan op enige manier terug naar de commissie zodat er goeie gesprekken hierover kan plaatsvinden. Want nu zitten we hier in de VV over te praten, terwijl ja, een aantal leden precies weten hoe het in elkaar zit, maar een groot aantal leden ook niet weten hoe het in elkaar zit. Dus ik zou eigenlijk alleen al tegen de motie stemmen omdat ik niet gewoon goed kan inschatten wat de consequenties zijn om voor te stemmen. Nou dat zou ik zonde vinden van deze motie, dus zou ik het ook jammer vinden als die op die manier zou eindigen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Berg.

De heer Houtzager: Kijk dat zijn twee dingen, mevrouw Hilders zegt van: is het beleid nou, moet het beleid aangepast worden en dan wil ik dat in de VV, daar heeft ze volstrekt gelijk in. Maar dit college opereert binnen het vastgesteld beleid. En het college is gerechtigd om zeg maar binnen het vastgestelde beleid, beleidsregels te maken. En dat zijn haar beleidsregels. Nou en daar is het college ook, als het college zeg maar van een beleidsregel wil afwijken, dan doet het college dat gemotiveerd. Nou dat geldt bijvoorbeeld voor het, wanneer je volledig zand compenseert terwijl je niet. Dus, tenzij de VV zeg maar die beleid, dat beleid aan zich trekt. Nou dat zou ik u niet aanraden. Nou heb ik u een aantal toezeggingen gedaan en dan wou ik het volgende voorstellen: laten we nou op basis van de casus, als het gaat om die ondergrondse, die ondergrondse tunnel, laten we op basis daarvan die nou eens tegen het beleid aanleggen. Dus dan pakken we een concrete casus en dan zeggen we: deze concrete casus pakken we het beleid erbij en dan gaan we die eens in de commissie gaan we die aan de hand van het beleid doormarcheren. Dan koppel je die twee aan elkaar. Dat zou mijn eindsuggestie zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Hijckama Vlieg.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: De moeite die ik daarbij heb, die heb ik eigenlijk al uitgelegd. Dan hebben we het over een casus. En ik heb u ook al gezegd, u zult daar met het hele hebben en houden van Delfland met grote verantwoordelijkheidszin tegenaan gaan. Maar wat wij willen, is dat er overdraagbaar anticipeerbaar beleid wordt geformuleerd door Delfland opdat, wat u wilt bereiken als het ware, als vanzelf naar u toe komt omdat u het niet achteraf hoeft af te dwingen. Dat is ons punt hier. Dus wat we graag willen is, kijken hoever u komt, als u die normen, die u van toepassing verklaard op projecten in de zeewering, als u die nou eens aan de orde stelt hier in september, dan kunnen wij het daarover hebben,

dan kunnen we de discussie hebben waar Van de Berg ook naar verwijst, en dan heeft u rugdekking. En dan is er helderheid naar buiten.

De heer Houtzager: Maar dan draaien we echt in een cirkeltje rond. Mijn stelling is, het beleid is er, op basis van dit beleid worden bouwplannen worden getoetst, kijken we ook proactief naar bouwplannen. Er is een specifieke afspraak gemaakt met zeg maar de Haagse boulevard in de vorige bestuursperiode. Dus daar hou ik me ook aan. En binnen dat kader van die afspraken worden zeg maar plannen in Scheveningen Haven, van Scheveningen Haven tot de Noordboulevard, worden die door ons beoordeeld. En dat, daar houd ik aan vast dus daar heeft een beleidswijziging geen, die zou ik daar in niet willen voorstellen. Ik doe u een handreiking om te zeggen van, nou laten we nou eens kijken met zo'n tunnel waar je dan tegenaan loopt als het gaat om huidig Delflandbeleid. En dan kunt u voor uzelf, kunt u dan vanzelf vaststellen of daar licht tussen zit, en of daar additionele maatregelen op noodzakelijk zijn. En die komen dan wel weer in de VV.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Mijn fractievoorzitter wil graag even schorsen voorzitter, dus dat verzoek doe ik hierbij om even te schorsen.

De voorzitter: Prima, wilt u 5 minuten? Oké, prima.

Schorsing

De voorzitter: Ik wil graag de discussie weer heropenen op dit laatste punt en ik geef daarmee mevrouw Van Hijckama Vlieg het woord.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Het is even oefenen maar het went wel. Ik heb in mijn fractie even overlegt. Wij zullen de motie aanhouden, op verzoek. Het is wel zo dat wij het nuttig achten om in de commissie van september hierover, zoals Van den Berg al suggereerde, gewoon eens behoorlijk te discussiëren. En het is heel goed om dat aan de hand van zo'n casus te doen. Ik voel mij wel enigszins beschroomd om, dat wij vanuit de VV het beleid moeten formuleren. Dus misschien, ik vind eigenlijk dat dat aan de DB is, dus ik zou willen voorstellen dat u aan de hand van die casus aangeeft wat Delfland aan normen stelt, zodat wij kunnen beoordelen of dat ook op andere zaken van toepassing is. En ik wijs er wel op dat, ik weet niet of er nog een geluidsopname op het net wordt gezet, maar dit wordt minutieus gevolgd door de belanghebbenden in de regio en wij hechten eraan dat dit een goede voortgang heeft, deze discussie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik eigenlijk de discussie naar afronding brengen want u heeft gehoord, de toezeggingen van de hoogheemraad Houtzager. Ik ben de heer Van den Berg ook dankbaar voor de suggestie om deze discussie verder voort te zetten in de commissie en u erkentelijk dat u dat ondersteunt. En daarmee is de motie dan aangehouden, hoeven we hem niet in stemming te brengen, en kom ik eigenlijk, wil ik dit laatste punt ook afronden.

S. Sluiting

De voorzitter: En dan komen we, dan komen we bij punt S: de sluiting. Dan mag ik deze dingen weer een keer gebruiken. Dus ik sluit bij deze de VV vergadering. Dank u wel.